

ግሌም

14

ቅዳሴ 2 ቀን 2 ሐምሌ 1985

- በድቡብ ላይ የተሠራ ቤት
- ሕዝብና መንግሥት መቼ እንደ ሆኑና
- ወይ እዳስ አበበ!

አልደርቅ ያለው ጥቁር ደም

**"የኢሕአፓ" ሠራዊት ኢሕአዴግ ወያኔ/ኢሕአዴግን
በመፋለም ላይ ይገኛል::)**

አቶ ፋሲካ በለጠ
የኢሕአፓ ማዕከላዊ ኮሚቴ አባል

አመለካከት

በድቡኸት ላይ የተሰራው ቤት

በርሱ ራቃድ ታዩ

አ/አ /በሌ/

የአፍሪካ አንድነት ድርጅት ከተቋቋመ ይኸው በዚህ ዓመት ውለዳኛ አመቱን ደፍሯል። የተቋቋመበትን አላማና የከወነውን ሥራ በር ብለን ብንመረምር ብዙ የማይጥሙ እውነቶችን እናገኛለን። በዕደግ ጉልህ ለመስልም በብስለትና በተግባራዊነት ገና ዳደራለት ሲጀምር በደጃዝታ ለገንዘብ ሀፃን ልጅ የሚቆጠር አላሳኝ ፍጡር ነው። በድቡኸት ላይ የተሰራ ቤት ለመሆኑም በቂ ማስረጃዎችን እናገኛለን። አትዩኦም ምንም እንኳን የዚህ ድርጅት መስራች ሀገር ብትሆን የተረፉት ጥገት እንጂ እንዳችም ጥቅም እንደሌለ ጥባባት የሀሳብ ዋና ክፍል ነው።

አንድ ጊዜ 30 ዓመታት ወደኋላ እንመለስ። በዚህ ዘመን በዳዲነት የነበሩ አንቅስቃሴዎች አላየንም ብሎ መካድ አይቻልም። የአፍሪካዊነት የጋራ ስሜቶች እውነት ፀረ ቅኝ ግዛት እቋም የትግል ሀብረት ስሜት የሚሰጥ ነበረ። ውጤቶችም ቀላል ምንም የሚሰጣቸው አይደሉም። ፍራው ዛሬ በአፍሪካው የደቡብ ክፍል በሚገኙ ሀገሮች በግልፅ ታይቷል። የነፃነት መንገዳቸውን በሀብረት ለመጥረግ መቻሉ የሚያስደስት ነው።

በዚህም አለፍ ብሎ መመልከት ይቻላል። በዚያን ዘመን በአንዳንድ የአፍሪካ ሀገሮች ውስጥ ለተፈጠሩ የውስጥ ችግሮች ውጤታማ መፍትሔ የተገኘባቸው ጊዜዎች ነበሩ። ተሰጧቸውና ከበራታ የሚሰጣቸው መሪዎች እውነት ምሳሌነታቸውን ጠቆም አርጉ ማለፍ ተገቢ ሳይሆን አይቀርም። እዚህ ውስጥ ንጉስ ጋ/ሰላላ በዋናነት የሚጠሩ ናቸው። ድርጅቱን ለመመስረት በነበረው ዲፕሎማሲያዊ እንቅስቃሴ ውስጥ ዋነኛውን ድርሻ የወሰዱ ናቸው። ከተቋቋመም በኋላ አንዳንድ ተግባራዊ ውጤቶች ከእነርሱ ጥረት ተነጥለው ሊታዩ አይችሉም። በሱዳን ተፈጥሮ የነበረውን መከፋፈልና የፖለቲካ ችግሮችን ከስምምነት ለማድረስ በቅተዋል። የያይጄሪያውም ችግር የተፈታው በዚህ ሀብረት ጥላ ስርና ተሰጧቸው በነበራቸው የፖለቲካ መሪዎች ጥረት ነበረ። እነዚህን የመሣሰሉ ውጤቶች ከአፍሪካ አንድነት ጋር በቀጥታ የተሳሰሩ ድርጊቶች መሆናቸው የወደፊት እርምጃ ተስፋ ይሰጣል እሰኝቶ ነበር። ዛሬ ግን ያ ዘመን «እሩቅ» የሚባል ብቻም ሳይሆን ቀለሙ ገፍ ሊጠፋ እንደደረሰ የቅብ ስዕል በመሆን ላይ ነው። ከነዚያ ዳደሮች በኋላ የአፍሪካ አንድነት ድርጅት በራሱ ለመላወስ የተሳነው ሽባ ገላ ሆኗል። ሽባነቱ ወደፊትም መድሀኒት የሚገኝበት አይመስልም። በስሙ የሚደረጉት እንቅስቃሴዎች አህጉራዊ ሰላምንና አንድነትን የሚያመጡ መሆናቸው ቀርቶ ጭራሽ ወደ ጦርነት ወደ መለያየት የሚያመሩ ጉዳዮች ሆነዋል።

ዛሬ በአለማችን ላይ በሚታዩ ፖለቲካዊ ሂደቶች ውስጥ የአፍሪካ አንድነት ድርጅት /አ.አ.ድ/ በታ የለውም ማለት ይቻላል። በአህጉሩም ውስጥ ምንም አይነት ተፅዕኖ

ለማሳደር አለመቻሉ ደግሞ ሀልውናውን አጠያያቂ ያደርገዋል። ደቡብ አፍሪካ ውስጥ የተፈጠረው የእርስ በእርስ ግጭት ቀላል ምሳሌ ነው። ለዘመናት የተሰራው የድርጅቱ ፖለቲካ ከዚህ ክልል ጋር የተያያዘው ክፍል ዋናውን ቦታ የያዘ ነበር። ለጥቁሮች ነፃነት የነበረው አመለካከት ሲያስተሳስረው የቆየ ገመድ ነበር። ለጥቁሮች ጩኸት ምላሽ የተነደረው በአፍሪካ አንድነት ድርጅት ሳይሆን በተባበሩት መንግሥታት መሆኑ ገመዱ ለመበጣጠስ አንድ ማስረጃ ነው። እነ ኒልሰን ማንዴላ የድርጅት አቅም እንዲያበጁ ያገዛቸው የሀብታም ሀገሮች ድጋፍ እንጂ የድህች አፍሪካውያን ፖለቲካዊ ተሰጧነት አይደለም። ነጮቹን ወደ ድርድሩ ወንበር እንዲቀመጡ ያስገደዳቸው የዚያው የአለም መንግሥታት ማህበር ውሳኔ ነው። ለዚህ ግልፅ ማስረጃ የሚሆነው ጥቁሮች እርስ በእርስ ሲተራረዱ ድርጅቱ ምንም ለማድረግ አለመቻሉ ነው። የፖለቲካ ተሰጧነቱ በጥቁሮች መሀል እንኳ አለመኖሩ የሚያሳፍር ነው። ጮኪላቸዋለሁ የሚላቸውን ህዝቦች ማለማ ማት ከተሳነው ምኑ ላይ ነው የአፍሪካ አንድነት ድርጅትነት?

ግብፅና ሱዳን በድንበር ውዝግብ የተነሳ ከአንዴም ሁለቱ እስከ ጦርነት አፋፍ ደርሰዋል። ፍጥጫው ዛሬም ቢሆን አለ። ሩዋንዳ ውስጥ ለአመታት የቆየ የእርስ በእርስ ጦርነት እየተካሄደ ነው። ሞዛምቢክ ውስጥ በሞዛ ምቢካውያን መሀል የተደረገው ውጊያ አስረኛ ዓመቱን ሊያከብር ተቃርቧል። አንጉላ ውስጥ ግማሽ ያህሉ አገር በመንግስት ዕጅ ነው። ሌላውን ግማሽ ተቃዋሚው አኔታ ያስተዳድረዋል። ጦርነቱ አሁን ከፍተኛ ደረጃ ላይ ደርሶ ለተራቡ ዜጎች የዕርዳታ ዕህል መስጠት እንኳን አይቻልም። ይህ ሁሉ መአት በአፍሪካውያኑ ላይ ሲወርድ ወኪላችሁ ነኝ ባይ

አ.አ.ድ ምን የሰራው ነገር አለ? የትኞቹን ተቀላሚዎችን ነው ያስማማው? ቻድም ውስጥ የርስ በርስ ጦርነት አለ። ቦንጉ ብራዛቪል ሊፈነዳ በደረሰ ውጥረት ተሰጋ ተይዛለች። ሴራሊዮን ውስጥ ውጊያው አሁንም በአስቃቂ ሀኔታ እንደቀጠለ ነው። በማላዊ፣ በቶጋ፣ በዛየር፣ በማዳጋስካር፣ ...መንግስት አለ የሚባልበት ሁኔታ አይደለም ያለው። ለዚህ ሁሉ ቀውስና ፍጅት አ.አ.ድ ከቶ ምን ያደርገው ነገር አለ?

ዛሬ የዚች አህጉር አባላት ፖለቲካዊ እንቅስቃሴ በውስጣቸው የመከፋፈሉን መንገድ የያዘ ሆኗል። ሱዳን ወስጥ በሰሜንና በደቡብ ክፍል ያለው ቅራኔ እየባሰበት ሄዷል። የሞሮኮና የምዕራብ ሳህራ ችግር ለህዝብ ውሳኔ እየተመቻቸ ነው። የላይቤሪያ ጦርነት ተገ ሊል የማይቻልበት ደረጃ ደርሷል። ሱማሊያ በሚያሳዝን ብቻ ሳይሆን በሚሰቀጥጥ ሁኔታ ፈራርሳለች። ህዝቦቿም በጦርነትና በረሀብ ሲጠበቁ ለማየት የተሳነው የአንድነት ድርጅታችን ሽባ ሆኗል ብቻ ሳይሆን ታውሯልም። ለዚህ ችግር /ዘግይቶም ቢሆን/ የደረሰው እሩቅ ያለው የተባበሩት መንግሥታት እንጂ ቅርብ ያለው የአፍሪካ አንድነት አለመሆኑ የሚያስገርም ነው። ሌሎችም የአህጉሩ ማህበረተኞች ወደ በጉላ ፖለቲካ አሊያም በሀይማኖት አከራሪነት አደጋ እየተሸማቀቁ ይገኛሉ። የሚሰሙት ዘፈኖች ዜማ የአንድነት ቃና ጨርሶ የሌለው ሆኗል። ኢትዮጵያ ከሁለት ለመከፈል በቅ ታለች። ይህንን ለመታዘብ የበቃው ድርጅት በራሱ አቋም ወስዶ ሳይሆን የተባበሩት መንግሥታትን ተከትሎ መሆኑ እሙን ነው። ነገም በራሱ ሳይሆን የሌሎች ታላላቅ ድርጅቶች ጭራ በመሆን ይህን ተግባር በሌሎች እንደ ሚደግመው አያጠራጥርም። ባጠቃላይ የአንድነት ሳይሆን የመከፋፈል ድርጅት ሆኗል። ይህን ማለቱ ሀገሮችን በጋራ የሚያስተባብር ተቋም አያስፈልግም ማለቱ ግን አይደለም።

የአፍሪካ ሀገሮችን የተለያዩ የጋራ ችግሮች እንዳሏቸው የታወቀ ነገር ነው። ከነዚህም ውስጥ በጋራ እንጂ በተናጠል መፍትሄ የማይገኙ ብዙ ፈተናዎች ለመኖራቸው በተለያዩ ጊዜያት የተደረጉ ጥናቶች ይመሰክራሉ። የምስራቅ አፍሪካን ክልል እንደምሳሌ አርገን መውሰድ እንችላለን። በጤናው መልክ ወገን እንመልከት። ሱማሊያ ኢትዮጵያ ድንበር ላይ የወባ ችግር ቢፈጠርና በሱማሊው ክፍል የእርስ በእርስ ጦርነት ለጋራ ዘመቻው እንቅፋት ቢሆን የወባ ትንፋስ ኢትዮጵያ ውስጥ ብቻ ለመከላከል አይቻልም። ከዚያ እየተራባ ይዛ መታለፍ። ኢትዮጵያና ኪንያ ድንበር ላይ የአንበባ ወረርሽኝ አደጋ ቢኖር ለመከላከል የሁለቱም ሀገሮች ክፍል የገድ ሰላም መሆን አለበት። በአንደኛው ሀገር የፀጥታ ችግር የሁለተኛው ሀገር ገበሬዎች ሰብል የመንጋው እራት ከመሆን ሊድን አይችልም። በፖለቲካው መስክም እንዲሁ ነው። የአንድ ሀገር ህዝብ ወደ አንዱ መሰደዱ አይቀርም። የአንዱ

ሀገር ተቃዋሚ ጦር መሳሪያ የሚያደራጀው በሌላኛው ጉዳይት ነው። ትግሮቹን በሀብረት የሚቃሉ አስፈላጊነት ሳይተላም የተፈታ ነው። ነገር ግን በአፍሪካ አንድነት ድርጅት በኩል ነው የሚል ትንሽ እንኳ እምነት የለኝም። በየትኛውም ጉን ዞረን ብንመለከተው የምንደርሰበት መደምደሚያ የአፍሪካ አንድነት ድርጅት ሊጠቅም እንደማይችል የሚነገር ነው።

ለሁን በቅርቡ ከሊትዮጵያ ውጭ ተካሄዶ በነበረ ክርክር ላይ አንድ የውይይት ተሳታፊ ለ.አ.ድን «አሳፋሪ ውርሰት» በማለት ጠርተው ታል። ከእኚህ አፍሪካዊ ምሁር ጋር መላ በመላ የምስማማ ነኝ። የድርሰቱ መሪ አቶ ሊሳያስ አፈወርቂም ርዕሳነ ብሔራዊ ሁሉ በተገኙበት ስብሰባ ላይ ለ.አ.ድን ለአፍሪካውያን ያልሆነ ድርጅት እንደሆነ በምራት ተናግረዋል። በዚህ አባባላቸው ከአርሳቸውም ጋር መላ በመላ እስማማለሁ። የአፍሪካ አንድነት ድርጅት በስም ብቻ አፍሪካዊ የሆነና ጀርባችንም ላይ እንደመሾገር የተጣበቀ «አሳፋሪ ውርሰት» ነው።

ሰፊ እርጉ ለማነፃፀር ያህል በአለማችን ውስጥ አሉ ከሚባሉ የሀገሮች ሀብረት ድርጅት አንድ ምሳሌ እንወሰድ። የአውሮፓ ኢኮኖሚ ኮሚሽን ከተቋቋመ ጀምሮ አላማውና ተግባሩ የተጣጣሙ መሆናቸውን እናያለን። ስለዚህም የሚያስመስለኝ ውጤቶችን ለማስገኘት ችሏል። በአባላት ሀገሮች መሀል ድንበሮችን ለንግድ እንቅስቃሴ በሚመች መንገድ ለመከፈት በቅቷል። ከዚህም አልፎ የጋራ ገንዘብ እስከ ማሳተም ድረስ ጥረት እያደረገ መሆኑ ውጤታማነቱንና ጠቃሚነቱን የሚመሰክር ነው። ሐደቱ በጣም የሚያበረታታ ከመሆኑ የተነሳ ማህበረተኞቹ አንድ ጋደልና ታላቅ ሀገር ለመመስረት ይችላሉ ብሎ መገመት ከተጨማሪ እውነት አያወጣንም።

በዚህ መድረክ ላይ የአፍሪካ አንድነት ድርጅት ቲያትር እንዲታይ መጋረጃው ሲገለጥ አግባቡ መቀመጥ እንጂ አንድም ቁም ነገር መሸመት አይቻልም። ተዋንያኑ ሊሟወቁት የሚችሉትና የትያትሩ ድርሰት ጥራሽ ሊገናኙ እንዳልቻሉ መታዘብ ይቻላል። ለቲያትሩ መግቢያ የተከፈለው ገንዘብ ከንቱ እንደቀረ ቢቆጠር እውነት ነው። ጊዜውና ጉልበቱ አላግባብ እንደፈሰሰ ቢቆጠር እውነት ነው። አለበለዚያ እራስን ማታለል ነው የሚሆነው። እናም የእድሜ ባለፀጋ ድርጅታችን ስሜ በቃኝ እንደሆነ እንረዳለን።

ድርጅቱ የሚተዳደርበት የራሱ ቻርተር መጥፎ ነው የሚባል አይደለም። አባላቱ ግን መተዳደሪያውን እንቅስቃሴን በማለት ከመጀነን በቀር ምን ይፈይደዋል ብንል መልሱ ምንም ነው። ለምሳሌ ሰለ ሰብዓዊ መብት የወጣ ቻርተር አለ። መሪዎቻችን ሰነዱን ለመፈረም ሲሯሯጡና ሲሸቀዱሙ ትናንት አይተናል። ነገር ግን ዝርዝሩን ያውቁት እንደሆነ በጣም አጠራጣሪ እየሆነ ነው። ከዚህም ሌላ ብዙ የትብብር ሰነዶች አሏቸው። ኢኮኖሚያችንና ንግዳችን በሚመለከት የተፈረሙት ሰነዶች ከዚያች ከወረቀቷ አንድ ሳንቲ ሜትር ሊራመዱ አልተቻላቸውም። እንዲሁም ሌሎች የተፈረሙ ሰነዶች ብንመለከት አንድ አረፍተ ነገር እንኳ ስራ ላይ ውላ ሳናገኝ እንችላለን። ሙሉውን ይቅርና የድርሰቱን አንዲት ሰንኝ እንኳ በስራ ለመተርጉም ቢቻል ታላቅ ተስፋ በሆነ ነበር። እለት በእለት በየንግዳቸው የሚሰሩትን ሰንመ

ረምረው ነገሩ የተገለበጠ ነው። ሰብዓዊ መብትን እንመልከት። የሁሉም አባል ሃገሮች እስር ቤቶች ያለፍርድ በታሰሩ ዜጎቻቸው የተሞሉ ናቸው። ሰይገቻቸው በሚዳው ያገኙትን ሕዝቦቻቸውን ከማረድ የታቀቡበት ጊዜ የለም። «ፍየል እዚህ ትዝምዝም እዚያ» እንደሚባለው ነው። የትያትሩም ድርሰት አንድ ነገር ነው። መድረኩ ላይ የሚተውነው ደግሞ ሌላ ጩርባ የማይታወቅ ባዕድ ፍጡር። ታዲያ ለምንድነው ራሳችንን የምናታለሁ?

አብዛኛው ወይንም ሁሉም የአፍሪካ ሀገሮች የኢኮኖሚ ደሆች ናቸው። ለዚህ ድርጅት የሚደረገውን መዋጮ አጠናቆ ለመክፈል ችግር ላይ የወደቁ አባል ሀገሮች ብዙ ናቸው። ከዕ/ቤቱ የሚሰማው ለቅሶ እየተባባሰ ነው። አጠናቀው የከፈሉትም ቢሆኑ እምጠው እምጠው ነው። በዚህ አይነት ጣር የተገኙት አንዲት ቢላ እንኳ ያለ ጥቅም ስትውል አያንገበግበም? እኛ ግን ጠቅላላውን ገንዘብ ነው ያለጥቅም የምናፈሰው። በጣም የሚያሳዝነውም ለሠላሳ ዓመታት ከረሀብ ተኞች ዜጎቻችን ጉሮሮ እየነጠቁን የምናመጣውን ገንዘብ የማይሆን ቲያትር ለማየት እየከፈለን መሆኑ ነው።

አፍሪካ ዛሬ በከፍተኛ ፖለቲካዊ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ችግር ውስጥ ተዘፍቃለች። ከዚህ ለመውጣት የሚያገዛት አዲስ ሀብረተሰብ ያስፈልጋት ይሆናል። የአንድነቱ ድርጅት ግን እዚህ ግንባታ ላይ የሚያገዝ ሳይሆን ገንቢዎቹን ለማየት እንኳ የሚያፍር አካል ይመስለኛል። የሚሻሻልበትም የተሰፋ በሮች በሙሉ በጥብቅ የተከረፉ ናቸው። የዚህች ሀገር ይህ መንግሥታት በደካማ አቅማቸው ቢባዛ ቀላል የሚባል አይደለም። መሪዎች ይሰበሰባሉ፤ ለስብሰባው የሚሆን ገንዘብ በውጭ ምንዛሪ ይመደባል። እንዲሁም ለድርጅቱ ሥራ ማካሄጃ በውጪ ምንዛሪ መዋጮ ይደረጋል። ይህ ሁሉ ገንዘብ የሚፈሰው ሀገሮች ከተራቡትና ከታሪዙት ህዝቦቻቸው ጉሮሮ እየነጠቁ መሆኑ ምስጢር አይደለም። ኢትዮጵያ ሀገራችንን ምሳሌ ብናደርግ ከዓለም የመጨረሻዎቹ ድሆች እንዲናረሱ ከፋኛ የገረፋት ምስኪን ሀገር ነች። የብድሩ ዕዳ ነገር በቀላሉ የሚገመት አይደለም። ያለ ዕዳ መቆም የማትችል ሀገር ሆናለች። ለአፍሪካ አንድነት ድርጅት የምትከፍለው ከዚህ ባዶ መሀረብ እየፈታች ነው። ምንም ለማይጠቅመን ድርጅት የከሰከሰውንና በመከሰከሰ ላይ ያለውን ገንዘብ ካሁን በኋላ ጥቅም ላይ ለማዋል መታገሉ ችላ መባል ያለበት ጉዳይ አይመስለኝም። ሀብታችንን ቁም ነገር ላይ ለማዋል ቢያንስ ቢያንስ ሁለት አማራጮች አሉን። የምንፈልገውን ዓለም አቀፋዊ ጥቅም በተባበሩት መንግሥታት በኩል ማግኘት ስለምንችል የአፍሪካ አንድነት አባልነታችን መሰረዝ ነው። ለሌላም ችግራችን ለናውለው እንችላለን። አለበለዚያም ሌላ አይነት ሀብረት በአፍሪካ ውስጥ እንዲመሰረት መጣጣር ይኖርብናል። በከንቱ ራሳችንን ከማታለል እውነተኛና ተግባራዊ ለመሆን መጣሩ ትልቅ ቁም ነገር ነው። መንግሥትም ብዙ ተከታይ የሚያፈራ ነው ብዬ አስባለሁ። የአፍሪካ አንድነት ድርጅትን ለመመስረት ግምባር ቀደም በመሆናችን ብቻ መከራት የለብንም። ለ.አ.ድ ፍሬዚስና ጊዜው ያለፈበት ድርጅት መሆኑን ተገንዝቦ ሌላ አዲስ ሕብረት ለማዋለድ ፊት መሪሆኖ መገኘቱም የሚያከራገድል ነው። እህ ብለን አምጠን ያገኘነውን ሀብት የትም ሚዳ ላይ ማፍሰሱ ግን ለሀሊፍም ሆነ ለታሪክ የሚቀፍ አድጋዊ የጭቦኛ ዳኛ ፍርድ ነው።

አስተዳዳሪው

ከገጽ 28 የዘረ

መስቀሉን አፍርሶ ወጣ። ጉል በቱን ወደ ጉልበቷ እጁን ወደ ትከሻዋ አካባቢ አስመርኩዞ ሌላኛውን እጁን ለይምሰል ወደ መስኩቱ ዘረጋ። አካሉን ከአልታዩ ላይ ጣለ። የአትዩ አልታዩ እጆች በጀርባው ዞሩ። ከመካከላቸው ብርድ ልብሱን አስወገደችና ሁለቱም ከብርድ ልብሱ ሥር ዋሉ።
«አትዩ አልታዩ» ትንፋሹ ፈጠን ፈጠን! ቁርጥ ቁርጥ አለበት።
«ወዩ!»
«ጋሽ ታዲዮስ እኩ እዚህ ቤት ማንም እንዳያድር ብለው ነበር።»
«ታዲያ ማን አደረ?»
«አኔ ነኝ»
«አንተማ ታዘህ ነው»
«ከአንቺ ጋር አልጋ ላይ አይደለም»
«በቃ አብረን አልተኛንም አሉ»
«አሺ»
«እርግቤ!»
«አመት!»
«በልጠች ምን እንደሚሉ ታውቃለህ?»
«ይመስለኛል..... ወይም እንጃ ብቻ አላውቀውም»
«በቃ ተግባብተናል»
«አትዩ አልታዩ»
«ወዩ»
«ደረስኩበት?»
«አንዴታ የኔ ጌታ..... አሁን በቃ ዝም በል»
ዝም፤ ዝም።
ሲጥ ሲጥ - ሲጥጥጥ..... ሲጥ ዐጥ።

ሀይወት ጦርነት ነው

ስለፔ ተስፋዬ

ሀይወት ጦርነት ነው ግሩ ተጋፈጠው መና እንዲያወርድህ አትለማመጠው በሥራ ብቻ አመን አንድ ቀን ይሞላል በአድል ቢያመካኝት ነገር መች ይሆናል ችግር ቢሸው ይምጣ መንታ ጦር ነቅንቄ በግድ ይሸነፋል ማን መሆኑን አውቆ ወኔ ቢስ አትሁን አያጥቃህ ሞኝነት ሁሉ ዝግጁ ሁን ለሕይወት ጦርነት ሽንፈት ሲያጋጥም አስበው በርጋታ ይህ መቼም ያለ ነው በሕይወት ጨዋታ ፈተናው ካልበዛ ኑሮ መች ይጥማል ዘወትር ከበሉት ማር ሬት ይሆናል ወዳድቀህ ተነሳ አጥተህ መላጠሻ ማሸነፍክን አመን በስተመጨረሻ በአዕ አትበከል በአልኮል አትበለል ሐያጂና መጨውን የድፍረት ተቀበል ቀብዮህን አጥብቅ በርታና ተዋጋ ከተሸነፈክማ ሀይወት የለው ዋጋ በል ግሩ አትፍራ ኑሮን ተጋፈጠው የወዝ እንጂራ ነው ሁሉ የሚጣፍጠው

ልዩ ዘገባ

ጥቁር ደም

ጋሻው ተሰማ

ኢትዮጵያ ከፖለቲካ ድርጅቶች ጋር የተዋወቀችው የአጼ ኃ/ለላሴ ዘመን መንግሥት ካበቃ በኋላ መሆኑን እውን ነው። ከፖለቲካ ድርጅቶች መካከል በአንጭጭነት ታችው የቀሩ፣ ፋናተው የተዋሀዱና እስከ ዛሬም ራሳቸውን ትላው የዘለቁ አሉበት። ከነዚህም ውስጥ ኢ.ሕ.አ.ፓ አንዱ ነው። የሀገራችን የፖለቲካ ትግር የተወሳሰበና በአይነቱም የበዛ በመሆኑ የድርጅቶችን ሒደት እንደዚያው ጠመዝማሚና ወጣ ገባ አድርጎታል። ስለዚህም ቢያንስ በዚህ አጭር ፅሁፍ በጥቅሉ ካልሆነ በዝርዝር ማየቱ የማይቻል ነው። በተለይ ኢ.ሕ.አ.ፓ ይንቀሳቀስ የነበረው በሀብት ነበርና ሒደቱን በስፋት መመርመሩ የበለጠ አስቸጋሪ ይሆናል።

በጥቅሉ ለመዳሰስ ያህል የዚህ ድርጅት አካሄድ በሰበት ምእራፍት ማስቀመጥ ይቻላል። መጀመሪያ፣ ከ መነሻው አንስቶ ከፍተኛ ትግል ኃይል እስካገኘበት ጊዜ ድረስ ያለው ነው። ሁለተኛው በደርግ ቀይ ሽብር እጅ የወደቀበት፣ በውስጡ የመከፋፈል አደጋ የተፈጠረበት እንዲሁም መዋቅሩ የተበጣጠሰበትና ሰራዊቱም በገጠር እስከ መበተን የደረሰበት በአጠቃላይ እያቆለቆለ የሒደቡት ጊዜ ነው። ሦስተኛው ደግሞ እንደገና የማንሰራራትና የመቋቋም ሒደቱን እንዲሁም አሁን ያለበትን ደረጃ ያጠቃልላል።

ምእራፍ አንድ

የ1966ቱ አብዮት ለአብዛኛው የኢትዮጵያ ህዝብ የትግል መንፈስ የአዲስ ተስፋ ብልጭታን ያሳየ እንቅስቃሴ ነበር። ሕዝባዊ መንግሥት አቋቁሞ አዲስ ውብ አገር የማክፈት ተስፋ፣ የመራት ላራሹ ህልም እውን የማድረግ ተስፋ፣ ኢትዮጵያ ትቅደም፣ እና የተነሳ ተራመድ ተስፋ ግን የታሰበው ቀርቶ ያልታሰበው ሆነ። ትግሉ የሕዝቡን ድል ነጥቅ ውሃ የከነ በለበትን የወታደሩን ከፍል ስልጣን ላይ አፈናጠጠ። በዚህ ወደጨለማ ህይወት ጉዞ የኢትዮጵያውያን ጩኸት የማይሰማበት መንግስት ተፈጠረ። በግራና ቀኝም ተቃዋሚው ተነሳ። በዚህ የትግል ወቅት ነገሮች ሁሉ እየመረሩ እየከረሩ ይሒዱ እንጂ ያ ታላቅ ኃውልት እየተገነባ ነበር።

ሀውልቱ እንደ ድል ሀውልት ከስር ሰፋ ብሎ ከላይ የሾለና የተለያዩ ምስሎች የተቀረፁበት ሀውልት ነው። እደባባይ መሀል የቆመ ግን አይደለም። ድል ተቀምጦ ነበርና። እንደ የካቲት 12 መታሰቢያ ሀውልት ድርጊቱ በተፈጸመበት ቦታ የቆመም አይደለም። ድርጊቱ ከኢትዮጵያ አንድ ጫፍ እስከ ሌላው ሁሉ ጫፍ የዘለቀ ነበርና። ባለ ታሪኮችም ያለፉ አያቶችንና ቅድመ አያቶችን ሆነው በታሪክ ብቻ የምናውቃቸው ሰዎች ሳይሆኑ በአካል አብረው የነበሩ አሁንም ያሉ ናቸው። የቀረፀውም ጠቢብ የኢትዮጵያ ህዝብ የትግል መንፈስ ነው።

የተሠራበት ግዜ ከስልሳዎቹ አጋማሽ እስከ ሰባዎቹ መጀመሪያ ይደርሳል። ታሪኩን ማጋነን ባይሆን ከኢ.ሕ.አ.ፓ ጋር ብዙ የሚያገናኝ ጉዳይ አለው። የዚህ ድርጅት ስም ሲነሳ ሕይወቱን ወደ ያንጊዜው ፖለቲካ በትዝታ መልሶ የደረሰውን የማያስታውስ ማን አለ?

የትኛው የያን ጊዜ ወጣት ነው ወይ በአካል ወይ በመንፈስ ከኢ.ሕ.አ.ፓ ጋር ተነካክቶ ያልነበረ? አንዳንድ አባላቱ ከዛሬ 20 ዓመት ገደማ በፊት የነበሩትን የትግል መዝሙሮች እንኳን የሚያስታውሱ ናቸው። ለምሳሌ፡

«ፍፁም ነው እምነቴ

የትግሉ ነው ሕይወቴ

ለጓዝ በድል ጉዳና

በወደቁት ጓዶች ፋና» የሚለውን።

ከነዚያ ወጣቶች መሀል ዛሬ ስንቶቹ በህይወት አሉ? ስንቶቹስ በወደቁት ጓዶች ፋና ተጉዘዋል? በትግሉ የመጀመሪያዎቹ አመታት አባላቱ በርግጥም ፍፁም እምነት ነበራቸው ማለት ይቻላል። በፀጥታ ችግር ምክንያት ከየሚኖሩበት አካባቢ ተሰደው እዚህ በየመሸታ ቤቶችና በየትናንቹ አልቤርን፣ ያም ሲጠፋ በየደጀስ ላሙና ድልድዮች ስር ሁሉ ያድሩ ነበር። ሴት ሳያምራቸው ለማደራደዋቸው ሲሉ የሴተኛ አዳሪ ገላ እቅፈው ተኝተዋል። የሀብታም ልጆች ሆነውም ለዓመታት እንደ ድሆቹ ኖረዋል። እንደ ማርክስና ኤንግልስ ማለት ነው። ከነዚያ መሀል አንዳንዶቹ ዛሬ በሕይወት የሉም። አንዳንዶቹ በሕይ

ወት መኖርም ብቻ ሳይሆን ታላላቅ ሠዎች ለመሆን በቅተዋል። በዕድሜ፣ በእውቀት፣ በሀብት፣ በስልጣን፣ ወ.ዘ.ተ። ያኔ ድልድይ ሥር አድሮ የነበረ የዛሬ ትልቅ ሰው ድልድይ ሥር የተኛበትን ዘመን ሊረሳው ይቻላል?

ዘኢሕአፓ ምክንያት ተጠርጥረው፣ ወይም በትክክል አባልና ደጋፊዎቹ ሆነው የታሰሩ፣ የተገረፉና የተገደሉ ኢትዮጵያውያን ቁጥር በብዙ መቶ ሺዎች የሚገመት ነው። ሁሉም ቤተሰብ፣ ጓደኛ የሩቅና የቅርብ ዘመድ ነበረው። የእነሱ ቁጥር ደግሞ እስከ ብዙ ሚሊዮን ቤት ደርሷል። እነዚህም የየራሳቸው ወዳጅ ዘመድ አላቸው። እነዚህ ሰዎች ራሳቸው አልታሰሩም አልተገረፉም ብንል እንኳ የጓደኞቻቸው ወዳጆችና የጓደኞቻቸው ዘመዶች ታስረዋል። ተገርፈዋል። ቁጥራቸው ስንት ደረሰ ማለት ነው? የትና የት ! ያ ሁሉ ኢትዮጵያዊ ነው ከዚያ ዘመን ፖለቲካና ከያን ጊዜው ኢሕአፓ ጋር የተቆራኘው። ትዝታው የሀዘንም፣ የመሳቀቅም፣ የኩራትም፣ የቁጭትም ሊሆን ይችላል። ግን እስከ ዛሬም ድረስ በኢትዮጵያውያን ልብ ውስጥ አሉ።

ኢሕአፓ ምንም እንኳን በ1964/5/ ዓ.ም. የተቋቋመ ፓርቲ ቢሆን በኢትዮጵያውያን ሁሉ ዘንድ ለመታወቅና በፖለቲካው አድማስ ላይ ከፍ ብሎ ለመታየት ረጅም ጊዜ አልወሰደበትም። እርግጥ የ1966ቱ ሕዝባዊ አብዮት ሲፈነዳ ይህ ነው የሚባል ጥንካሬ ስላልነበረው እንቅስቃሴውን ለመምራት አለመቻሉ ይታወሳል። በዚያ አፍላ ወቅት ኢሕአፓም እንደ ሕዝቡ ሁሉ የእንቅስቃሴ ተሳታፊ እንጂ መሪ አልነበረም። ከየካቲት በኋላ በተቆጠሩት አንድና ሁለት አመታት ውስጥ ግን ታላቅ እመርታን አሳየ። «ዲሞክራሲያዊ መብቶች ያለገደብ ይከበሩ»፣ «ጊዜ አዊ ሕዝባዊ መንግስት ይቋቋም!» የሚሉ መፈክሮችን አንግቦ ዳር እስከ ዳር በመንቀሳቀስ በምዕራብ፣ በምስራቅ፣ በሰሜንና በደቡብ አያሌ ተከታዮችን ሲያፈራ ደርግ ነገረ ብሎ የሚያሳድደው አውራ ጠላት ሆነ።

ከ 67-69 ዓ.ም በነበረው ጊዜ ዋነኞቹ የአብዮቱ ጠላት ድርጅቶች ይባሉ የነበሩት ሻቢያ፣ ኢዲዮና ኢሕአፓ ቢሆኑም የሻቢያና የኢዲዮ ፀረ

መንግስት እንቅስቃሴ በእንደ ወይም በሁለት ክ/ሀገሮች ውስጥ የተወሰነ ነበር። ሊሕአፓ ይብዛም ይነሰ በሁሉም ክ/ሀገሮች ተንቀሳቅሷል። በትላልቅ ከተሞች ብቻ ሳይሆን በትናንሾችና ራቅ ራቅ ባሉትም ጭምር መዋቅሮችን ዘርግቶ ስለተሰፋፋ በ1969 ዓ.ም ፓርቲው የሰቶችን፣ የተግራዎችን/ኢተማ/፣ የላብአደርችን/ኢላማ/፣ የወጣቶችን /ኢሕአወሊ/ የመለዩ ለባሾችን /ጭቁን ወታደር/ ወ.ዘ.ተ ድርጅቶችና ማህበራት ሁሉ እስከ ማቋቋም ድርሷል።

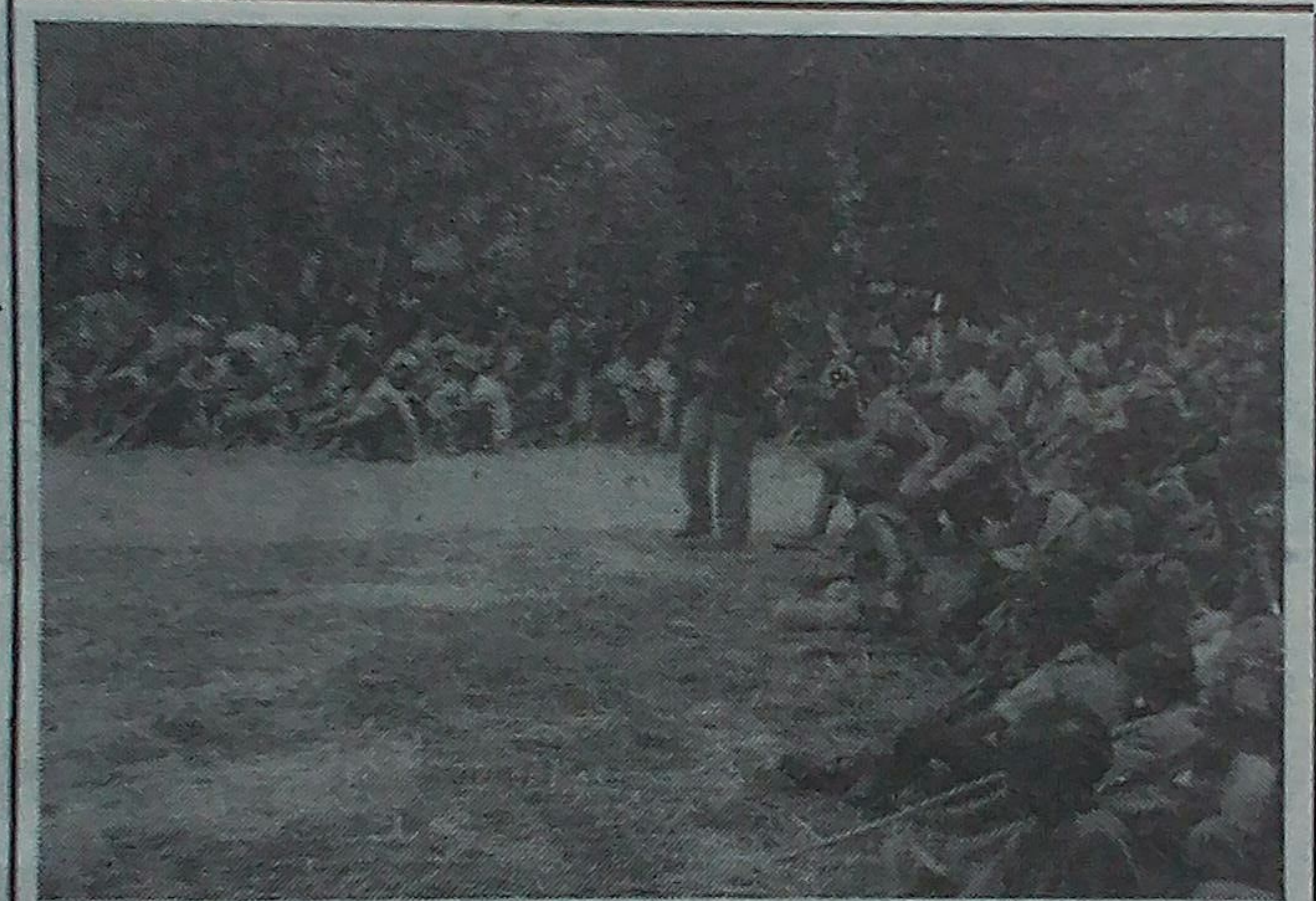
ብቻ፤ ያልተሳተፈውና ያልተነካካው ሰው ቁጥር ዕጅግ ጥቂት ነበር። ከፍ ብለን የጠቀስናቸው በፓርቲው ዙሪያ የተሰባሰቡት ድርጅቶችና ማህበራት የየራሳቸው አባል፤ የየራሳቸው መዋቅርና ልሳናት ነበሯቸው። ሁሉም በፀረ ደርግ እንቅስቃሴው ተካፍለዋል። ትናንሽ ልጆች እንኳ ታዳጊ ወጣቶች /ታወ/ በሚል ቡድን ሥር ሆነው ደርጎችን በመሰለል፤

ይህ ድርጅት ብዙ ዋትቷል። የተቃውሞ ሠላማዊ ሠልፎችን በመጥራት፤ ሠራተኛው ተደራጅቶ እንዲጠናከር የሥራ ማቆም አድማ በማድረግ ድምፁን እንዲያሰማ በማገዝ፤ ወጣቶች በየአካባቢያቸው ማህበር አቋቁመው በሀገራቸው የእለት ተእለት ፖለቲካ በጎቃት እንዲሳተፉ በማድረግና እንዲሁም ገበሬዎች እስከማመፅ ድረጃ እንዲንቀሳቀሱ በማበረታት በተለይም ተግራዎች የተቃውሞ ድምፃቸው እንዲጠናከር በማድረግ ሊሕአፓ ከፍተኛ አስተዋጽኦ አድርጎ ነበር። ድርጅታዊ መዋቅሮችን ዳርጋስከ ዳር ዘርግቶ የተቃውሞ ወረቀቶችን በመበተንና በማሰራጨት ብሉም የመወያያ መድረኮችን በመከፈት የተጫወተው ሚና ሲታይ በዚያን ጊዜ ከመንግስት ቀጥሎ በሁሉም ዘንድ ይታወቅ የነበረው ግዙፍ ሃይል ሊሕአፓ ነበር ያሰኛል።

አንዳንድ ሥራዎቹ ደግሞ አሉ፤

መፈከር በመፈከር እንዴት እዚያ ላይ ወጡ? በምን ቆመው ደረሱበት? ሲባል አንዳንዶቹ ይህ የሰው ሥራ ነው ብሎ ለማመን ይቸግራቸው ነበር።

ከነዚያ መፈከር ሰቃዮችና ወረቀት በታኞች መሃል ዛሬ ሰንቶቹ አሉ ይሆን? የያን ጊዜዎቹ ታደጊ ወጣቶች /ታወዎች/ እንኳ ይሄን ጊዜ ትልቅ ሰው ሆነዋል። አግብተው የወለዱም ይኖራሉ። ግን ድሮ ድሮ በጨለማ ተደብቀው አንፖል ይሰብሩ እንደ ነበረ ትዝ አይላቸውም? ግንባሩ ውስጥ የነበሩ ሠዎች /ዲኤፎች/ ያን ዘመን፤ አብዮታዊም ባይሆኑ ከአብዮታውያን ልጆቻቸው ጋር ሆነው ኡ! ኡ! ያሉበትን ዘመን ይረሱታል? ዘንጉትም አስታወሱት ሁሉም ደርግን እንደአቅማቸው «በቀንዳቸው ርዝማኔ ልክ» ተዋግተውታል። በኢሕአፓ ዙሪያ ተሰብሰበው ለጊዜአዊ ሕዝባዊ መንግስትና ሌሎችም ብዙ መፈከሮች ታግለዋል። ደርግም ከፋኛ ታግሏቸዋል።

የኢሕአፓ ሠራዊት (ኢሕአሠ) በትጥቅ ፕሮፓጋንዳ እንቅስቃሴ ላይ

ድንጋይ እየወረወሩ አንፖሎት በመስበር ተሳትፈዋል። የታሰሩና የሞቱም ነበረባቸው። በዋና ዋና ድርጅቶቹ ያልታቀፉ ተራማጅ ነጋዴዎች፤ ንዑስ ከበርቲዎች፤ ሽማግሌዎችና አሮጊቶች አንድ ሰፊ ስል ግንባር (DF) ተቋቁሞላቸው እነርሱም ገንዘብ በማዋጣት፤ የፓርቲውን ወረቀቶች በማንበብ፤ አሰሳ ሲካሄድ በመጮህ /ኡኡታ ኮሚቴ/ ትግሉ ውስጥ ተሳትፈዋል።

ጭካኔዎች ከመባባላቸው በፊት ለነበረው የትግል አካሄድና ስልት ኢሕአፓን ደፍሮ የሚወቅስ ማንም የለም ነበር። ቢኖርም እኒያው ገዢዎቹ ብቻ እንጂ። እናም ሕዝባዊ አብዮት እንደተቀጣጠለ እንዲቀጥል

መለኮታዊ ባሕሪ የሚሰጡት። ያኔ ግዙፍነቱ ከመንግስትም ያይላል። ለምሳሌ በደርግ ሹምች ላይ ቀን በቀን አደባባይ መሀል እርምጃ ሲወሰድ። የአገሪቱ ዋና ከተማ በሆነችው አዲሳበት ውስጥ፤ ያውም መርከቶ እንብርት ላይ በጠራራ ፀሐይ መንገዱን ከላይና ከታች ዘግቶ በመቆጣጠር ብር ከባንክ ቤት ሲዘርፍ አገር ሁሉ ነው ጉድ ያለው። መንግሥት በወታደሮቹ በሰላ የቼና በቀበሌዎቹ አማካይነት ከተማዋን ነቅቶ ይጠብቃል። ቀንም ማታም። ሰው የሚያውቀውና የሚያየው ይህን ነው። ግን ጧት ሥራ ሊገባ ሲሄድ ከተማዋን ቀይ በቀይ ሆና ያገኛታል። ሕንፃዎች ላይ መፈከር፤ የኤሌክትሪክ ሽቦዎች ላይ ጨርቅ፤

እናም የተለያዩ የፖለቲካ አመለካከት ያላቸው ቡድኖችም ሆኑ ፖለቲከኞች በአመዛኙ ኢሕአፓ ላከናወነው የዚያን ግዜ ተግባራት አዎንታዊ አስተያየትን ሊሰጡት ችለዋል። ፕሬዝዳንት መለስ ዜናዊ በሕዝባዊ ወያኔ ሓርነት ትግራይ /ሕወሓት/ ውስጥ የአመራር ቦታ ያላቸው ፖለቲከኞችናቸው። ይህ ድርጅት ደግሞ ከኢሕአፓ ጋር በጥሩ ዓይን የሚተያይ አይደለም። ድርጅታቸውን ወክለው ባይሆንም በአንድ ጋዜጣዊ መግለጫ እንደተናገሩት ጌላ ተበላሽ ይበሉ እንጂ በመጀመሪያ የነበረው የኢ.ሕ.አ.ፓ እንቅስቃሴ ሕዝባዊ መልክ እንደነበረው አልሸሸጉም።

የኢትዮጵያ ሕዝቦች ዴሞክራሲያዊ ንቅናቄ /ኢሕዴን/ ሊቀመንበር የሆኑትን ጠ/ሚኒስትር ታምራት ላይ ኔን እንደሰደ። ዛሬ ከኢሕአፓ ጋር ጠብ ላይ እንደሆኑ ማንም ያውቃል። ይሁን እንጂ ከማለዳ መፅሔት ጋር ባደረጉት ቃለ ምልልስ «ኢሕአፓ ከአጀማመሩ በኢትዮጵያ ወጣት ትውልድ ላይ ከፍተኛ የትግል እምነትና ፍቅር ፈጥሮ ነበር» ብለው እንደሚያምኑ መረዳት ይቻላል። አቶ ከበደ ደስታ የቀድሞ የሰሜን አሜሪካ የኢሕአፓ ከፍል ቃል አቀባይ ከጥቂት ወራት በፊት አዲስ አበባ ውስጥ ሳሉ ለአሌፍ መፅሔት የተናገሩት ደግሞ እንዲህ የሚል ነበር።

«በአንድ የድርጅት ጥላ ሥር አካትቶ ሰፊ የፖለቲካ ድጋፍ ያገኘና የታገለ፤ ያታገለ ድርጅት እንደኔ ኢሕአፓ ብቻ ይመስለኛል።»

የአድናቆቱ መጠን ይለያይ እንጂ ዛሬ ኢሕአፓን አምርረው የሚጠሉት ፖለቲከኞች እንኳን ፓርቲው ያኔ

ሕዝባዊ መሠረት እንደነበረው፤ የወጣቱን የአብዛኛውን ምሁር ልብ መሉ በመሉ እንዳሸነፈና ደርግን በፍፁም እምነት የታገለ የታገለ ድርጅት እንደነበረ ይስማማሉ። አሁን በፓርቲው አመራር ላይ የሚገኙ ሠዎችም አባባሉን እንደፍፁም እውነት ነው የሚቆጥሩት። የዛሬ ኢሕአፓዎችና ፀረ ኢሕአፓዎች የሚለያዩት ምዕርፍ ሁለት ታሪክ ሊጀመር አካባቢ ነው። ፓርቲው የተሳሳተ ጉዞ ተጉዞ ወጣቶችን አሰራጅቷል አላሰራጀም? ያን የክል ሕዝባዊ ድጋፍ ከነበረው እንደ ትና ለምን ተሸነፈ?... ሲባል ለምን ነቱ ቀርቶ ፍጅት ይሆናል። ስለፓርቲው አመራር ዲሞክራሲያዊነት፤ ስለ ከተማ ትጥቅ ትግል ጉዳይ ሲነሳ አሁን ያሉት የኢሕአፓ መሪዎችና ተቃዋሚዎቻቸው ስድብ፤ ዛቻና እርግግን የተቀላቀለበት መግት መሟገት ይጀምራሉ።

ምእራፍ ሁለት

ኢሕአፓ ከሚታማባቸው ነጥቦች መሀል አንድና ምናልባትም ዋነኛው፤ ከተሞች ውስጥ የማያስፈልግ የትጥቅ ትግል ጀምሮ ወጣቶችን እስከ አፍንጫው ከታጠቀ ሃይል ጋር እያዋጋ በግፍ አስጨረሳቸው የሚለው ነው። ፓርቲው በበኩሉ ከተሞች ውስጥ ብረት ያነሳሁት ብረት ስለተነሳብኝ ነው በማለት ደጋግሞ ልሳናቱ ላይ ይፀፍ እንደነበረ አይዘነጋም። እናም በ1968 ዓ.ም ፍቅራ መርእድ የተሰኘው የሕዝብ ድርጅት ጽ/ቤት ካድሬ አዲስ አበባ ውስጥ በመግደል የከተማ ትጥቅ ትግሉን ጀመረ። ከዚያ በኋላ እንቅስቃሴውን ወደ ሌሎች ከተሞችም እያስፋፋ፤ መንግስት ደርግ ነው ወይስ ኢሕአፓ? እስኪባል ድረስ በብዙ ጠላቶቹ ላይ እርምጃ ወስዶአል። እንደ ፓርቲው የያን ጊዜ

አባባል እነዚህ እርምጃዎች የተወሰዱት ደርግ በተራማጆች ላይ ይፈፀም የነበረውን የሃይል እርምጃ ለመቋቋም ራስንም ለመከላከል ነበር። ፍጥጫው እየተካረረ እየተካረረ ሄዶ በነጂጌራል ተፈሪ ባንቲ መንደሩ አብዮቱ ከተከላከይነት ወደ አጥቂነት ከተሸጋገረ በኋላ መስከረም 1968 ዓ.ም. የቀይ ሽብር ዘመቻ ችቦ በይፋ ተቀጣጠለ። ለጓዶችና ለአብዮት ጠባቂዎችም ብረት ታድሎ «የአንድ አብዮታዊ ደም በሺህ አናርኪስቶች ደም እየተመነዘረ» ብዙ ሺ ህይወት ጠፋ። ብዙ ደም ፈሰሰ።

ሁለት አመት መሉ ማለት ነው። ተራረዱ። የኢሕአፓ «ጎጭ ሽብር» በደርግ «ቀይ ሽብር» ተመከተ። በ1970 ዓ.ም. ኮሎኔል መንግሥቱ «ጠላቶቻችን ምሳ ሊያደርጉን ሲያስቡ እኛ ቁርስ አደረግናቸው» ያሉ

መንግሥትና ህብረተሰብ

በንግድ ጠር አትማችሁ ላይ ባለው ተሳ ለጉበረተሰቡ ቀና አስተያየት የላቸውም። ሲሉ የፀረ ተይ ሽብር አስተባባሪ ኮሚቴ ሊመዝገር አቶ ኤልያስ ተችተውኛል።

አቶ ኤልያስ በግል ሆነ እየመሩት ያሉትም ኮሚቴ በድርጅታዊ አመለካከት ተጽዕኖ ላለመንሸዋረራቸው ማረጋገጫ የለንም። የዚሁ ኮሚቴ የተደሞደ ሊመዝገር አቶ መላኩ ስለ እኔ አቶ ኤልያስ የሰጡት ትችት በቂ ይመስለኛል።

አቶ ኤልያስ (ምናልባትም ኢሕአዴግም) የሳቱት ነገር ካለ መንግሥትና ህብረተሰብ አንድ አስመዘኛቸውን ነው። በርግሆ ለኢሕአዴግ ቀና አመለካከት የለንም። እንዴትስ ለኖረኝ ይጠበቃል? ለእኔ አስተያየት ኢሕአዴግ የተይ ሽብርን ባይረስ ደም ተሸነሚ ነው። አ. ዲሞክራሲያዊ ነው። በመሠረቱ ከቀይ ሽብር የተሳተፈና በአክሱም፤ በመቀሉ፤ በውቅር፤ በአዲግራት በርካታ ወጣቶችን በ «ሽፋን» የመተረ ነው።

አንዳንድ አሰታዊ ክስተቶችን በማየት ቀይ ሽብር እንደገና ይመጣል ማለትም ስህተት ነው ተብሏል። ለምን? የዛሬ የፀረ-ቀይ ሽብር ኮሚቴ አባራት ስለሽብር በቂና ጥልቅ ግንዛቤ ማግኘት የተሳናቸው ካልሆነ በቀር ስህተት ያሉት ፀቅ መሆኑ አይከራክሩም። የደርግን ቀይ ሽብር መቻ ድንገት ተወልደ? ተሰ በቀስ እያደገ-እየፋፋ ልበል? የመሳሳት አንዱ። የሰብአዊ መብት ረገጣ፤ አራት ግድያ፤ ማለር ማስቀየቻ፤ ወዘተ... ተሰ በቀስ

እየተባባሱ መቀተው ነው ወደ ቀይ ሽብር ያመሩት። እነ አሉ መሳሳት ጌታቸው ሽብር ወደ አስቀድሞ ወዘተ... ሄደው ሲረሽኑ፤ ሲፈጁ መቻ ቀይ ሽብር ተባለ? አረካ፤ አርባ ጉጉ፤ የዩኒቨርሲቲ ተማሪዎች ግድያ፤ በኢትዮጵያ የሰብአዊ መብት ኮሚቴ የሚመዘገቡት ሁሉ ወደታ ያመራል?

ተቃውሞን ማስተናገድ የማይችል መንግሥት፤ ተቃውሞን በጎይል ለማረጋገጥ የማይችል (የሚተናው) መንግሥት ተቃውሞ በተጠቃሚ መሆኑ በመልስተኛ፤ አራት ግድያ ወደ ቀይ ሽብር መሸጋገሩ አይቀራ ነው። ቀይ ሽብር ተባለ አልተባለ ቁም ነገሩ ስያሜው ላይ አይደለም። በራ አብዮተኛ ይባል የነበረው ዛሬ በራ ሰላም፤ በራ ያርተር ስለተባለ የማይባልን ቀጣይ ነገር ያፈናን እውነታ የሚለውጠው አይሆንም።

በቀይ ሽብር በራሆ በራሱ በቀይ ሽብር፤ ኮሚቴ አማካኝነት እየተካሄደ ያለው የኢሕአዴግ የፖለቲካ ጨዋታ መሆኑ አይጠራጠርም። ለወንጀልኛ ነታቸው በርካታ ምስክርነት የሚገኝ ጉላቸው ግለሰቦች በጉላ መጠየቂያ ነፃ አልሆኑም? በኢርትራ ለሽመት አልበቁም? በኢሕአዴግ አልተሸመም? ሁሉ ኛው ታሪክ መቻ ወጣታፈን እንጂ ለክስ ሞትም ይሸነፋል ብለው መጽሐፋቸውን ሊያሻሽሉ የሞከሩት ለክስ ታሪክም ይቀበራል አይደል መልኩ ታቸው?

ጥፋተኞች ስለተከሰሱ ቀይ ሽብር ዳግም እንዲያሸነፍ በር ተከፋተለት አላልኩም። ያልተረዱኝ በቋንቋ ችግር

ካልሆነ። አስከማውተው ኢሕአፓም ይህንን አላለም። ሰራ የሕብረተሰቡን ክፍል በተጥታ በእጅ አዘርም የነካው ተይ ሽብር ለተራ ፖለቲካዊ ጥቅም እይቃል። በጥሞና እንመርምረው፤ መንስ እምቼን አናጠን፤ ማገጃውንም አንገዝብ ነው የተባለው። ለክስ ከሆነማ መቻ ሊከሰስ የሚገባቸው ተከሰሱ? ከእነ አርገጠና ከኔ ህምሳክሊታ ተሸመ ባሻገር እነ መቼ አሰታ ተክሏ አምደ ብርሃኑ? (የሰዳምው የተይ ሽብር አፋፋሚ ኮሚቴ ሊተመዝገር የነበረው)

በሕዝብ ድርጅት ጽ/ቤት ገብተው አሀዲያዎችን እንዲያርዱ እንዲያስገድሉ ያዘዙት የህወሓት መሪዎች መቻ ተከሰሱ? የትላንትስ የሽብር ተጠያቂዎች ዛሬ ከሆት ደረሱ? በመቀሉ አስር ቤት፤ በአዲስ አበባ መሀን፤ በዘር ዳርና ጉንደር ታናሰው ሰቆታ እየተቀበሉ ያሉት የኢሕአፓ አባላት ምንው አይነሱ?

ይህ ሁሉ ነው የኢሕአዴግንም ሆነ የእነ አቶ ኤልያስን ዋይ ዋይታ የአዘ ለቅሶ የሚያደርገው። በጽንኑትም ሆነ በከላሽነት ለመሰየም ከወንጀል ነፃ መሆንን ይጠይቃል። አሉያማ በተከላሸቹ ላይ የሚተርጠው ክስ ከእኛ በላይ ገደላችሁ (ቀደማችሁን) ለመስል ይችላል። በተለይም የጉዳዩ ስለባ የከላሽኑም ዓይነታ ጠላትና ስለባ በሆነበት።

ለህብረተሰቡ ያልኝ አመለካከት ቀና ነው። ሲጋቱን (ኢትዮጵያ ሕዝብ እንደሚገራኝ እርግጠኛ ነኝ። የልብህን ትርታ እናዳምጣለን። ባዮች በሰጋት የሚደልቅ

ጊዜ ሊሄድ ይችላል። በርግጥም እየተሸነፈ ዘር። ወደ ግን ለሁሉም ተርፎል። በአገላገሉ ሰዎች እምነት ሊተየጽዮ የዚያን ጊዜውን የመሰለ ሌላ እልቂት መቼም ቢሆን ገጥሟት አያውቅም። ፀሐፊ ባቢሌ ቀላ ያን መሰሉ ፍጅት የደረሰው በግራዚያኒ ጊዜ ብቻ እንደ ሆነ መቅሰው እሱም ቢሆን ከቀይ ሽብር እልቂት ጋር ሊመጣጠን እንደግደቶል ሲገልፁ «በጥካኔው እይነት፤ በሞቱትና በቆሰሉት ሰዎች ብዛት ቀይ ሽብር እጅ የለውም» ዘር ያሉት።

የሊሕለጋ ተቀናቃኞች ደግሞ፤ ወጣቱን ለዚህ ፍጅት ያበቃው የፓርቲው ልመራር ነው፤ የትጥቁት ግል በከተሞች አስፈላጊ አልነበረም ነው የሚሉት። ለሁን ያለው የፓርቲው ልመራርም ቢሆን ያለፈ ታሪኩን ሲገመግም፤ «የከተማው ትጥቅ ትግል

ከሚያስፈልገው መጠን በላይ ገፍቷል።» በማለት ለሀብቱን እንደተቀበለ ያምናል። /ቃለ መጠይቁን ይመልከቱ/ ይህ ልዩነት ዛሬ የተፈጠረ አይደለም። ጥያቄው በ1969 ዓ.ም እዚያው ፓርቲ ልመራር ውስጥ በነበሩ ሰዎች ተነስቶ መሪዎቹንም ሆነ አባላቱን ከቶኛ አወዛግቧል። የፓርቲው ማዕከላዊ ኮሚቴ አባሎች የነበሩት አቶ ብርሃነመስቀል ረዳ እና አቶ ጓታቸው ማሩ የትጥቅ ትግል በከተሞች እያስፈልገው የሚለውን ሀሳብ ነበር የሚያቀነቅኑት። ደርግ ከሚሰነዝርበት ጥቃት ሌላ ይህ፤ የመሪዎቹ አለመጣጣም በተጨማሪ በሽታነት ጉልበቱን እያዛለውና ትንፋሹን እያደከመው መሄዱ አልቀረም። የመስመር ልዩነት ሊደበቅ ከማይችልበት ደረጃ ደረሰ። ልዩነቱ ከፖሊት ቢሮ አባላት አንስቶ በተለያዩ የድርጅቱ ተዋረዶች ውስጥ ታጋይዎች የነበሩት ነበርና ወደ

አንጃ (Faction) ደረጃነት ተዘዋወረ። ቢሆንም ይህ አካል የራሱን ህልውና እስከማሳወቅ በድርጅት የመነሳት ያህል አልገፋም ነበር ወይንም ሁኔታዎች አልተመቻቹለትም ነበር። ማለት ይቻላል። እና ሳይሰባሰብ እንደተበተነ ውጥን ተደርጎ የሚወሰድ ከሰተት ሆኗል። ለዚህ ችግር ዋናው መንስኤ በድርጅቱ ከፍተኛ ተፅእኖና፤ ከትትል ይደረግ ስለነበረና እንደጠላት ተቆጥሮ የጋይል እርምጃም «ጥምር ስለተወሰደበት ነው ይባላል።»

በፊታችን ወቅት (የዛሬ ተቺዎች እንገት ቀብረው ተመሳሰለው ተጉንብሰው በነበሩበት ወቅት) በትግል አሳት ተጠብቧል። አባላት ብቻ ሳይሆኑ በርካታ የአመራሩ አካላት (ተሰላፊ ደባይ፣ ክፍሉ ከበደ፣ የሴፍ አዳኝ፣ የሐንሰ ብርሃኒ፣ ወዘተ. . .) በርካታ ስመጥር አንጋፋ ታጋዮቹ (ተከለኝ፣ ወ/አማኑኤል፣ መላጊታ «ብልጎ»፣ ፍቅራ ዘርጋው፣ ግርማቸው ዓለሙ፣ ወዘተ. . .) መስዋዕትነት ተቀብለዋል። በዛሬው «ዲሞክራቶች» እንደተገደሉት እንደ እነ ገለብ ዳፍላ፣ ጋይሌ አባይ፣ ዋሲቡን፣ አምበርብር፣ ገ/አገዚ አብሐር፣ ወዘተ. . . ማለት ነው።

በትግሉ ሂደት ጉዳት የደረሰበትን ድርጅት ለመወንጀል የሚቃጠት ኢሕአዴግ አንደኛው ለኢርትራ ነፃነት በሚል «የማገዳቸውን» የትግራይ ወጣቶች «ከብር ለማዕድን» ሊሉ ይችላሉ? ሐውዜን፣ አቢይ አዲን ሌላም ሌላም ሳናነሳ ማለት ነው።

ኢሕአፓን ለቀይሽብር ተጠያቂ ማድረግ ለምን አረመኔ መንግሥትን ታገልክ ማለት ነው። አምባገነናዊ መንግሥት እስካለ ድረስ ተቃውሞ ይኖራል። ላፊና ግድያ ይኖራል። ይህንኑ ለመቋቋም ትግል መፋፋሙም አይቀራ ነው። በዚህ ወቅት ለሚጠፋው ሕይወት ተጠያቂው ማነው? አምቢኝ ብሎ፣ አንደኩበ፣ አልነጻም በተራ ተራ ቀስ በቀስ እንደዝምብ አላልቅም ብሎ ለመብቱና ለሀገሩ ኬብር የቆመው ታጋይ ወገን ወደስ አምባገነናዊ መንግሥት?

ባርነት የሚሞቃቸው ከፍሉች ባንድ በኩልና ነፃነት፣ መብት፣ ከብር የሚለውንና በሌላ በኩል ለዚህ የሚሰጡት መልስ ለየቅል ነው። አምባገነናዊ መንግሥትን መታገል መብትም ሀገራዊ ግዴታም ነው። ኢሕአፓ ያደረገው ይህንኑ ነው። ከብር ሀይወትን ስለፈለገ መስዋዕትነትን ይፈረ።

ለአምባገነን መጉንጠስ ፀያፍ ነው ብላለ አምቢኝ አልገዛም ሲል ተነሳ። ለሀገር ለወገን ኢሕአፓ ያሳየው ፍቅርና በገቢርም የከፈለው መስዋዕትነት፣ የተቀበለው መከራ እርአያነቱና ታሪካዊነቱ የሚካድ አይደለም። ይህንን የሚያከቸ ለችሉና በግልግጫም ሲወነጅሉት የሚቃጠው መኖራቸው ባያስደንቅም ጉራቸው ከኢትዮጵያ ሀገብ - መብቱ ሀገራ ከሚለው ባለታሪክ እርበኛ ሀገብ - ግን ሳይደለም።

በመች አንድ ሆኑና

ባቢሌ ተላ

ሰኔ 1985፣ ዋሽንግተን ዲ.ሲ.

ልቡን አድምጠው የሚፈነድቁ መሆናቸውን ያውቃል። ዛሬም አንድተላንት። እነ አቶ ኤልያስ ይህ ባይታዩቸው ላይፈረደባቸው ይችላል። ኢሕአዴግም ቢሆን ዲሞክራሲን አስፈንኩ ብሎ ይምል ይገዛል የለም? ውስጡን ለቀስ እንዳልል የቤተክርስቲያናችንም ይዞታ አጠያያቂ ሆኗል።

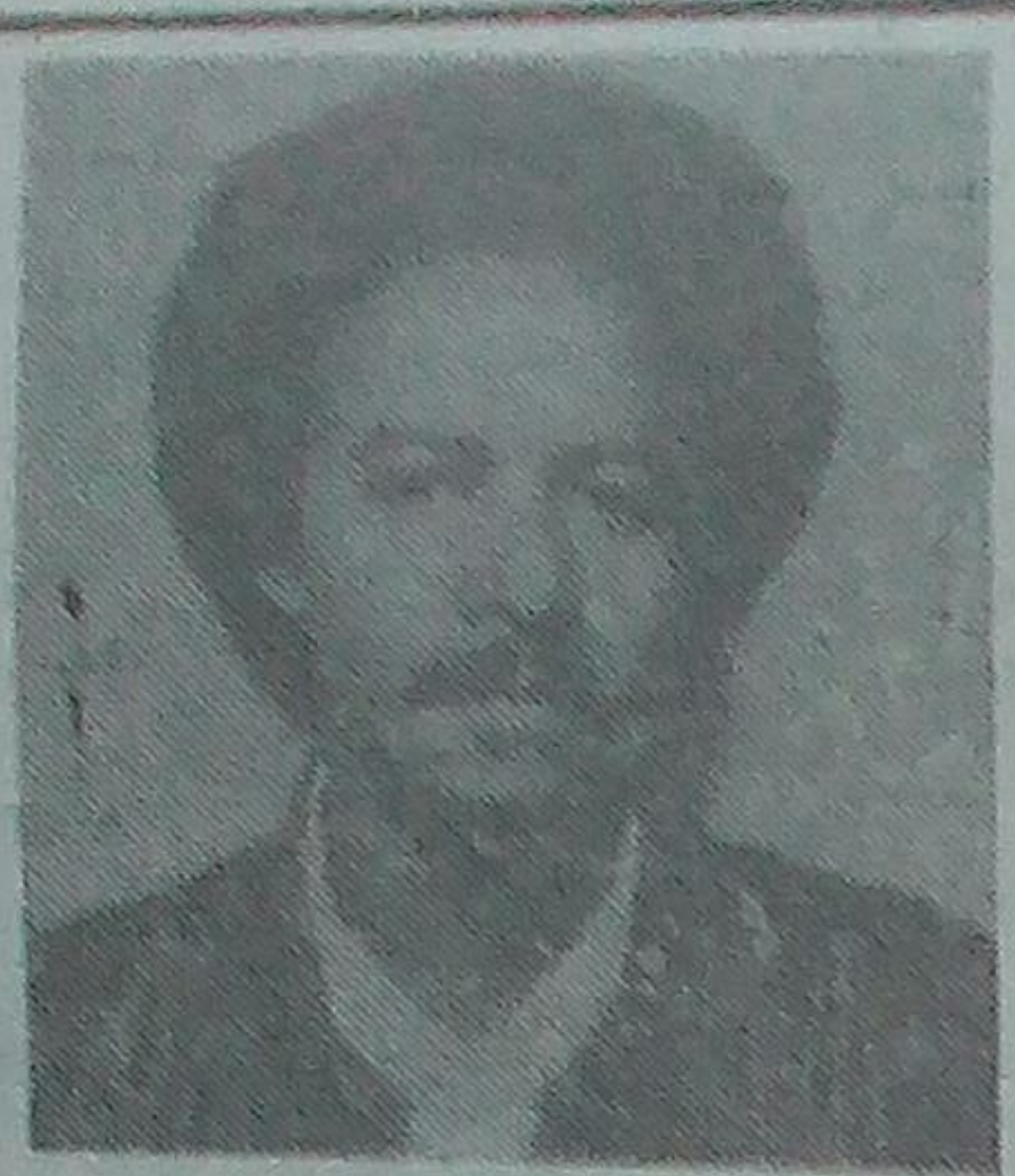
ለማስገዝብ ይህል

- ❖ የሀገብ ሉዓላዊነት ገቢራዊ ክስተት ካጣ፤
- ❖ ሀገብ ያልመረጠው መንግሥት በሥልጣን ከተሰየመ፤
- ❖ ይኸው መንግሥትም የሥልጣን መጠየቂያው ሀይሉ ከሆነ
- ❖ ተቃውሞን በአፈና ለማጥፋት ከጣረ፤
- ❖ ከዲሲክሩ ባሻገር በገቢር የሕዝብን መብት ከረገጠ፤
- ❖ ተቃውሞ ከተጠናከረ፤
- ❖ በሀገብና መንግሥት መሀል በደም የተባረበረ ገደል እየሰፋ ከመጣ፤
- ❖ ይህ መንግሥት ወደ ቀይ ሽብር እንደሚያመራ ምንም አያጠራጥርም።

አቶ ኤልያስ ውስጥ አዋቂ ሆነው ላይሰጉ ይችላሉ። አማካሪና ምስጢር ነጋሪ ያጣው ሕዝብ ቢሰጋ ለምን ይፈርዱበታል? የእነ አሊ ሙሳ በአሰብ ተፈሪ፣ ባርባ ጉጉ፣ በአረክ፣ በወተር፣

ኒጋዝ፣ ወዘተ. . . ተመልሶ ሲደቀን ትላንት የነበረውን ስለምናውቅ ዛሬ ላለ ጥደታው ምን ማረጋገጫ አለን? ዛሬ ፋሽስት የሚባሉትም ያኔ ዲሞክራቲ አገር ወዳድ ይባሉ ነበር። እምነታችን በአንድ «አዋቂ ገዢ» ወይም በምስክሮቹ ላይ ሳይሆን በሕዝብና በምናየው እውነታ ላይ መሆን አለበት። ቀይ ሽብር ዳግም እንዳይከሰት ሊያግድ የሚችለው የኢትዮጵያ ሕዝብ ነው። መንግሥትማ መንግሥት ነው - ዛሬም አንድተላንት ስልጣኑ ከሕዝብ ሳይሆን ከካላሹ ስለተወለደ የነፃነት ይገኝታል ብሎ ነው። ለአንዲህ ዓይነቱ መንግሥት ቀና አመለካከት ስለሌለኝ ብወቀስ ደስ ይለኛል። ለኢትዮጵያዊነቱ ለህቅና ለሰብአዊ ክብር መቆራረጥ ያረጋግጥልኛል።

ለላው ነጥብ ደግሞ ማነው ተጠያቂ የሚለውን ይመለከታል። ኢሕአዴግና መሰሉቹ ምን ይሰማ ጆሮ አንበልፍ ኢሕአፓን ይከላሉ። የሐውዜንን ሀገብ ለፕሮፓጋንዳ ሲል ልጭፍጨፋ አቀረበ ሲሉ አቶ አብርሃም ያየህ የከሰሱት ሀውሐት/ኢሕአዴግ የበኩሉን ክስ በኢሕአፓ ላይ ሲሰነዝር መሆኑ ነው። በመጽሐፌ ላስረዳ አንደሞክርኩት ኢሕአፓ በትግል ስልት ደረጃ ተሳሳተ ብሎ መከሰስ ቢቻልም ወጣቱን አላስፈጀም። መደረግ የነበረበትን ትግል ባመነበት ታግሏል። በማንክላብኝነት በሀገብና በሀገር ዕጣ ላይ መከራ (ኢክስፐሪሜንት) አላደረገም። ፍጅት ሲበዛበት ለመከላከል ብረት በከተማዎች አንስቷል። ባመነበት በተማመነበት ትግል መስዋዕትነትን ከፍሏል። በስደት ሆኖ ግፉ በርቱ አላለም።

አቶ ብርሃኑ መስቀል ረዳ

ለምሳሌ አቶ ብርሃኑ መስቀል ረዳና አቶ ጌታቸው ማሩ በነበራቸው የአጭም ልዩነት የህይወት እርምጃ እንደተወሰደባቸው የሚያምኑ አሉ። ባሁኑ ጊዜ የኢሕአፓ ማእከላዊ ኮሚቴ አባል የሆኑት አቶ ፋሲካ በለጠ ግን ግለሰቦቹ በነበራቸው የአጭም ልዩነት የህይወት እርምጃ እንዳልተወሰደባቸው ይናገራሉ። ይልቅስ፤ ከደርግ ጋር ተባብረው ድርጅቱ ላይ ከፍተኛ ጉዳት አድርሰዋል ነው አቶ ፋሲካ የሚሉት።

እርግጥ ከኢ.ሕ.አ.ፓ በመውጣት ወደ ያደረገው ቤተመንግሥት ገብተው የነበሩ ግለሰቦች መኖራቸው ብዙዎቹ ሲናገሩት የነበረ ጉዳይ ነው። ነገር ግን የአንጃው መስመር ደጋፊዎች ሆነው ከደርግ ጋር ለመተባበር ያልፈቀዱም እንደነበሩ የሚያስረዱ ሰዎች አሉ። ቤተመንግሥት የገቡትም ቢሆኑ የኢሕአፓ ጥይት ሽሽተው እንጂ ደርግ ተራማጅ ነው ብለው አይደለም ባይኖሩም። እንደ ድፍ ዳቦ ከላይና ከታች ለመጠበስ አቅም የማብቃል ፋታ እንዳልነበራቸው ለማስረዳት ምክንያቶችን ማቅረባቸው አልቀረም። በተሟላች አባባል ወደዚያ የገቡት ሁኔታዎች አስኪመቻቸው ለመጠበቅ እንጂ በሰልጣን ጥም ወይም መስዋእትነትን በመሸሽ አይደለም።

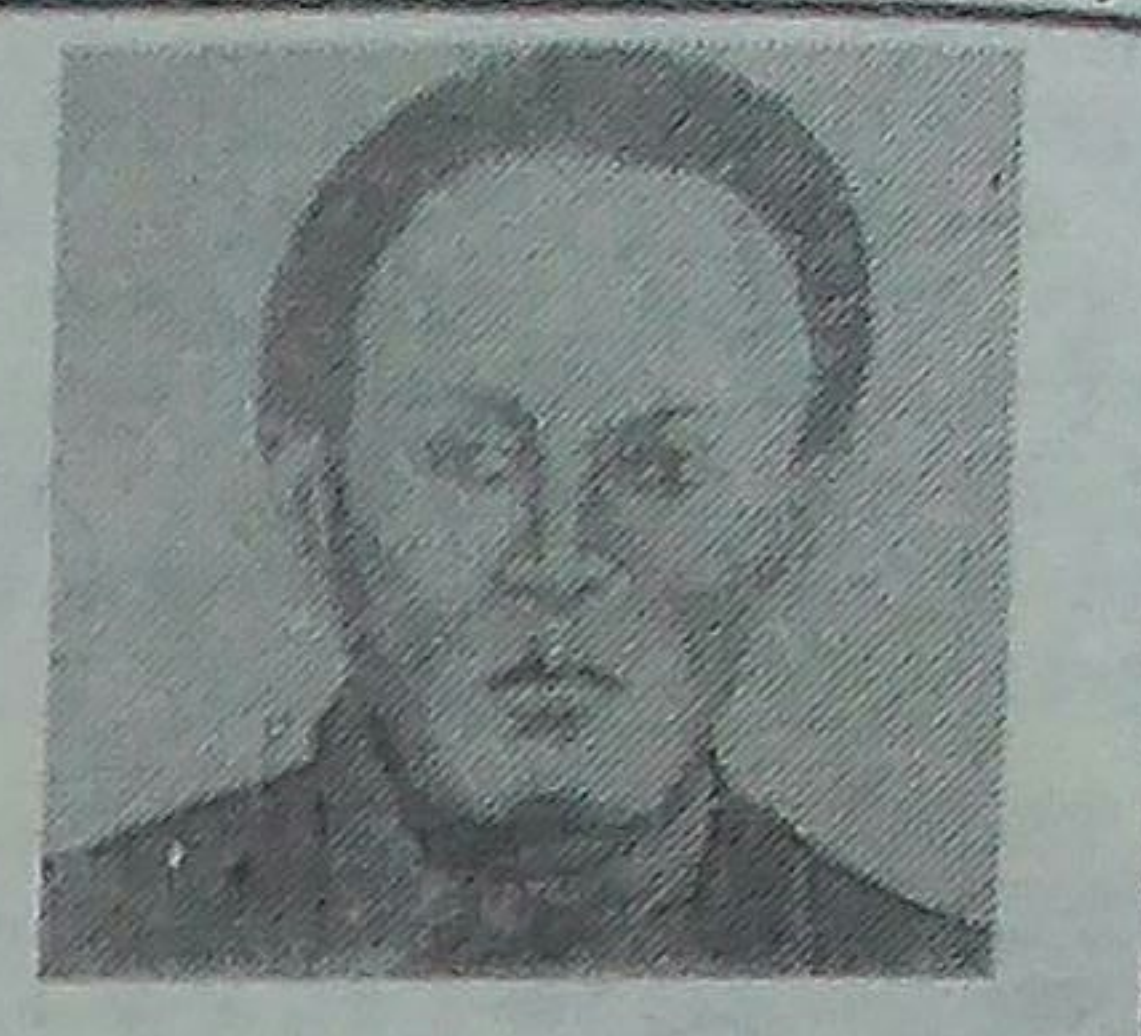
ለዚህ የሚያቀርቡት አንድ እጅግ ጠንካራ ተግባራዊ መከራከሪያ እነሆ ሚኒስቴሩ ሆኖ፤ እነ መከብብ ተስማና ጓደኞቻቸውን ነው። ደርግ በአንጃነት መዘግቦ የተቀበላቸው፤ እንዲሁም ሰልጣንና ትጥቅ የሰጣቸው፤ ደምዘ ተመድቦላቸው ይሰሩ የነበሩ ናቸው። ለምሳሌ ሚኒስቴሩ በከፍተኛ 5 እንዲሁም መከብብ በከፍተኛ 7 ውስጥ የበላይ ካድሬዎች ነበሩ። አውቶማቲክ መሣሪያ፤ መንቀሳቀሻ አውቶሞቢልና በቂ ሰልጣንም ተሰጥቷቸው ነበር። መሣሪያቸውን ይዘው እንዲሁም ሌላ ጨምረው በከፍተኛ 7 ኩምቢ ቮልስ ዋገን ከአቶ ብርሃኑ መስቀል ረዳ ጋይል ጋር ለመቀላቀል ሲሞክሩ ነበር ከመንገድ የተያዙት። በደርግ ጥይትም በጭካኔ የተገደሉት በዚህ ምክንያት

ነው። «ደርግ ቢይዛቸው እንደማይምራቸው እነርሱ ቀርተው ማንም መገመት ይችላል ነበር» ሲሉ አንድ ሰማቸውን እንዳንጠቅስ የፈለጉ የተቃዋሚው መስመር ደጋፊ በሰልጣን አውግተውናል። «ሰልጣንና ምቹታቸውን ንቀው ላመኑበት አላማ ታግሉ ለመሞት መወሰናቸው እውነተኛ የሆነብልጃች የመሆናቸው ምስክር ነው» ሲሉም አሞግሰዋቸዋል።

ከ1970 ዓ.ም. በኋላ ኢሕአፓ በከተሞች ውስጥ አልነበረም ማለት ይቻላል። እኩሉ ሞተ፤ እኩሉ ታሰረ፤ እኩሉ አገር ለቆ ተሰደደ። እሲምባ ትግራይን ማእከሉ አድርጎ ይንቀሳቀስ የነበረው የፓርቲው ሠራዊት /ኢሕአወ/ ግን እስከዚያ ጊዜ ድረስ አልጠፋም ነበር። ከቀይ ሽብርና ከሌላ ሌላውም አደጋ የተረፉ አንዳንድ አባላት ወደዛ ሄደዋል። ግን ፓርቲው በከተሞች ውስጥ መሸነፉ የሠራዊቱንም ከንድ ሳያዝለው አልቀረም። ያኔ እዚያው ነበርን የሚሉ የኢሕአወ አባላት እንዳሟወቱን ከ1970 ዓ.ም. በኋላ ሠራዊቱ ሞራሉ የተነካ፤ በማያውቀው መንገድና በድንገጥ ጥላማ የሚጓዝ ጋይል ሆኖ ነበር። ከደርግ ጋር ተዋግቷል። ከትግራይ ምድር ሊያስወጣው ከተነሳበት ሕወሓትና የሕወሓት ሚሊሻ ጋር በተደጋጋሚ ተዋግቶ ደከሟል። ከተሞች ውስጥ የነበሩ አጋጥቼ ሲሸነፉ ደግሞ የበለጠ ደከመ። ይሄን ጊዜ አካባቢ ነው ሠራዊቱ የሕወሓት ሚሊሻዎችን ጥቃት መመከት አልሆነም ብሎት ትግራይን ለቆ ለመውጣት የተገደደው።

አባላቱ እንደሚናገሩት ከሆነ ኢሕአፓ በከተሞች ውስጥ ተሸንፎ ጦሩ ከትግራይ መሪነት ከተባረረ በኋላ በ1972 ዓ.ም. ጉንደር ውስጥ በጠለምት አውራጃ አንድ ከፍተኛ ስብሰባ አካሄዷል። በዚህ ስብሰባ ላይ ከአውሮፓ ምድር ሳይቀር የመጡ የአመራር አባላት እንደተገኙ ይነገራል። ውይይቱ ላይ ከተነሱት አጀንዳዎች መሀል፤ በፓርቲው አመራር ውስጥ ስለሚታዩ አምባገነናዊ ባሕሪያት፤ ስርዓት አበላሽተዋል በሚባሉ አባላት ላይ ስለሚወሰደው የግድያ እርምጃ፤ ከሕወሓት ጋር ስለሚደረገው ውጊያ አስፈላጊነት... ጥቂቶቹ ሲሆኑ አባላት ስምምነት ላይ ባለመድረሳቸው ግልጽ መከፋፈል ተፈጠረ። እኩሉ ወደ ሱዳን ምድር ተሰደደ፤ እኩሉ እጁን ለደርግ ይሰጥ ጀመር። የበለሳው ረጅን ከሕወሓት ጋር ተወዳጅ። የኢሕአወም ታሪክ ከዚያ ግድም ነው የሚጀምረው። እንደ ጠቅላይ ሚኒስትር ታምራት ላይኔ አባባል፤ የቀድሞው ኢሕአፓ እውነተኛ ተከታዩና ወራሽ ኢሕአወ ነው። «ከፕሮግራምና ከአላማ አንፃር፤ ከተግባራዊ የትግል ሂደት አንፃር ሲታይ ኢሕአፓ መጀመሪያ ይዞት የተነሳው የዴሞክራሲ

የሰላም፤ የአኩልነት አላማ ሰንደቁን ይዞ እኒያ ትክክለኛ የሆኑ የሕዝቦችን ጥያቄዎች አላማውና ባንዲራው አድርጎ ይዞ ትግሉን በዕናት የቀጠለ ኢሕአወን ብቻ ነው። የአሁኑ (ኢሕአፓ)

አቶ ፍቅሬ መርድ

ነኝ ባይድርጅት ግን እኒያን የሕዝቦች አላማና ፕሮግራም በመካድ፤ በሰንደቁ በመፋቅ ፍፁም ፀረ በሆነ አቋም ሲንቀሳቀስ እያየነው ነው።» /ማለቁ.1 /አቶ ፋሲካ በበኩላቸው ኢሕአወን የሕወሓት ጥላ ብቻ እንደሆነ ያብራራሉ።

ያም ሆነ ይህ ምእራፍ ሁለቱ የፓርቲው ታሪክ በዚህ አይነት ነበር የተጠናቀቀው። በአንድ ወቅት የአንበሳን ያህል ታላቅ ግርማ የነበረው ድርጅት የኋላ ኋላ ተረታ። ግዙፍ ምሳሌም ተቀርቦበት ከነበረው አድማስ ላይ እየተቀረፈና እየተሸራረፈ ወደቀ። ከ72 ዓ.ም. በኋላ ለማንሰራራት አንዳንድ መከራዎችን ቢያደርግም ህልውናውን ለማሳወቅና ለማስረገጥ አልቻለም ነበር። ከተሞች ውስጥ የትጥቅ ትግል ባይጀመር ኖሮ፤ ቢጀመርም ከአስፈላጊው በላይ ባይገፋበት ኖሮ አይሸነፍም ነበር ይሆን? በቀይ ሽብርና በሌላውም አይነት ዘመቻ ያለቁት ወጣቶች ይተርፉ ነበር ይሆን? አስቸጋሪ ጥያቄዎች ናቸው።

ምዕራፍ ሦስት

ከሸንፈቱ በኋላ የኢሕአፓ ስራ መላኩ በመላኩ ይቋረጥም ስሙ ለሁለተኛ ጊዜ እየጉላ የመጣው ደርግ ሊወድቅ አካባቢ ነው። «ዴሞክራሲያ» የተሰኘው በራሪ ጋዜጣው፤ የአያልነሽ ጦር፤ ድርጅቱ ያስተላልፈው የነበረው የሬዲዮ ፕሮግራም ለዳግም ትንሣኤው ከፍተኛ ሚና ተጫውተዋል። አንዳንድ ሰዎች ኢሕአወን አዲሳባን ከተቆጣጠረም በኋላ ኢሕአፓም እየመጣ ነው። የተበተነውን ጦር አሰባስቦ ይህን ስፍራ ይዟል። ከዚህ በታደርሷል ይሉ እንደነበረ አይዘነጋም። ግንባሩና ፓርቲው ጠብ ላይ መሆናቸው ደግሞ ገና ከጧቱ የተሰማ ጉዳይ ነው። ከዚያም በኋላ ጠባቸው እየከረረ እንጂ እየረገጠ አልሄደም። የፓርቲው መሪዎች እንደሚገልፁት ከሆነ ኢሕአወን ገና ከጅምሩ በሰኔው ጉባኤ ላይ እንዳይሳተፉ አግደዋል። በጉዳምና በጉንደር ተከታታይ የጥቃት

ዘመቻ ከፍተኛ ምክንያት ሆኖ ከሕግ ጋር ጋር ለመታዘብ ለሀገራችን ያለፈውን የገደል ከመሆኑም ሌላ የእስረኞች ለድረ-ሻም ሆነ በህይወት መኖር አለ መኖር አይታወቅም።

የኢሕአዴግ ምክር ቤት ፓርቲው በሰጠው ጉባኤ ላይ እንዳይባተፍ የታገደበትን ምክንያት ብቻ የሚያብራራ ነው። ኢሕአፓ በግንባሩ ላይ ጦርነት ያወጀ ፓርቲ እንደመሆኑ መጠን ለሰላምና ለእርቅ በተጠራ ጉባኤ ላይ መካሄዱ የሚታሰብ አይደለም። የጦር ነት ለዋጁን ከሻረ ግን እንደማንኛውም ድርጅት ሕጋዊና ሰላማዊ እንቅስቃሴ ማድረግ ይችላል የሚል ነው የኢሕአዴግ መልስ ባዎቱ። በፓርቲው ጦር ላይ ዘመቻዎች እየካሄደ ነው፤ አባላቱን አፍኖ ወስዶ የት እንዳደረሳቸው አይታወቅም ስለሚሉት ከሶች ግን እስከ ሃራ የሰጠው ማስተባበያም ሆነ ማረጋገጫ የለም። ነገሩን የአገር ውስጥ ጉዳይ ሚኒስቴር የውቀው እንደሆነ በማለት ሚኒስትሩን አቶ ኩማ ደመቅሳን ለማግኘት ብንጥርም መከራው የተሳካ ሊሆን አልቻለም።

እነዚህን ምክንያቶች እየጠቀስ ፓርቲው ሃራም ቢሆን ሽግግሩ የሚያሳትፍ እንዳልሆነ ይከራከራል። በሌላ በኩል ደግሞ የሰሜን አሜሪካ የኢሕአፓ አባላት ደርግን ይቃወሙ የነበሩ ነገር ግን ለሽግግሩ ወቅት ቻርተር ቀና አመለካከት ያላቸው ናቸው። ቢያንስ ሰሜን አሜሪካ ያለው የኢሕአፓ አመራር አክራሪ እንደሆነ የሚሰማቸው ናቸው። ኢሕአፓም ቢሆን አንድ አንድ የፓለቲካ ድርጅት በሀገር ውስጥ በይፋ ለመንቀሳቀስ መቻል እንዳለበት ያምናሉ። /አሌፍ ቅጽ 2 ቁጥር 2/ ኢሕአፓ በዚህ አስተያየትም ላይ አሉታዊ አመለካከት ነው ያለው። ኢሕአፓ በፓለቲካ መስመር ልዩነት ካሳዩ ከፍሉት ወይም ለቀው ወጥተው የትግላቸውን መስመር ከቀየሩ ኃይሎች ጋር ብቻ አይደለም ቁርኝቱ። በሁሉም ምዕራፍ ያፈራቸው ቅርንጫፎች መሀል እስከሃራም ያልደረቁ አሉ። እነርሱም የኢሕአፓ አባላት የነበሩና አሁን ግን ከፓለቲካ /ከድርጅት/ ራሳቸውን ያገለሉ ናቸው። ኢሕአፓና ኢሕአፓ ነክ ድርጅቶች እነዚህን የተበታተኑ ግለሰቦች አሰባሰቡ ለመጠቀም እንደሞከሩና እንደሚሞከሩ ተግባራቶች አሉ። ወደ ድርጅት ፓለቲካ እንደገና የተመለሱ የሉም ባይባልም ከተለያዩ ስብሰባዎችና አጋጣሚዎች ታየ እንደሚባለው ብዙ ናቸው ለማለት አያስደፍርም። ይሁን እንጂ እነዚህ የቀድሞ አባላት ላይ አይን ጥለዋል ተብሎ ከሚነገርላቸው ኃይላት አንደኛው ኢሕአዴግ ነው ቢባል ሁለተኛው ደግሞ ኢሕአፓ ራሱ ለመሆኑ ማስረጃዎችን መጥቀስ

ይቻላል። በትኩረታቸው መካፈል ካሰሩለን ኢሕአዴግ በሀገር ውስጥ ባሉት ላይ ሲሆን ኢሕአፓ ደግሞ በውጪ የሚኖሩ የቀድሞ አባላት ላይ ነው ማለት ይቻላል።

ኢሕአዴግ በገባ ሰሞን የቀድሞ አባላትን ለማንጋገር በአዲስ አበባ ዩንቨርሲቲ አዳራሽ ስብሰባ ተጠርቶ ነበር። በስብሰባው የነበሩ አንዳንድ ሰዎች እንደሚሉት መከራው ከሽፋል። ደግሞም ተሳክቷል የሚሉም አሉ።

ፎረም 84 ያን ጊዜ አካባቢ ሕልውና ያገኘ መድረክ ነው። አባላቱም ድሮ ኢሕአፓ ውስጥ የነበሩ ሰዎች መሆናቸው ተነግሯል። አቶ ከበደ ደስታ ከአሜሪካ መጥተው ሌላ የማሰባሰብ መከራ ያደረጉት ከዚያ በኋላ ነው። ይህን ስብሰባ የተካሄዱ ሠዎች እንዳሟወቱን በመከራቸው ሥነ ሥርዓት ላይ ደርግ ለፈጃቸው ሰማዕታት የህሊና ዐሉት ይደረግ ሲባል አንዳንድ የቀድሞ አባላት እንባ አውጥተው አልቅሰዋል። አቶ ከበደ ደስታም በዚያው ሰሞን ከአሌፍ ጋር ባደረጉት ቃለ ምልልስ እንዲህ ብለው ነበር፡

«ኢሕአፓ አሁንም ደጋፊ እንዳለው ነው የተገነዘብነው። እዚህ ከመጣን በኋላ ከህዝቡም ውስጥ በአባላትም መካከል ሁለት ስብሰባ አድርገናል። ብዙዎቹ አባላት ኢሕአፓ ያኔ በሽግግር መንግስት ጉባኤ ላይ በመጣልን የሚሉ አባላት ናቸው። ከዚያ ወዲህ በአንድ አመት ውስጥ ማድረግ የሚገባቸውን አስተዋፅኦ ያው እና የተማረሩ አባላት ናቸው።»

ተቃዋሚዎቻቸው ግን ሁለቱም መከራዎች በኢሕአፓ ስም ለመንገድ፣ የቀድሞ አባላትን የኢሕአዴግ ተከታዮች ለማድረግ የታለሙና የከሸፉ እንቅስቃሴዎች ለመሆናቸው አያጠራጥርም ነው የሚሉት። ፎረም 84 የተቋቋመ ጊዜ አፍቃሪ ኢሕአዴግ ነው ለማለት «ኮረም 84» የሚል ቅፅል ስም አውጥተውለት እንደነበርም ይታወቃል። ኢሕአፓ በአገር ውስጥ በሚያካሂደው እንቅስቃሴ ብዙ የሚታወስ ነገር ባይኖርም መሪዎቹ በህዝቡ ለየሠራን ነው ይላሉ። የገብረ እግዚአብሔር /ጋይም/ መገደል እየሠሩ ለመሆናቸው ማስረጃ ሳይሆን አይቀርም። በጉጃምና በጉንደር ከፍለሃገራት ግን ከመንቀሳቀስም ሌላ አልፎ አልፎ ከመንግስት ኃይሎች ጋር በጠመንጃ ጭምር እየተንቀሳቀሰ ነው መባሉ በተደጋጋሚ ተሰምቷል። እንደ አቶ ፋሲካ ገለፃ ኢሕአፓ በግሉም ሆነ እንደ «ከፋኝ» ካሉት ቡድኖች ጋር በመተባበር ከመንግሥት ወታደሮች ጋር ሲዋጋ ነበር፤ አሁንም እየተዋጋ ነው።

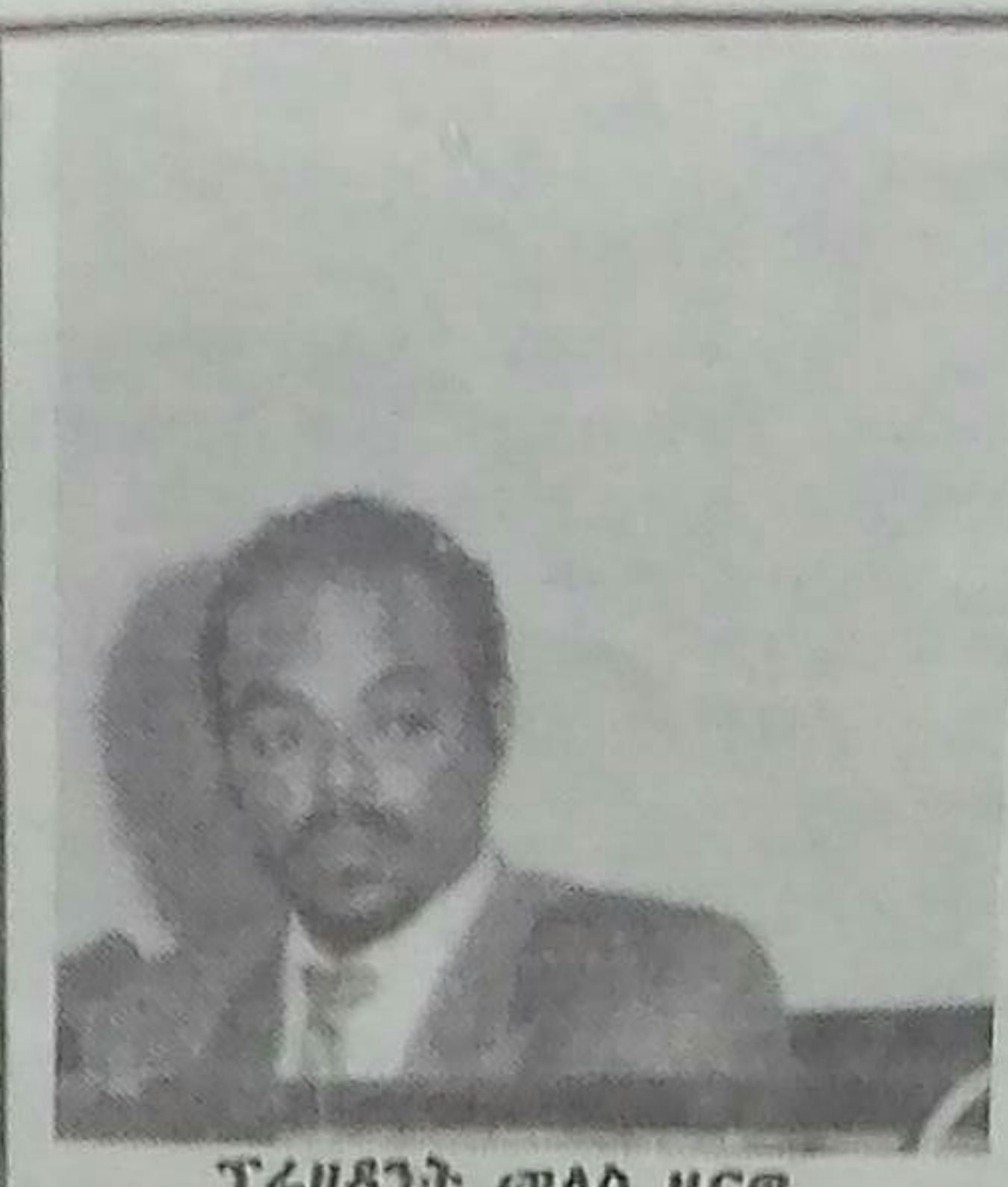
ይህ ፍንጭ ወዴት ሊያመራ ይችላል? ፓርቲው በከተማም ሆነ በገጠር እንቅስቃሴው መንግስትን ከሚያስፈራበት ደረጃ ላይ አለመድረሱ ግልፅ ነው። ምዕራፍ ሁለት ማብቂያ ላይ እንደነበረው ሁሉ ዛሬም ስሙ እንጂ ድርጅቱ በውን ያለ አይመስልም። ድምፁ አሁንም ከርቀት ነው የሚሰማው። ኢሕአፓ ዛሬ ተቀናቃኝነትን የሚያሰጋና ደጋፊዎቹን የሚያስመክ ብርቱ ኃይል አይደለም። ወደፊት ግን ሁኔታው ሊለወጥ ይችላል ይሆናል። በመንግስት ውስጥ ያለውን ቅሪት ተጠቅሞ ኃይሉን በማሰባሰብ

ከሌሎች ተቃዋሚዎች ጋር እያበረረሰ ህዝቡን ከጉኑ እያሰለፈ የሚጠነክርበት ጊዜ ይመጣ ይሆናል። ድርምጃ ከዝቅተኛ ምዕራፍ ተነስቶ ነበር ሰማይ ድረስ የተመነጠቀው። ዛሬ የመንግስት ፀር የሆኑ ሌሎች ተቃዋሚዎችም በዙሪያው አሉ። አንዳንዶቹ መንግስትን በትጥቅ የሚዋጉ ናቸው። ለምሳሌ የኦሮሞ ነፃነት ግንባር አሁን ባለፈው ሰኔ (July 1, 1993) ባሰራጨው ወታደራዊ መግለጫው ላይ ግንባሩ በምስራቅ ኦሮሚያ ከሕወሓት ወራሪ ኃይሎች ጋር ባደረገው ውጊያ ከፍተኛ ድል መቀዳጀቱን ገልጾ፡ «የኦሮሞ ነፃነት ሰራዊት (OLA) ከ798 በላይ የጠላት ወታደሮችን ገድሎ ሌሎች ብዙዎችን ሲያቆስል 78ቱን ማርኳል በማለት ያብራራል። የውይይቱ ነገር መቼም ውሃ ወቀጣ ሆኖአል። እና ተባብረው ቢነሱስ? ነገር ጦፈ ከረረ ማለት አይደለም? ፍጥጫው በዚሁ አይነት ከቀጠለ ተቀናቃኞቹ ባይተባበሩ እንኳን ልዩነቶችን በኃይል ብቻ የመፍታቱ አዝማሚያ እያየለ መሄዱ አይቀርም። ይህ ደግሞ ሌላ ዙር ፍጅት፣ ሌላ ዙር ፍጥጫ ማለት ነው። ደም መፋሰስ የማይተወን ልማድ እንደሆነ ይቆያል ማለት ነው።

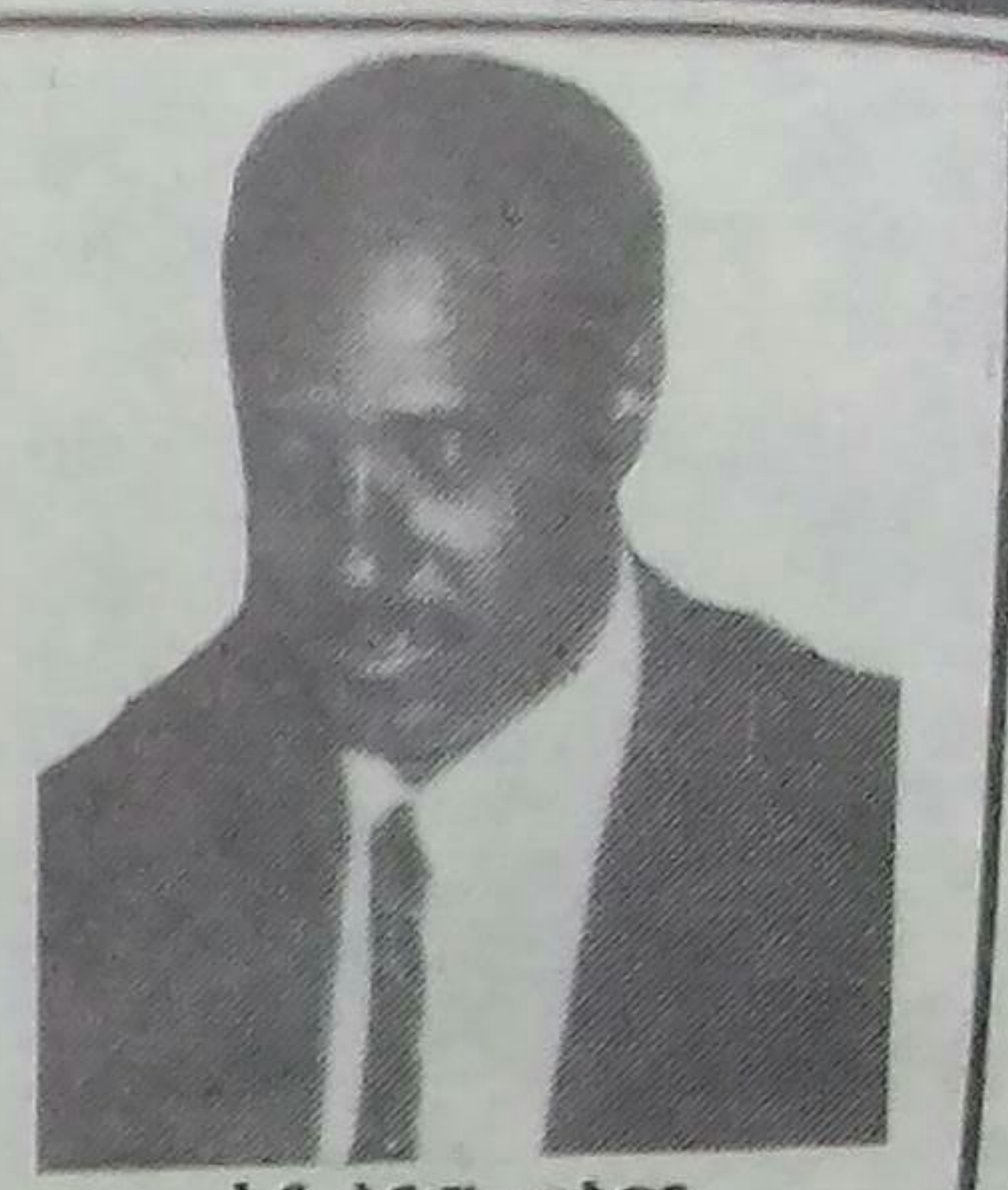
ኢሕአዴግ ስልጣን የጨበጠ ሰሞን ፍጥጫዎች በጣም ሊረገቡ ይችላሉ የሚል ግምት ነበር። ከጦርነት ይልቅ ወደ ድርድር ማምራት እንደ ዘመኑ የፓለቲካ ስልትም ይቆጠር ነበር። ለሰብ ብላ የወጣቸው ፀሐይ መፋጀት ጀምረዋል ብሎ የሚከሰውን ኢሕአፓን መስማቱ ደግሞ ግር የሚያሰኝ ነገር እንዳለ የሚጠቁም ነው። የመንግስትን ምክር ቤት ከፍ ብለን ተመልክተናል። ከሁለቱም አቅጣጫ የሚሰነዘረው ከስ አንዱ ሌላኛውን «ጦርነት አውጇል» የሚል ነው። «ጦርነትና ትዝታው» የሚለውን መፅሃፍ አንብበን ሳንጨርስ ሌላ «የጦርነት ነፋስ» ሲነፍስ ማየት ተስፋ ያስቆርጣል። የትናንት ቁስላችን ሳይሸር፤ የትናንት ሰቆቃና ቅዠት ህሊናችን ውስጥ ገና ትኩስ ባለ፤ እንዲህ ያሉ መካረሮች የሚያስደነግጡ ብቻ ሳይሆኑ የሚያስፈሩም

ናቸው። ጦርነት ከሀገራችን ለመውጣት እንደ እርምጃ እንኳን ሳይራመድ፤ መደህኑ የተባለው የመቻቻል ፖለቲካ ከደጃፍ እየተመለሰ ነው። መቻቻል አሁንም እንደ ፖለቲካ ባሕል የተያዘ ሳይሆን አሁንም በሀይል ሚዛን ብቻ መለካቱ የቀጠለ ይመስላል። ደርግ ከኢሕአዴግና ከሕወሓት ጋር ለመደራደር የማይፈቅደው እራሱን በማግኘት እነርሱን በማንካሰስ ነበር። ጭንቁ ጥቡ የመጣው ጌላ የሀይል ሚዛን ስታዘነባል ነው። በሌሎች የፖለቲካ ድሎች ታውሮ ሁሉም ድል እንደሚያገኝ ያስብ ነበር። አልሆነም። ወደተቃዋሚዎቹ ስናልፍም ቀድሞ ኢሕአዴግ ይከስ የነበረው ኢሕአፓ የሰላም ፕሮጀክት አልቀበልም አለኝ ቢል ነበር። አሁን ደግሞ ከሳቡ ኢሕአፓ ሆኗል። እንዲሁም ከዚህ በፊት ኢሕአፓ ከደርግና ከኢሰፓ ጋር የሚነጋገረው በብረት ብቻ ነበር። አሁን ሚዛኑ እጅግ አድርጎ ወዲህ አዘንብሏል። መተራረዱ ቀርቶ ኢድሐቅ ውስጥ በአንድ ጠረጴዛ ዙሪያ ተቆምጠው መስራት ይዘዋል። የመንግሥቱ ሀ/ማርያም የብዙ ዘመናት «ቀራቢ» ከሚባሉት ከኮሌጅ ጉሹ ወልደም ጋር ለመሸማገል በቅቶ እንደነበር ይታወቃል።

የኢሕአዴግ አካላዊና ደግሞ እንደ መልክት። ከኢሕአፓ ጋር አይን ለአይን እየተያዩ መደራደር አልሆነ ለትም። በዘመቻ «ወልቂጡማ ቢሊ ሱማ» አነግ ማለፊያ ስለከለከለው አላስፈላጊ የሆነ ረጅም ጉዞ ለመጓዝ እንደተገደደ ቢነገርም በድርድር ሀይል አብረው ለመስራት በመስማማታቸው የኢሕአዴግ የመቻቻል ፖለቲካ ብዙ ተስፋ ሰጥቶ ነበር። ከኢ.ዲ.ዩ ጋር የተለያዩ ጦርነቶች መግጠማቸው እየታወቀ ምክር ቤት ውስጥ በአንድ ጠረጴዛ ዙሪያ መቆመታቸው ሌላው ተስፋ ሰጭ ምልክት ነበር። ጌላ ግን ከመቻቻሉ መነካከሉ እየጉላ የታየ ይመስላል። አነግ በመጣበት እግሩ ተመለሰ። ደቡብ ሕገቦች፣ ቀጥሎ ኢዳግ እንዲሁም ሌሎች አምባገነኖቹን ስንመለከት የመቻቻል ተስፋ ጨርቋን ጠቅላ ወደ ሀገራችን የሚያሰኝ ነው። ኢሕአዴግ ስልጣኑን ሲያደላድል ጡንቻው ይበልጥ እየታየው መጣ መባሉ አልቀረለትም። መቻቻል የሚታሰበው የጋይል ሚዛንና ጡንቻ እየታየ ከሆነ ዘላቂ ሰላም ይገኛል ማለት ፍፁም ዘበት ነው። በሰላምና በጠረጴዛ ዙሪያ ተወያይቶ መግባባት እስካልተቻለ ድረስ ፖለቲካችን እንደጥንታውያኑ የባላገር ደመዳዥ ጠብ ከትውልድ ወደ ትውልድ እየተላለፈ የሚያሟርሰን መዘዝ እንደሆነ ይቀጥላል። በድርጅትና ድርጅት መሀል በተነሱ ግጭቶች ብዙ ኢትዮጵያዊ ደም ነው የፈሰሰው። ያን ደም በእማኞች ፊት ፎቅር ተባብሎ ማድረቅ ያስፈልጋል።

ፕረዘዳንት መለስ ዜናዊ

አቶ ሰዩም መስፍን

አንድነቶቻቸው

♥ ሁለቱም ድርጅቶች በማርክሳዊ ርዕዮት የሚያምኑ፤ ፊውዳሊዝምን፤ ኢምፔሪያሊዝምንና ቢሮክራቲክ ካፒታሊዝምን ገርስሰው ጥለው በአልባኒያ ሞዴል የተቀረፁ ኢትዮጵያን ለማምጣት የሚታገሉ ኃይሎች ነበሩ። ሁለቱም ከ10 10 ዓመታት የሚበልጥ ጊዜ በዚህ ማርክሳዊ ጉዳይ ሲያዘገጡ ቆይተዋል። የኢርትራ ጥያቄ የሚፈታው ብሔሮች የራሳቸውን ዕድል ለመወሰን እስከመገንጠል ድረስ ያላቸውን መብት በማረጋገጥ ነው ብለው ለኢርትራ ተዋጊዎች የማያቋርጥ ድጋፍ ሰጥተዋል።

♥ ባሁኑ ጊዜ ሁለቱም ድርጅቶች ሶሻሊዝም ጥሩ ነገር ነው፤ አልባኒያ ሞዴል ትሆነናለች ለማለት የሚደፍሩ አይደሉም። ግን ማርክሲዝም የተላላተ ርዕዮተ ነው ለማለትም ገና በማቅማማት ላይ ያሉ ይመስላሉ። ሽግግር ላይ ናቸው ከቀይነት ወደ ነጭነት። ዛሬ «ኢምፔሪያሊዝም ይውደም» የሚባልበት ጊዜ አይደለም። ድርጅቶቹም የሚፈልጉት ኢምፔሪያሊዝም እንዲወድም ሳይሆን እንዲያፈቅሩባቸው ነው። አብዮታዊነታቸው ግን አልተለወጠም። ኢሕአፓ አብዮታዊ ፓርቲ ነው። ኢሕአዴግ አብዮታዊ ዲሞክራሲያዊ ግንባር ነው።

♥ ሁለቱም ድርጅቶች የሕግሐኔ ወዳጆች ነበሩ። ሕዝባዊ ግንባር የኢሕአፓ ጦር (ኢሕአሠ) አባላትን በማሰልጠን፤ የሰለጠኑትንም ወደ ትግራይ በማሰለፍ ዕዝ አድርጓል። ከኢሕአዴግም ጋር በልዩ ልዩ ደረጃ መተባበራቸው ግልፅ ነው። አንዳንድ ጸሐፊዎች እንደሚሉት የኢሕአፓም ሆነ የኢሕአዴግን አስኳሎች በማነሳሳት ሂደቱ ላይ ሕግሐኔ ከፍተኛ ሚና ተጫውቷል።

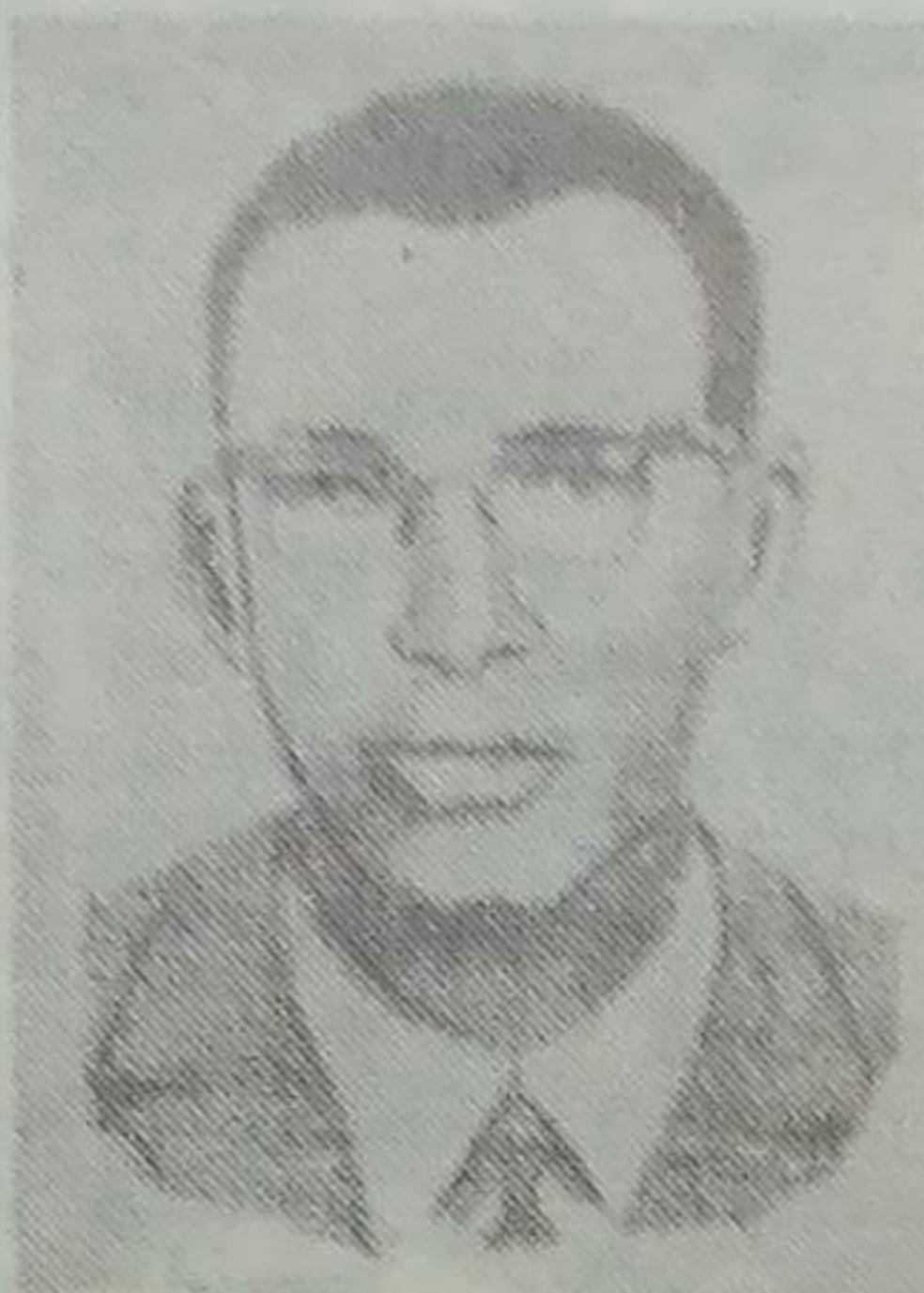
♥ የኢሕአፓ ጦር (ኢሕአሠ) ቢዙ አሲምባ ትግራይ ውስጥ ነበር። ኢሕአዴግም በሕወሓትነት እዚያው ትግራይ ውስጥ በቅሉ በመጠናከር ወደ ግንባርነት ያደገና ጌላም አሸንፎ ሥልጣን የያዘ ድርጅት ነው።

♥ ኢሕአዴግም ሆነ ኢሕአፓ ከደርግ ጋር ብቻ ሳይሆን ደርግን ሲዋጉ ከነበሩ ድርጅቶችም ጋር አልፎ አልፎ ተጋጭተዋል። ኢሕአዴግና ሕግሐኔ ስምም ያልሆኑባቸው አጋጣሚዎች ነበሩ። ከሕወሓት ጋር አብሮ አጥቅቶኛል፤ ወታደሮቹም አሰሪ በማለት ኢሕአፓ ሕግሐኔን የከሰሰበት ጊዜም አለ። ጉንደር ውስጥ ኢሕአፓዎችና አዲዎች ጦር ተማዘው ተገዳደለዋል። ትግራይ ውስጥ ሕወሓቶችና አዲዎች ተፈላፍለዋል። ኢሕአፓና መኪሶን በየአውራ ጉዳዩ ተጨፍጭፈዋል። አሁን ያ ዘመን አልፎ ሕወሓትና አዲዩ በምክር ቤት ጉን ለጉን ተቀምጠው የሚመክሩበት ጊዜ ነው። ኢሕአፓና መኪሶንም በቅንጅት (ኢዲሐቅ) አማካይነት ታርቀው ይቅር ለሕዝብ አብሔር ተባብለዋል።

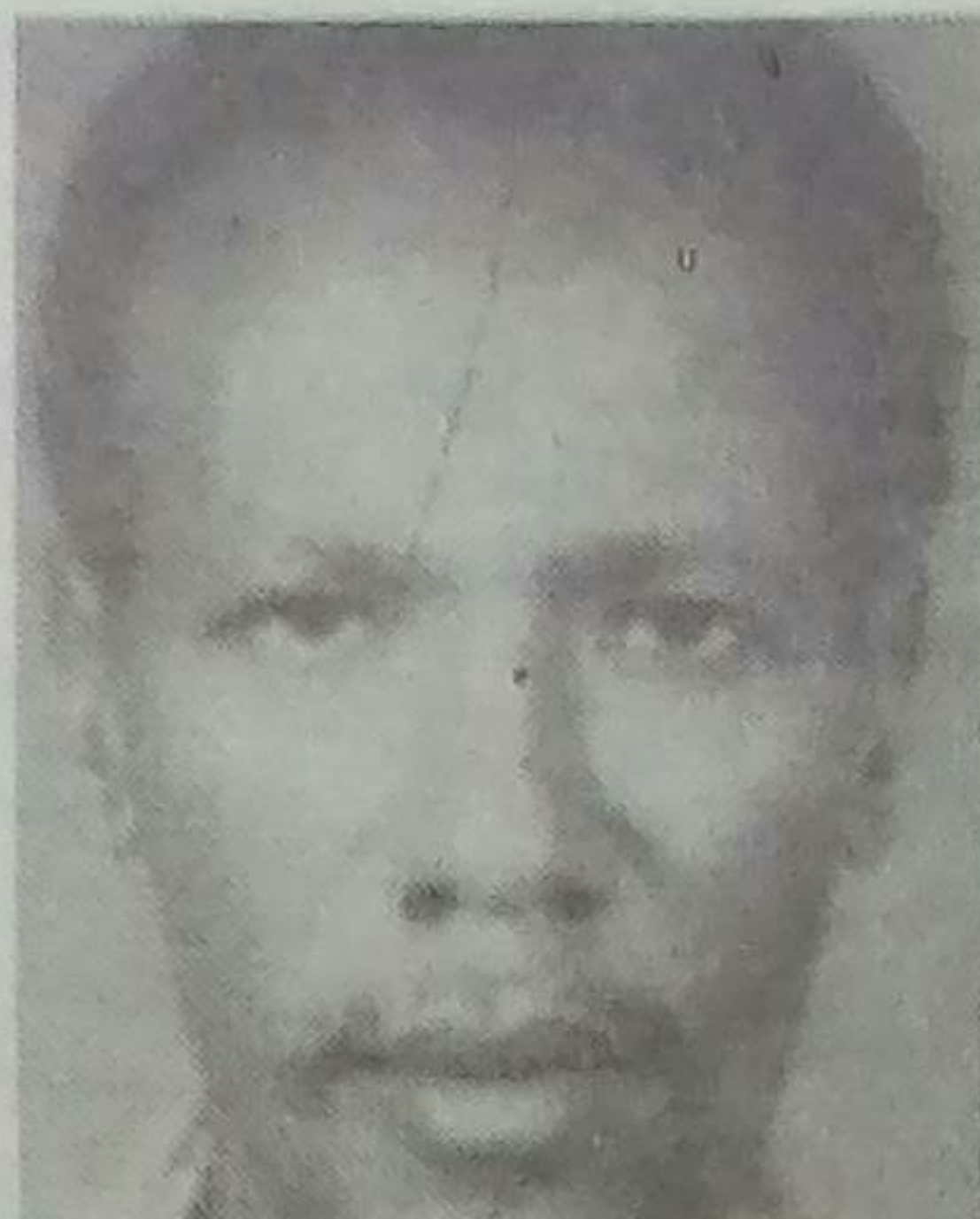
♥ በኢሕአፓም ሆነ በኢሕአዴግም አመራር ውስጥ የትግራይ ተወላጆች ከፍተኛ ሚና ተጫውተዋል። ከኢሕአዴግ፤ መለስ ዜናዊ፤ ሰዩም መስፍን፤ ገብሩ አሥራት ወ.ዘ.ተ በትግሉ ወቅትም ሆነ ዛሬ ቁልፍ ቁልፍ ቦታዎችን የያዙ ናቸው። ከኢሕአፓ፤ ድርጅቱን መሠረተ ከሚባልለት ብርሃነ መስቀል ረዳ ጀምሮ እነ ተስፋይ ደበላ ይገኙ እነ ገ/አገረአብሔር ጋ/ሚካኤል (ጋይም)።

♥ ሁለቱም ድርጅቶች የሱዳን መንግሥት

ሰንፀፅር ያህል

ዶ/ር ተስፋዬ ክደሰ

ገብረእገረአብሔር ወ/ጊክኤል (ጋይም)

ግለሰብ ዕርዳታ ይጠየም ይነበ አግኝተዋል። ስላንን እንደ መሸሻ፣ አንደኛው ተላላጅ ያሳያል። ሌላው ማስተላለፊያ ተጠቅመውባቸዋል። ጽሁፋችን ነበረችው።

♥ በኢትዮጵያም ሆነ በኢትዮጵያውያን አመራሮች ውስጥ፣ አካላትን ፈር አየሳተነው የሚሉ ተጠራጣሪዎች (አንዳንዶች) በቅለው አይን ስለገቡ አርምጃ ተወስደዋል። የአርምጃው ጦረ ክፍሮች አባልነት መባረር፣ ከአገር መሰደድ፣ ሞትን ሁሉ ያስከተለ ነበር። ከኢትዮጵያ እን ብርሃነ መስቀል ረዳ፣ እን ጌታቸው ማሩ፣ እን ከበደ ደስታ ይጠቀሳሉ። ስለ ኢትዮጵያ የሚታወቅ ጠቃሚ ምስጢር ባይኖርም ግንዛቤ ራሱ ስሞችን ባወጣው መግለጫ ላይ ተባራሪዎች መኖራቸውን አስታውቋል።

ልዩነቶቻቸው

⇒ ኢትዮጵያ የትጥቅ ትግሉን በሰሜናዊው የገጠሩ ክፍል ብቻ ወስኖ እየተጠናከረ በመሄድ ቀስ በቀስ ከተሞችን እየያዘነ ወደ መሀሉ አገር እየተሰፋፋ በመጨረሻ ስልጣን ለመቀዳጀት የቻለ ድርጅት ነው። ቀረቤታው ይበልጣል። ለገበሬዎች ስለነበረና በከተሞች ውስጥ የፖለቲካ ሥራ ሰራጅም ጊዜ ስላልሰራ የከተሚውን ልብ መማረክ አሁንም ችግር ሆኖታል። ኢትዮጵያ በገጠሩ ክፍል ብቻ ሳይሆን በከተሞችም ጭምር የትጥቅ ትግል ሲያካሂድ የነበረ ድርጅት ነው። የፖለቲካ ሥራውም አገሪቱን ሁሉ ያዳረስ ነበር ማለት ይቻላል። በሁሉም አቅጣጫ በስፋት ስለተንቀሳቀሰ ትዝታውም በተለይ ከተሞች አካባቢ ያንኑ ያህል ሰፊ ነው። ኢትዮጵያ ወደ ደቡብ፣ ደቡብ ምስራቅና ምዕራብ ኢትዮጵያ የዘለቀው አዲሳባን ከተቆጣጠረ በኋላ፣ ወይም በዚያው ስምን ነበር።

⇒ ኢትዮጵያ የኤርትራ ጥያቄ የብሔር ጥያቄ እንደሆነ ሲያስረዳ ኢትዮጵያውያን የኤርትራ ጥያቄ የቅኝ ግዛት ጥያቄ መሆኑን ያብራራል። ጥያቄው

የተፈታበትን መንገድ አንዱ የትኩረት፣ «ዲሞክራሲያዊ ነበረ» ሲል ሌላው «የቦታችን ሲራ» በማለት ይታነሳል። ኢትዮጵያ ሕግ፣ ከተቆራረጠ ጠቃሚ ሆኗቸዋል። ኢትዮጵያውያን ሕግ፣ ግን ዛሬ የቅር ላይ ናቸው።

⇒ ኢትዮጵያ ግንዛቤ ነው። ኢትዮጵያ ደግሞ ፓርቲ። ግንዛቤ ውስጥ ያሉት ሞትና ድርጅቶች ነገዳዊ መሠረት ያላቸው ሲሆን አንዳንዶች ያ ነገድ የሚገኝበትን አካባቢ ነፃ ለማውጣት የተቋቋመ ነበሩ። ግንዛቤ ከተቆራረጠ በኋላ አንዳንዶች ድርጅት የራሱን ሕልውና ይዞ ነው የተንቀሳቀሰው ኢትዮጵያን የመሠረቱ ድርጅቶች (ሃይሉት) ነገዳዊ መሠረት ስለሌላቸው የተነሱት መላ አገሪቱን ነፃ አናውጣለን በማለት ነበር። ፓርቲው ከተቋቋመም ወዲህ የራሱን ሕልውና ይዞ የሚንቀሳቀስ ድርጅት በውስጡ አልነበረም። ኢትዮጵያ መላ አገሪቱን ነፃ ለማውጣት የተንቀሳቀሰ ድርጅት በውስጡ አልነበረም። ኢትዮጵያውያን መላ አገሪቱን ነፃ ለማውጣት የተንቀሳቀሰው ግንዛቤ ከተቋቋመበት ከ1981 ዓ.ም. ወዲህ ሲሆን በአገሪቱ ኢትዮጵያ ከተመሠረተበት ከ 1965 ዓ.ም. ጀምሮ አገር አቀፍ ትልም ይዞ የተነሳ ሃይል ነው።

⇒ ኢትዮጵያ ለጠቃሚ ዓመታት ድርግን ታግሎ ያሸነፈና ስልጣኑን ከያዘም በኋላ የበለጠ የተጠናከረ ድርጅት ነው። ኢትዮጵያ ምንም እንኳን ለጠቃሚ ዓመታት ድርግን ቢታገል በመጨረሻ ተሸናፊ ሆኗል። ኢትዮጵያ ስልጣን ከያዘም በኋላ የበለጠ ተቆጣጣሪ። ግንዛቤ በመላው አገሪቱ ሲሰፋፋና ቅርንጫፎቿን ሲዘረጋ ፓርቲው ጉዳምና ጉንደር ውስጥ በሚገኙ ጥቂት ቦታዎች እንደተወሰነ ተርቷል። ከሱዳን ጋር መቆራረጡም ከኢትዮጵያ የሚለይበት ሌላው ነጥብ ነው። ወዘተ ወዘተ ርጸል

አንድነታችን ይበልጣል? ወይስ ደግሞ ልዩነታችን?

አለዚያ ጥቁር ደም ሆኖ ዘመዳሞቼን ሲያፋጁቸው ይኖራል። ጥንታዊያኑ የባላገር አባቶቻችንም እንዲያ ነበር የሚያደርጉት። ፖለቲከኞች ግን መታረቁን የቻሉበት አይመስልም። ኢትዮጵያውያን ኢትዮጵያ ደመኞች ነበሩ። ዛሬም ናቸው። ሁለቱም ድርጅቶች ለዘመናት የቆዩ ጠብ ኖሯቸው ለረጅም ጊዜ ኢትዮጵያ ውስጥ የተንቀሳቀሱ ሃይላት ይሁኑ እንጂ አንዴ እንኳ ታርቀዋል የተባለበት ጊዜ የለም። እስካሁን ባለው ፖለቲካ እንደሆነ አንጋፋ ጠበኞች ሊታረቁ ቀርቶ ታርቀው የነበሩትም እርቁን እያፈረሱ ሌላ ግጭት ሲጋጩና በፈሰሰው ደም ላይ ተጨማሪ ደም ሲያንገባቸው ነው የተመለከትነው።

[ድሉ] የመጨረሻውን ጥይት አዲስ አበባ ላይ የተኮሱት የኢህአዴግ አባላት ድል ብቻ ሳይሆን፣ የመጀመሪያውን ጥይት አሲምባ ላይ የተኮሱት ጀግኖች ድልም ጭምር ነው። የተገኘው ድልም እንዲጠነከር፣ ከታለመ ለት ግብም እንዲደርስ በትግል ቀስ ቃሹና በድል አብሳሪው መሀል የሚታየው ጠላትነት ማከተም ወደ ጋራ የትግል መድረክ የሚሸጋገሩበት መንገድ መፈለግ ይኖርበታል። አለያ ድል አብሳሪው ትግል ጀምረውን፣ መለስ ዜናዊ ፀጋዬ ገብረ መድህንን /ደብተራውን/ መቀሌ በስር ይዞ፣ ህወሓት በቤተመንግሥት፣ ኢትዮጵያ በእስርና ስደት ተቀምጦ የተሟላ ድል ተገኝቷል ብሎ የደስታው ተካፋይ ለመሆን እንዳይቻል ያገደው ጽልመት ይቀጥላል።

ያራድ ጥበቡ

አሁንም ቢሆን ኢትዮጵያን ከጦርነት አደጋ ለማዳን፣ ድህነት ረሀብና ጓላ ቀርነታችንን ለመዋጋት የሚያስችለን ትልቁ መድህን መቻቻልን ከሀይል ሚዛን ጋር ሳናዛምድ እንደፖለቲካ ባህል ወስደን ስንጠቀምበት ብቻ ነው። አለበለዚያ ተወደደም ተጠላ የማንኛውም ቡድን አላማ የመጨረሻ ግብ ስልጣን ብቻ ነው የሚሆነው። ይህ ደግሞ ዲሞክራሲ፣ ሰብአዊ መብት፣ ልማት፣ ብልፅግና የምንላቸውን ሁሉ የውሸት ህልም እንደሚያደርጋቸው አያጠራጥርም። አይኖቹ ወደ ስልጣን ብቻ የሚያዩ ፖለቲከኞች ሕዝባዊ ድጋፉን ከመጤፍ ላይቆጥረው ይቸላል። ያለ ሰፊ የህዝብ መሠረት ደግሞ ስልጣን ራሷ ዕድሜዋ አጭር ነው። የሀገራችን ፖለቲካ ለመንጋት እንጂ ለመምሸት አፍታ አይወስድበትም ይባላል። ሌላኛውም ንጋት መቻቻልን እንደፖለቲከኞች ባህሉ አድርጎ ካልያዘው ሆይ ሰፊ ከመሆን ይልቅ ሆይ ባሻገቱ ካመዘነ ኢትዮጵያ ለዝንተ አለምም ቢሆን የተጨበጠ ተስፋ ታገኛለች ብሎ ማመን ከባድ፣ የከባድ ከባድ ይሆናል።

«መታገል የግድ ከሆነ ለመስዋዕትነት

ዝግጁነት ያሻል።»

የኢሕአፓ ማእከላዊ ኮሚቴ ለባል የሆኑት ለቶ ፋሲካ በሰጠ የተመለከቱት ለዲሰ ለጣ ውስጥ በ1983 ዓ.ም. ነው። የአገደኛና የሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ተቸውን ለዲሰ ለጣ ውስጥ በሚገኘው የተፈሪ መኮንን ትምህርት ቤት ከአጠናቀቁ በኋላ ለዲሰ ለጣ ይገኘው ነው። በዚያን ጊዜ ቀ.ጋ.ሥ ይገኘው ነው። በመግባት በ1983 ዓ.ም. በኢኮኖሚክስ የግብር ለፍ ለርትብ ዲግሪ ለገኝተዋል። ከ1984 እስከ 1985 መጨረሻ በመገናኛ ሚኒስቴር የገላገ ክፍል ውስጥ ሲሰሩ ቆይተው በ1986 ዓ.ም. ወደ ካናዳ በመምጣት በ1987 ዓ.ም. ተርጉሞች ውስጥ ከሚገኘው የርዝ ይገኘው የማስተርስ ዲግሪ በኢኮኖሚክስ ለገኝተዋል። በ1987 ዓ.ም. ወደ ሀገር በመመለስ በመገናኛ ሚኒስቴር ውስጥ ሲሰሩ ከቆዩ በኋላ በ1989 ዓ.ም. የደርግ ለፋኞች ቢር ድረስ በመምጣት ለመያዝ ካደረጉት መከራ ያመለጡ ሰው ናቸው። ከዚያ ወዲህ ቢገርግጡና በሠራዊቱ ውስጥ በተለያዩ ቦታዎችና ኃላፊነቶች ላይ ተመድበው ሲርተዋል።

ሳሌም፡ በአሁኑ ጊዜ ኢሕአፓን የሚመሩ ግለሰብ ማናቸው? በይፋ የማይታወቁትን ለምንድነው?

አቶ ፋሲካ፡ ኢሕአፓ በአሁኑ ወቅት አንድ መሪ የለውም። በኢሕአፓም ላይ ሆነ በሌሎች ድርጅቶች ላይ አንድ መሪ፤ አንድ ዋና ፀሐፊ፤ አንድ ፕሬዝዳንት ወዘተ... ያስከተለውን የተከለሰነት (Personality cult) ችግር በመረዳት ኢሕአፓ አንድ መሪ በመስየም በአንድ ግለሰብ ዙሪያ ሥልጣን እንዳይከማች አድርጓል።

ሳሌም፡ ሊደገቅ ኢሕአፓ የፈጠረውና የሚቆጣጠረው ቅንጅት ነው የሚባለው መሪው የእናንተም መሪ ስለሆኑ ነው? ወይስ በአጠቃላይ የቅንጅቱ ድምጽ የእናንተ በመሆኑ?

አቶ ፋሲካ፡ በኢዴጋቅ አመሠራረት ላይ ኢሕአፓ ከፍተኛ ሚና ተጫውቷል። ኢዴጋቅ ከተመሠረተም በኋላ እንዲጠናከር ከፍተኛ ጥረት አድርጓል። ይህን በማድረጉ ነው ኢሕአፓ የፈጠረውና የሚቆጣጠረው ድርጅት ነው የሚሉት። ከዚህ በተረፈ በኢዴጋቅ ውስጥ ኢሕአፓ ያለው ድምፅ እንደማንኛውም አባል የሆነ የፖለቲካ ድርጅት ነው። በተለያዩ የኢዴጋቅ መዋቅሮች ውስጥ ኢሕአፓ ያለው ውክልና ካሉት የፖለቲካ ድርጅቶች

ጋር እኩል ነው። ለምሳሌ በኢዴጋቅ የአመራር ካውንስል ውስጥ የፖለቲካ ድርጅቶች በስድስት አባሎች ይወካሉ። ኢሕአፓ በዚህ የአመራር ካውንስል ውስጥ የአሉት ወኪሎች ስድስት ናቸው። በኢዴጋቅ ቋሚ ኮሚቴ ውስጥ እያንዳንዱ የፖለቲካ ድርጅት በሁለት አባሎች ይወካሉ። ኢሕአፓ በዚህ ቋሚ ኮሚቴ ውስጥ ያለው ውክልና ሁለት ነው። በእርግጥ የኢዴጋቅ ሊቀመንበር የኢሕአፓ የአመራር ኮሚቴ አባል ናቸው። ሊቀ መንበሩ በኢዴጋቅ የአመራር ካውንስል በድምፅ ብልጫ ተመርጠው ነው እንጂ ኢሕአፓ በሊቀመንበርነት እንዲሠሩ ሰይሟቸው አይደለም። በኢዴጋቅ ሕግና ደንብ መሠረት የሊቀመንበሩ የምርጫ ወቅት ሲደርስ አዲስ ምርጫ ይካሄዳል። በዚያን ወቅት የኢሕአፓ ተወካይ ሊመረጥም ላይመረጥም ይችላል።

ሳሌም፡ ኢሕአፓ ከኢሕአዴግ በፊት የተቋቋመና ሰፊ ሕዝባዊ ድጋፍ የነበረው ድርጅት ሆኖ ኢሕአዴግ ለድል ሲበቃ እርሱ ይህን ያህል የተዳከመው ለምንድነው?

አቶ ፋሲካ፡ በመጀመሪያ ድል ማለት ትርጉሙ ምንድነው? ድል ማለት በወታደራዊ ኃይል በስልጣን ኮርቻ ላይ መቀመጥ ከሆነ በእርግጥ ኢሕአዴግ ለድል በቅቷል ማለት ይቻላል። በፖለቲካ መስመር፤ በዓላማ፤ በፖሊሲና በአሠራር ወዘተ... የሕዝብን ጥቅምና መብት አስከበሮ ድጋፍና እምነትን ማትረፍ ከሆነ ግን ኢሕአዴግ ድል አልተቀዳጀም። ውድቀትንና ሽንፈትን ተከናክሎ እንጂ። ስለሆነም ድልና ሕዝባዊ መሠረት፤ ሕዝባዊ ድጋፍ የተለያዩ ናቸው። ኢሕአዴግ በወታደራዊ ኃይል ሥልጣን ለመያዝ የቻለበት ብዙ ምክንያቶች አሉ። አሁን ኤርትራን በማስገንጠል ብድሩን እየከፈለለት ያለው ሻዕቢያ ብዙ ትብብር አድርጎለታል። የመሣሪያ፤ የገንዘብ፤ የሰው ኃይልና የማህበራዊ እርዳታ በገፍ እቅርባለት ሊጠናከር ችሏል። የምዕራብ አገሮችም በአንድ ወቅት ብቻ በሱዳን ውስጥ ወደ 40 በሚደርሱ መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶቻቸው አማካይነት በገፍ እርዳታቸውን ሲሰጡ ቆይተዋል።

እ.አ.አ. በ1984/1985 ዓ.ም. በኢትዮጵያ ውስጥ ከፍተኛ ረሀብ በነበረበት ወቅት የምዕራብ አገሮች በብዙ ሚሊዮን የሚቆጠር እርዳታ በመድረግ ለኢትዮጵያ በተሽከርካሪዎች፤ በሌሎች ጠቃሚ ማህበራዊዎች በእህልና በገንዘብ መልክ ለወያኔ/ሻዕቢያ ሰጥተዋል። ወያኔ እህሉን በረሀብ የተጠበሱ ወጣቶችን መሳቢያ አድርጎ በብዛት ተዋጊ ለመመልመል ሲጠቀም በትግንዘብ ደግሞ መሣሪያ መግዣ እንዳደረገው በአደባባይ የሚታወቅ ሐቅ ነው። በተጨማሪም እንደ ሊቢያና ሱዳን ያሉ የአረብ መንግሥታት በርካታ ታንኮች የአየር መቃወሚያ መሣሪያዎች ወዘተ... ለሻዕቢያ ሆነ ለወያኔ ሰጥተዋል። እነዚህ ሁኔታዎች የወያኔን ወታደራዊ ተቋም ያጠናክሩ መሆናቸው ግልጽ ነው። በእነዚህ ወታደራዊ ጥንካሬ ላይ የፋሽስታዊ ደርግ ከፍተኛ ወታደራዊ መሪዎች ሀገራዊ እምነትን በማጥደል ወታደራዊ መረጃ እስከ መሸጥ በመድረሳቸው ወያኔ/ሊህአዴግ በወታደራዊ ኃይል የመንግሥት ሥልጣን ሊይዝ ችሏል።

በአንጻሩ ኢሕአፓ ምንም እንኳን ሰፊ ሕዝባዊ መሠረት የነበረው ቢሆንም በቀይ ሽብር መዋቅሩ ከተመታ በኋላ በገጠርም በሠራዊቱ ዘንድ ተከታታይ ችግሮች ስለነበሩ የአመራሩም የተወሰኑ ድክመቶች ተዳምረው ቶሎ መልሶ አልተጠናከረም። ሠራዊቱም ማጠናከር አልቻለም። አባላቱ በራሳቸው ጥረት ከሚያመነጩት ገቢዎችና ከደጋፊዎች እርዳታ በስተቀር ከውጭ እርዳታ አላገኘም። የአረመኔው ፋሽስታዊ መንግሥት ቀይ ሽብር በብዙ ሺ የሚቆጠሩ የኢሕአፓ አባላትን ህይወት ቀጥቷል። በሠራዊቱ አካባቢ በ1970 ዓ.ም. ወያኔና ሻዕቢያ ተረባርበው ከፍተኛ ጉዳት አድርገውበታል። ከዚያም በ1972 ዓ.ም. በወልቃይት አሁንም ከ1983 ዓ.ም. ጀምሮ በበጌምድርና ጉጃም ወያኔ ኃይሉን አረባርቦ ከፍተኛ ጉዳት በማድረስ ላይ ይገኛል። በእነዚህ ምክንያቶች ኢሕአፓ ወታደራዊ ድልን መቀዳጀት አልቻለም።

ሳሌም፡ የኢሕአፓ ለመራር ለባላት የነበሩት ለቶ ብርሃነ መስቀል ረዳና ለቶ ጌታቸው ማሩ በነበሩቸው

ለየት ያለ ለቋም ድርጅቱ የጋደል ለርምጃ እንደወሰደባቸው ይነገራል። ይህ ለርምጃ በዚያን ጊዜ የኢሕአፓ ለመራራት ውስጥ የነበረውን ለምግን ነገነት ወይም የክሊክ መገረብ ሊያሳይም?

አቶ ፋሲካ፣ የኢሕአፓን ታሪክ ጠባቶችና ተቀናቃኞች ጠቡ ጊዜ እዛብተው ለማቅረብ ጥረት አድርገዋል። ለሁን በቅርቡም አቶ ታምራት ላይኔና የአቶ ብርሃነ መስቀል ባለቤት የነበረችው የሚያውቁትን የኢሕአፓን ታሪክ ለመቀበጣጠር ሞክረዋል።

አቶ ብርሃነ መስቀል ረዳም ሆነ አቶ ጌታቸው ማሩ በነበራቸው የአቋም ልዩነት የጋደል ለርምጃ አልተወሰደባቸውም። አቶ ብርሃነ መስቀል ረዳም ሆነ አቶ ጌታቸው ማሩ በወቅቱ ከአብዛኛው የኢሕአፓ ማዕከላዊ ኮሚቴ አባላት በተለያዩ ጉዳዮች ላይ የተለያዩ ለቋሞች እንደነበሯቸው ግልጽ ነው። አብዛኛው የሚያምኑትን ሀሳብ ተቀብሎ ተግባራዊ እያደረጉ የሀሳብ ትግልን ማድረግ የዲሞክራሲያዊ አሠራር ሆኖ ሳለ እነ አቶ ብርሃነ መስቀል የተከተሉት ጉዳዮች ግን ከዚህ የተለየ ነበር። በዲሞክራሲያዊ መንገድ በአብዛኞቹ የማእከላዊ ኮሚቴ አባላት ተደግፎ የተሳለፈውን የማእከላዊ ኮሚቴ ውሳኔዎችን ተግባራዊ እንዳይሆን የማደናቀፍ ተግባሮችን ሲያከናውኑ ከአመራር አባልነታቸው ታገዱ እንጂ ከፓርቲው እንኳን እንዲወጡ አልተደረገም። ያቀነቅኑት የነበረውም አቋም የኢሕአፓ አባላት እንዲወያዩበት የተደረገበት ሁኔታ ነበር። በእነ አቶ ብርሃነ መስቀል የተወሰደው ለርምጃ ግን አንጃ መፍጠርና ከፋሽታዊ መንግሥት ጋር በመተባበር በቀሩት አባላት ላይ ጉዳት ማድረስ ነው። በዚህም ምክንያት በብዙ ሺ የሚቆጠሩ የኢሕአፓ አባላት ሀይወታቸውን እጥተዋል። እየጠቆሙ የትግል ጓደኞችን ማስለቀም፣ ማስገደል፣ ማጋለጥ፣ ወዘተ... ነበር ሥራቸው። ይህም ሆኖ አቶ ብርሃነ መስቀል ረዳ መጨረሻ ከደርግ ጋር በነበረው ቅራኔ ከነበረበት ከሰሜን ሸዋ በደርግ ተይዞ የተገደለ ሲሆን አቶ ጌታቸው ማሩ በቁጥጥር ስር እንዳለ ጠባቂዎችን ገደሉ ለማምለጥ ሲሞክር ነበር ጠባቂ የነበሩት በአልሞት ባይተጋዳይነት የተኮሱበትና ሀይወቱ ያለፈው።

ሳሌም፣ የኢሕአፓ ትልቁ በሽታ በመሪዎቹ መሀል ስምምነት አለ መኖሩ ነው። ዛሬም ቢሆን እንደ ተከፋፈሉ ናቸው የሚለው ከስፍራው የለውም ይላሉ?

አቶ ፋሲካ፣ በድርጅቱ ውስጥ እንዳንድ ጊዜ ጉልተው የታዩት ልዩነቶች በወቅቱ በእግባቡ በአለ መፈታታቸው በድርጅቱ እንቅስቃሴ ላይ ከፍተኛ ጉዳት ማምጣታቸው ግልጽ ነው። ከልዩነት ነፃ የሆነ የፖለቲካ ድርጅት ሊኖር አይችልም። ዋናው ጉዳይ ልዩነት መኖሩ ሳይሆን ልዩነቱን በስፋት መወያየትና በእግባቡ መፍታት ላይ ነው። በኢሕአፓ ውስጥ ጠቡ ጊዜ በተለያዩ ስበሰባዎች፣ ጉባኤዎች፣ የእርምጃ እንቅስቃሴዎች፣ ልዩነቶች ላይ ሰፊ ውይይት ተካሂደው ችግሮችም በትክክል ተፈትተዋል።

በአሁኑ ወቅት በአመራሩ መካከል ስምምነት የለም የሚባለው ግን ከእውነት የራቀ ነው። በተለይ ከ1976 ዓ.ም. የኢሕአፓ ሁለተኛ ጉባኤ በኋላ ምንም ከባድ ችግር ወይም ልዩነት አልነበረም። በሰሜን ለሜሪካ የተከሰቱትን ሶስት ግለሰቦች ለመጥቀስ ከሆነ ጥያቄው በመጀመሪያ ደረጃ እነዚህ የአመራር አባላት አይደሉም። ሁለተኛ ሶስት ግለሰቦች ከራሳቸው በስተቀር ሌላ የሚወክሉት ግለሰብ እንኳን የለም። ኢሕአዴግ ስልጣን በያዘ ማግስት የኢሕአዴግ ዋና ደጋፊና አሽቃባጮች ሆነው ብቅ ያሉት ለጥቅም መሆኑ ግልጽ ቢሆንም እንደም ሰው እንኳ ሊከተላቸው አልቻለም።

ኢሕአፓ ለልተሸነፈም! አልጠፋም

ሳሌም፣ ኢሕአፓ የለማራ ፓርቲ ነው የሚባለው ለምን እንደሆነ ያውቃሉ? አቶ ፋሲካ፣ ኢሕአፓ የለማራ ፓርቲ ነው የሚባለው ቅስቀሳ ከእንዳንድ አካባቢዎች ሲበተጋባ ይሰማል። በተለይ በአንድ ብሄር ላይ ተመስርተው የተደራጁ ጠባብ ብሔረተኛ ድርጅቶች፣ የኢሕአፓን ኅብረብሔርነት ዝቅ በማድረግ ወይም በማቃለል፣ ኢሕአፓ የለማራ ፓርቲ ነው የሚል ሊወሰኑት ይሞክራሉ። ሐቁ ግን ከዚህ የተለየ ነው።

አሁንም ኢሕአፓ ኅብረ ብሔር ድርጅት ነው። አባላቱ በሀገር ውስጥም ሆነ በውጭ፣ በሰራዊቱ አካባቢም ሆነ በከተሞች ያሉት የተለያዩ ብሔር አባሎች ናቸው። አሁን ካሉት የማዕከላዊ ኮሚቴ አባላት ውስጥ ለማራ ሊባሉ የሚችሉ ከሲቦ አይበልጡም። ሁለት ሶስተኛው ከቀሩት የኢትዮጵያ ብሔር/ብሔረሰቦች የሚወለዱ ናቸው።

ሳሌም፣ ሰራዊታችሁ በትጥቅ ትገሉ ተሸንፏል በሚባለው ነገር ይሰማማሉ?

አቶ ፋሲካ፣ የኢሕአፓ ሠራዊት ኢሕአሠ ተበታትኗል። ጠፍቶአል። አባላቱንም ይዘናል። ደምስሰናል እያለ ወያኔ ይለፈልፋል። ለነገሩ ባንድ በኩል ደምስሰናል በሌላ በኩል ጦርነት ከፍቶበናል እያለ ያናፋል። በ1972 ዓ.ም. ኢሕአፓ የውስጥ ችግር በደረሰበት ወቅትና እነ ታምራት ላይኔን ሲያደራጁ ወያኔ ኢሕአፓ የለም የሚል ቅስቀሳ በሀገር ውስጥም በውጭ አገርም በሰፊው ተያይዞት ነበር። በኋላ የኢሕአሠ እንቅስቃሴ ጉላ እያለ ሲመጣ አሉ ግን እምስት መቶ አይሞሉም የሚል ማወናበጃ ለመስጠት ሞክሮ ነበር። አሁንም ከሚያዝያ 1983 ዓ.ም. ጀምሮ አስካሁን ድረስ የኢሕአፓ ሠራዊት ኢሕአሠ ከወያኔ ኢሕአዴግ ጋር በመፋለም ላይ ይገኛል። በእነዚህ ተከታታይ ጦርነቶች ኢሕአሠ ጉዳት ደርሶበታል። በርካታ አባላት መስዋዕትነትን ከፍለዋል። በወያኔ ኢሕአዴግ እጅም የወደቁ አሉ። ይሁን እንጂ በአሁኑ ወቅት ኢሕአሠ በጉጃምና በጉንደር ውስጥ በመንቀሳቀስ ላይ ይገኛል። ከወያኔ/ኢሕአዴግ ሠራዊት ጋርም በተለያዩ ቦታዎች ጦርነት አድርጓል። እያደረገም ነው። እነዚህ ጦርነቶች በአሁኑ ወቅት የተጠናከሩ ጉላ ያሉ ላይሆኑ ይችላሉ። የኢትዮጵያና የኢትዮጵያውያን ችግር ሰላማዊ መፍትሔ ካላገኘ እየተጠናከሩ እየሰፋ መሄዳቸው ሳይታለም የተፈታ ነው። ስለሆነም ኢሕአፓ ምንም እንኳን ባለፉት ጦርነቶች ጉዳት ቢደርስ በትም አልተሸነፈም፤ አልጠፋም።

ሳሌም፣ አቶ ፀጋዬ ገብረመድኤልንና ሌሎች ገጠር የነበሩ የድርጅታችሁ ለመራራት አባላት እንዲህ በቀላሉ የተያዙት የሕወሓት ሰዎች ውስጣችሁ ስለነበሩ ነው ይባላል። እውነት ነው?

አቶ ፋሲካ፣ ወያኔ/ኢሕአዴግ በከፈተው ጦርነት ሦስት የኢሕአፓ አመራር አባላትና ሌሎች የተለያዩ ኃላፊነት ላይ የነበሩ ነበር አባላት

እንዲሁም በርካታ የኢሕአፓ አባላት በወያኔ/ኢሕአዴግ ለጅ ገብተዋል። ከእነዚህ ውስጥ ከፊት በወያኔ/ኢሕአዴግ የተጠናከረ ኃይል ታፍነው የተወሰዱ ሲሆን ከፊት በጦርነት ላይ ቆሰለው የተማረኩ ናቸው። ወያኔ/ኢሕአዴግ፣ ሽቦቢያና የሱዳን መንግሥት ኃይላቸውን ኢሕአዴግ ላይ ባወጣው ለካቢቢ በማረባረባቸው ምክንያት ይህ የደረሰው ጉዳት ሊደርስ ችሏል። በኋላ ከደረሰው ሁኔታ በመነሳት በርካታ የወያኔ ኢሕአዴግ ሰዎች ኢሕአዴግን ተቀላቅለው ነበር ማለት ይቻላል። በተለይም ወደ መጨረሻው ለካቢቢ በርካታ የተፈናቀሉ ሰዎች ወደ ሠራዊቱ ለየጉረቱ በነበሩበት ሁኔታ የወያኔ/ኢሕአዴግ ሰዎች ለርገው ሊገቡ የሚችሉበት ሁኔታ ለድህረ ሰፊ ነበር።

ሳሌም፡ ሊህአዴግ ወደ ለዲሰ ለበባ በሚያመራበት ወቅት ከመሀል ለገር የሽሹ ሊሠጋቸውን መንገድ መርታችኋል የሚባለው ለውጥ ነው?

አቶ ፋሲካ፡ ኢሕአፓ ከተመሠረተ ጀምሮ የትጥቅ ትግል ሲካሄድ ቆይቷል። በተለይ ጉጃምና ጉንደር ውስጥ የትጥቅ ትግል ሲካሄድ ከ15 ዓመታት በላይ ሆኗል። በዚያን ወቅት ከፋሽስታዊ ደርግ ሰቆቃዊ ሽብር የሚያመልጡትን ማስጠጋትና መርዳት (Safe haven) መስጠት ተግባራችን ነበር። ከዚህ ጋር በተያያዘ ወያኔ/ኢሕአዴግ ጉንደርና ጉጃምን በተቆጣጠረበት ወቅትም ሆነ ከዚያ በፊት ወይም በኋላ ኢሕአዴግ ላይ ባወጣው ክልል በርካታ ሰዎች መጥተዋል። ወደ ውጭ መውጣት የሚፈልጉትም እንዲወጡ ተደርጓል። ኢሕአፓ አንድ ግለሰብ የኢሰፓ አባል ስለሆነ ብቻ ለፍርድ መቅረብ አለበት የሚል አመለካከት የለውም። ስለሆነም የኢሰፓ አባልም ሆነ ሌላው ወደ ውጭ ወጥቷል። ከፍተኛ ወንጀል የፈጸመ ግን በመጀመሪያ ደረጃ ከማንኛውም ይበልጥ ወንጀሉን የፈጸሙት በኢሕአፓና በአባላቱ ላይ ስለሆነ ወደ ኢሕአፓ አልመጡም። በመጡም ኖሮ እነዚህን ግለሰቦች ኢሕአፓ አያስተናግድም ነበር።

ሳሌም፡ ሠራዊታችሁ በሀገር ውስጥ ለሚያደርገው ነፃ አንቅስቃሴ ከሱዳን ጋር ያላችሁ ግንኙነት በመሻከሩ ምን ያህል ጉድጓድታል? ለሁገሰ ሌላ አዲስ የደረሳችሁት ግንኙነት የለም?

አቶ ፋሲካ፡ ከሱዳን መንግሥት ጋር ያለን ግንኙነት ተቋርጧል። የጀኔራል በሽር አክራሪ አስልምናን

የሚከተል መንግሥት ለወያኔ/ኢሕአዴግ ለጅ ለሽቦቢያ የመሣሪያ ሃገንዘብ የማይረዳና ወታደራዊ እርዳታ በግፍ ከማቅረብ አልፎ የእነዚህ ድርጅቶች ተቃዋሚ የሆኑ ኃይሎችን መታቸል አዳክሟል። በሱዳን መንግሥት ጉዳት ከደረሰባቸው ድርጅቶች መካከል ዋነኛው ኢሕአፓ ነው። የበሽር መንግሥት በሱዳን ውስጥ ያሉትን የኢሕአፓ ቢሮዎች ከመዝጋት ባሻገር ጉብረቶችን ውርስ ለድርጅቱ። በየቦታው ያሉትንም የኢሕአፓ አባላት በተለያየ ጊዜና ቦታ ለያፈነ ለወያኔ/ኢሕአዴግ አስረከቧል። በሚያዝያ 1983 ዓ.ም. በወሰን ለካቢቢ የነበሩ 26 አባላትን የበሽር የፀጥታ ክፍሎች ይዘው ለወያኔ አስረከቡባቸዋል። በሰኔ 1984 ዓ.ም. ከገዳሪፍ ለካቢቢ በየቦታቸው በበሽር ወታደሮች ተጠልፈው ለወያኔ ተሰጠተዋል። የበሽር መንግሥት በሚያዝያ 1983 ዓ.ም. ኢሕአዴግ ላይ ባወጣው ለካቢቢ ደርባ የወያኔ ወታደሮችን ከማስገባት አልፎ የሱዳን ወታደሮች ኢሕአዴግን ለመውረር በተደረገው ዘመቻ ላይ ተሳትፈዋል። ከዚያም ወዲህ በየምክንያቱ ከወያኔ ወታደሮች ጋር በመሆን የሱዳን ወታደሮች በኢሕአዴግ ላይ አሠሩ ለካሂደዋል። ይህ እርምጃቸው በጉጃምና በጉንደር ለሚንቀሳቀሰው ሠራዊታችን የተወሰነ ችግር የሚፈጥር መሆኑ ግልጽ ቢሆንም ሠራዊታችን ይህን ተወጥቶ በመንቀሳቀስ ላይ ይገኛል።

ሳሌም፡ ኢሕአፓ በተሳሳተ ለመራራ ወጣቱን ለሰፈጅቷል የሚለውን ክስ ይቀበሉታል?

አቶ ፋሲካ፡ ይህ የደርግ ደጋፊዎችና ተባባሪዎች ደርግን ለመከላከል ያስወሩት የነበረ ወሬ ሲሆን የወያኔ/ኢሕአዴግም የቆየ ፕሮፓጋንዳ ነው። ወታደራዊው ደርግና ለማካሪዎቹ የኢሕአፓን የሕዝብ ድጋፍ በፖለቲካ ለመነጠል ላይቻላቸው ሲቀር የኃይል እርምጃ ይወስዱ ጀመር። የኢሕአፓን አባላት ማሰር መግደል ጀመሩ። ኢሕአፓ በጎበረተለቡ ውስጥ ያለው ተቀባይነት ከጊዜ ወደ ጊዜ ለየጨመረ በመሄዱ ይህ አስደንግጧቸው ቀይ ሽብርን አካሂዱ። በብዙ ሽህ የሚቆጠሩ ወጣቶችንም ጨረሱ። በኢሕአፓ ለመራራ በኩል ስህተት የለም ለማለት አይደለም። በተለያዩ ጊዜያት ለመራራ ስህተት መስራቱን ድርጅቱ ራሱ ገምግሞታል። ድርጊቱን ከጠላት ጥቃት ለመከላከል የተጀመረው የከተማው የትጥቅ ትግል ከሚገባው በላይ መገፋቱ ትክክል አለመሆኑ

ተገምግሟል። ቀይ ሽብር ግን ከደርግ ፋሽስታዊ ባህርይ መንጭቶ በተገባር የዋለ ነው። በቀይ ሽብር ተጠያቂ የሚሆነው ወንጀሉን የፈጸመው ፋሽስታዊ ደርግ ሆኖ ላለ ወንጀልና በደል የተሰራበትን ድርጅት በኃላፊነት መጠየቅ ቢያንስ ፍርድ ገምድልነት ይሆናል።

ሳሌም፡ በቀይ ሽብር አራማጆች ለፍርድ መቅረብ ላይ ያላችሁ ለጽም ከኢሕአዴግ ይለያል ወይ?

አቶ ፋሲካ፡ የቀይ ሽብር አራማጆችን ለፍርድ የማቅረቡ ሁኔታ ምንም የሚያከራክር አይደለም። ጥያቄው ያለው በማን ፍርድ ቤት! እነማን ዳኝተውት! በምን ዓይነት የፖለቲካ ሁኔታ የሚለው ላይ ነው። እነዚህ ከፍተኛ በደል በኢትዮጵያ ሕዝብ ላይ የፈጸሙ ወንጀሎች ጉዳያቸው መታየት ያለበት ለሕዝብ ተጠያቂነት ባለውና ብቃት ባለው ፍርድ ቤት ነው። ትክክለኛ ፍርድ ሊሰጣቸው የሚችለውም ዲሞክራሲያዊ ሥርዓትና የሕግ የበላይነት ሲኖር ነው። ሁሉም ጥፋተኞች ለፍርድ መቅረብ አለባቸው። በቀይ ሽብር የወያኔ አባላትም ተጠያቂዎች ናቸው። በተለያዩ ቦታዎች በተለይ በትግራይ ከተሞች የኢሕአፓን አባላት ለየጠቆሙ ለፋሽስታዊ ደርግ በማስረከብ ወይም ከደርግ ወታደሮች ጋር አብረው በመገደል ከፍተኛ ሚና የተጫወቱ የወያኔ አባላት ናቸው። ታዲያ አባቱ ዳኛ ልጁ ቀማኛ በሆነበት ሀገር እነዚህ እንዴት ለፍርድ ሊቀርቡ ይችላሉ? ቢቀርቡስ እንዴት ትክክለኛ ፍርድ ሊያገኙ ይችላሉ።

ሳሌም፡ የቀይ ሽብር መሃንዲስ ከሚባለው ድርጅት ከመለሶን ጋር ቅንጅት መፍጠራችሁ በእነሱ የተገደሉትን ለማዕታት መና ማስቀረት አይመስልዎትም?

አቶ ፋሲካ፡ በቀይ ሽብር ወቅት ከደርግ ጋር ይሠሩ የነበሩ ቡድኖች መለሶንም ጭምር ጉልህ ሚና እንደነበራቸው የሚታወቅ ነው። በኢሕአፓ በኩል ለተፈጸመበት ግፍ ራሱ ፍርድ ልስጥ ብሎ አያውቅም። ስለሆነም እኛ ፍርድ ለጥተን በተገባር ከማዋላችን በፊት ሕዝቡ ለእምንም ተጽእኖ ፍርድ ሊሰጥ የሚችልበት ሁኔታ መፈጠር አለበት።

ከመለሶን ጋር ለምን ተባብራችሁ የሚለው ጥያቄ መልሱ የሀገሪቷን አደገኛ ሁኔታ ላይ መውደቅ መሆኑ

ረት ያደረገ ነው። በአሁኑ ወቅት ማንም ሊያየው እንደሚችለው የሀገራችን ህልውና በአስፈላጊ ደረጃ ላይ ይገኛል። “ኢትዮጵያ የምትባል ሀገር ነበረች” ወደሚባልበት ጊዜ እንዳንመጣ ሁሉም እየሰጋ ያለበት ሁኔታ ነው። ዛሬ ሀገራችንን ከዚህ ከመጣ ባት እደጋ መከላከል የሁሉም ሀገርን የሚወድ ዜጋ ኃላፊነትና ግዴታ ነው። ስለሆነም ወቅቱ በአኩልነት ላይ በተመሠረተ የሀገር አንድነት በዲሞክራሲና በነፃነት የሚያምኑ የፖለቲካ ድርጅቶች ጠባብ የፖለቲካ ልዩነታቸውንና ቂም በቀላቸውን ወደ ጉን እድርገው ሃገራችንን ከዚህ ማጥ ውስጥ ለማውጣት መተባበርን ይጠይቃል። የሀገር ህልውና ሲጠበቅ ሁሉንም ነገር ማድረግ ይቻላል። ከዚህ መሠረታዊ እምነት በመነሳት ነው በርከት ያሉ የፖለቲካ ድርጅቶችን ስብስቦችና ግለሰቦችን በየዘቅንጅት ውስጥ ኢሕአፓ ከመደሰን ጋር እየሰራ ያለው።

ሳሌም፡ ከመደሰን ጋር በቅንጅት መልክ ተቻጥቶ ለመሥራት ስትችሉ ከኢሕአፓ ጋር ልተባበሩ ያልቻላችሁበት ተከክለኛ ምክንያት ምንድነው?

አቶ ፋሲካ፡ ችግሩ የመቻቻል ያለ መቻቻል አይደለም፤ የዓላማ አንድነትና ልዩነት ነው። ብዙ ሰዎች ኢሕአፓ ከወያኔ/ኢህአዴግ ጋር ያልተባበረው ቀደም ብሎ ባደረሰበት ጉዳት ቂም ይዞ ነው ይላሉ። ይህ ግን የተሳሳተ አመለካከት ነው። ባለፈው ለተደረገው በደል ላለመተባበር ምክንያት ቢሆን ኖሮ ይኸው ዛሬ ኢህአፓ ከመደሰንም ጋር ሆነ ከሌሎች ጋር ለመሥራት ባልቻለም ነበር። የዓላማ አንድነት ሲባል የሕዝቡ ዲሞክራሲ ያዊና ሰብዓዊ መብቶች ያለ አንዳች ገደብ የሚጠበቅበትና በአኩልነት ላይ የተመሠረተ የሕዝቦች አንድነት የሚጠበቅበት ሥርዓት ለማምጣት የመሥራት ዓላማ ለማለት ነው። በእነዚህ በሁለቱ መሠረተ ሀሳቦች ላይ ኢህአፓ ከወያኔ ኢሕአዴግ ጋር ልዩነት ነበረው፤ አሁንም አለው። ወያኔ/ኢሕአዴግ ዓላማው የነበረው ኤርትራን ማስገንጠልና ቢቻል በእምባገነንነት በሌላው ኢትዮጵያ ላይ ተሰይሞ መግዛት ይህ ካልሆነ ትግራይን መገንጠል መሆኑ ጥርጥር የለውም። ስለሆነም የወያኔ/ኢህአዴግ ዓላማና የኢህአፓ ዓላማ ሆድና

ጀርባ ናቸው። በእንዲህ ዓይነት ሁኔታ እንዴት አብሮ መስራት ይቻላል።

ሳሌም፡ ኢህአፓ የገደለውን የትግል ስሜት አድሼ ለድል በቅቻለሁ የሚለውን የኢህዴድ ግለሰባል ትቀበሉታላችሁ?

አቶ ፋሲካ፡ ኢሕአዴግ በሀውሐት የተፈጠረ የወያኔ የቀትር ጥላ ሆኖ የኖረ፤ ወያኔ ወደ መሀል እገር ለመግባት የተጠቀመበት የሽፋን ድርጅት ነው። ኢሕአዴግ ጎበሬብሎር ድርጅት እየተባለ በወያኔ ሲጠራ ከቆየ በኋላ በተወካዮች ምክር ቤት ውስጥ ለማራው ውክልና የለውም ብላ የሚሠራ ድርጅት ነው ተብሎ በወያኔ ተሰየመ። ኢሕአዴግ ነፃ ድርጅት አይደለም። ወያኔ እንዳሻው የሚያስከረከረው አሻንጉሊት ነው። ወያኔ አዲስ አበባን በተቆጣጠረ ጊዜ እኛም ኢሕአፓ ነን በማለት ታምራት ላይ የቀድሞ የኢሕአፓ አባላትን ስብስቦ በኢሕአፓ እንዲደራጁ ገፋፋቸው ነበር። ሳይሳካለት ሲቀር ፎረም 84 በሚል ጥቂት ግለሰቦች እንዲደራጁ ተደረገ። ከሰሜን አሜሪካ የከዱትን ሁለት ግለሰቦች በማስመጣት የቀድሞ የኢሕአፓ አባላትን ለማደራጀት መከራዎች ተደርገዋል። ውጤቱ ግን ለሁሉም አሳፋሪ ነው። ታዲያ የትኛውን የትግል ስሜት ነው ያነሳሉት? እንኳን በዙሪያቸው ለማስባሰብ ይቅርና ሕዝቡ በእነሱ ላይ ለትግል እየተነሳሳ ነው።

ሳሌም፡ ጠቅላይ ሚኒስቴር ታምራት ላይ፤ የኢሕአፓ ለመራር አባል ነበሩ የሚባለው ምን ያህል አውነት ነው?

አቶ ፋሲካ፡ ታምራት ላይም ሆነ ሌሎች በኢህዴድ ውስጥ ያሉ የቀድሞ የኢሕአፓ አባላት የኢሕአፓ አመራር አባላት አልነበሩም። የድርጅቱን ንብረት ይዘው ወደ ወያኔ ከመሄዳቸው በፊት ታምራት ላይ፤ ለአጭር ጊዜ የአንድ ሪጅን (የበለሳ ሪጅን) ኮሚሳር ሆኖ ሌሎች ደግሞ

በጋይሉ ውስጥ በተለያዩ ኃላፊነቶች ተመድበው ይሰሩ ነበር።

ሳሌም፡ አሁን ስልጣን ላይ ያለው ሞነኛ ድርጅት ኢሕአፓ ቢሆን ኖሮ የኤርትራን ጥያቄ በምን አኳኋን ይፈታው ነበር?

አቶ ፋሲካ፡ በኤርትራ ጥያቄ ላይ ኢሕአፓ ያለውን አቋም ቀደም ብሎ ግልጽ አድርጓል። ይኸውም ዲሞክራሲ በሰፊነብት ስርዓት ውስጥ ኤርትራና የተቀረው የኢትዮጵያ ክፍል በፌዴሬሽን ቢተዳደሩ ለሁለቱም ሕዝቦች ይጠቅማል የሚል ነበር። ኢሕአፓ ይህ አቋሙ ተቀባይነት እንዲያገኝ ይጥራል እንጂ በሕዝብ ላይ መጫን አለበት አይልም። በሕዝብ ተመርጦ ስልጣን የያዘ ድርጅት ኢህአፓም ሆነ ሌላ ተጠሪነቱ ለሕዝብ እንደመሆኑ መጠን የችግሮችን መፍትሔዎች ሕዝብን እያሳተፈ መፈለግ ይኖርበታል። ሁሉም ዓይነት ሀሳቦች ተበራይተው ሕዝቡም ነጻ ሆኖ ፍላጎቱን ለመግለጽ ሳይችል በሻዕቢያ ስር የተካሄደው ፊርማደም ዲሞክራሲያዊ አሠራርን የተከተለ ባለመሆኑ ሀጋዊ ሊሆን አይችልም።

ሳሌም፡ አሁን ያለው የሽግግር መንግሥት ከደርግ ይሻላል? ይብላል? ወይስ ደግሞ ያው ነው ይላሉ?

አቶ ፋሲካ፡ መጠየቅ ያለበት ጥያቄ ከደርግ ይብላል ወይስ ይሻላል ሳይሆን ኢሕአዴግ ምን እያደረገ ነው? ለዲሞክራሲ፤ ለሕዝብ መብትና ጥቅም ቆሟል? ወይስ ለጠባብ ድርጅት ጥቅም? ዲሞክራሲያዊ መንገድ እየተከተለ ነው ወይስ የአምባገነንነት? የሚያራምዳቸውና በተግባር የሚያውላቸው ፖሊሲዎች ለሕዝብና ለሀገር የሚጠቅሙ ናቸው ወይስ ሕዝብን የሚጎዱና ሀገርን የሚያፈርሱ? ወያኔ የሚያራምደው የጠባብ ብሔረተኛነትና የጉሰኛነት ፖሊሲ ጠቃሚ ነው ወይስ ጉጂ? ታዲያ ዘመናዊ አስተሳሰብ ነው ወይስ ጋላቀርና ጉታች? የሚሉት መሆን ይኖርባቸዋል። በደርግ ዘመን 1000 ሰው በቀን ያልቅ እንደሆነ ዛሬ ኢሕአዴግ በቀን 100 ሰው እየጨረሰ ከደርግ የተሻልኩ ነኝ ለማለት ይሞክር ይሆናል። ጥያቄው ከ1000 ወደ 100 የመቀነሱ ሳይሆን ለምን አንድም ሰው እንኳን በግፍ ይገደላል ነው። ሰብአዊ መብቶች ተከብረዋል ወይ? ሕዝባችን ዲሞክራሲን ተቀዳጅቷል ወይ? እረፍትና ሰላም አግኝቷል ወይ ነው እርዳታቸው ቀርቶ!

ጥያቄው የኢትዮጵያን ሕዝብ ወደ ገጽ 40 ይሄዳል

አባቶች መካከል

ከፍተኛ ወጣት ደራሲያን ግልበር

በሳቢም አንደኛ ዓመት
ተዘጋጅቶ በነበረው
የአጥር ልብ ወለድ ውድደር
ዙሰተኛ የወጣው ጽሑፍ

የነበረው አንደኛው ብቻ መጽሐፉን
እያገለበጠ ታጣፊ አልጋው ላይ
ተጋደሟል።

ወደ አልታዩ አልጋ እሻግር ተመለስኩ። አልጋው ጫፍ ላይ ቁጭ ብላ ልብሷን እያወለቀች ነው - ተያዩ።

“እርግጥ የልብስ ማጠቢያውን አስገብተኝኛል?” እይታውን ወደሷ ለመመለስ እንጂ እንደገባ ታውቃለች።

“አዎ አስገብተዋለሁ” አለ። እይታውን ቁጭ ላይ እንዳረፉ ደረሰችበት። እሷም ልብ ብላ ተመለከተችው። መልታ የሉ ጉንጭቶች የዕድሜውን ብዙነት እያሳብቁበትም። እንደ ፍየል ጸም አገጫ ላይ ለምልክት ያህል የበቀለች ጸሙ እንኳ! ለእይታ አትገባም። እድሜውን ሲጠየቅም አሥራ ሁለት ይላል የማያምነው የለም።

“የመጣው ይምጣ እንጅ መታገስ አልቻልም። ዛሬ ቁርጡ መታወቅ አለበት። የምን አደራ፣ የምን ጋላፊነት፣ ራሴ በስሜት ጥማት እየነደድኩ አደራ ልወጣ አልቻልም። መሥረቅ፣ እምነት ማጉደል የሚባል ወግ አጥባቂነት አይታየኝም” ትንሽ አስብ አደረገና “በቃ ጉድ ይፍላ” በልቡ ዛታ። እይታን መጽሐፍ ላይ እንደተከለ ቢሆንም ሐሳቡ ግን ሌላ ቦታ ነው።

አድር ላይ ነው ይሉታል። መላላክ፣ ማሸሚጠጥ ተሰጥሎ እንደሆነ ይታያል። ሊልኩ ሲጠሩት ትልልቅ አይኖቼን እያገረጠጠ፣ ጥቅም ካገኘ በደስታ ተቀብሎ ወደ ተላክበት ይሮጣል፤ ካላገኘ ወይ ፍንክች።

ደረቅ ነው ይሉታል። “ድንጋይ ዳቦ ነው ብሎ በግድ ያሳምናል” ሲቆጣ ከንፈሩ ምራቅ ያፈናጥራል። ፈጠን ፈጠን እያለ ሲናገር ቅርሻት ያደናቀፈው ይመስላል።

ቀና አለ ወደ አልታዩ አልጋ። የደረሰችውን ሹራብ አውልቃለች። ፀጉሯ ተበትኖ ፊቷን አልብሶታል። የቀሩትን የፀጉር ዘለላዎች መፍታት ጀምራለች። በተበተነው ፀጉሯ አሾልካ የእርግጥን ስሜት ተቆጣጠራለች። ቀሚሷን ሰብሰብ ሰገደረ

አስተዳዳሪው

ገኘው ጭናቿ ተጋልጠው ይታያሉ። ሆኖ ብላ ያደረገችው ቢመስለውም ማረጋገጥ አልቻለም። የሰሜቱ ግለት ጨመረ። ሁሉ ነገሯ ለወሲብ እንሳሳው።

ሁሉም አልጋዋን እንደተመኘው ነበር የዛሬው ባለ። አልጋዋን፤ ገላዋን የመናፈቁ ስሜት ይበልጥ ጠነከረ። ለሷ የሚሆን ጉዳ እንዳለው ማረጋገጥ ጉዳው ውስጥ ሊከታትቁ መጠ አልታዩን።

አልታዩ! የጋሼ ታዲያስ ባለቤት ናት። ባለቤቷ ሹፊር በመሆናቸው፤ ለሥራ ወደ ከፍለ ሀገር ሲሔዱ ከሰፈሩ ልጆች መካከል እርግጥን አስተዳዳሪ መርጠውላት፤ ሲመለሱ ልብስ ሊገዙላት ቃል ገብተውላት፤ ባለቤታቸውን በአደራ፤ በጋላፊነት እንዲያስተዳድሩት አሥረከበውት ሲሄዱ እንዳትደፈር፤ እንዳትፈራ..... እርግጥ አደራውን በተቀበለበት ቅጽ በት የልቡን ጋሼ ታዲያስ ቢያውቁ..... እርግጥ በታጣፊ አልጋው ላይ መወራጨቱን ቀጠለ። ከወዲህኛው ከፍል ከወዲያኛው አልታዩን እየተመለከተ።

ባለሁለት ከፍሏ የእነ ጋሼ ታዲያስ ቤት አገልግሎትዋ ተደራራቢ ነው። በጣም ጠብብ የምትለው መገታ ቤት ስትሆን ቁምሳጥን፤ ሽንጣና ሌሎች የቤት ዕቃዎች ታጭቀው ይበልጥ አጣበቃታል። ሁለተኛዋ በመጠኑ ሰፊ ያለች ብትሆንም እንደ ዕቃ ቤት፤ እንግዳ መቀበያም፤ እንደኩሽናም ታገለግላለች በዛ ላይ የእርግጥ አልጋ ተዘርግቶባታል። በሁለቱ ከፍሎች መካከል ያለው በር መዝጊያ የሌለው በመሆኑ፤ የእርግጥና የእነ አልታዩ አልጋ ትይዩ ነው። የነበረውን መጋረጃ አልታዩ ለማጠብ ብላ ከሦስት ቀን በፊት ፊትታ አስቀምጣለች። ለማጠብ እንዳላነሳችው እርግጥ ጠርጥሮዋል። ምናልባት ላለመገራረድ።

ቀና አለ እርግጥ! አልታዩ ፀጉሯን መልሳ መጉንጉን ጀምራለች። በወፍራም በወፍራሙ። ከፊቷ ላይ ውብና ለዛ ያለውን ፈገግታ እየባት። መነሚነጩን፤ መበሳጨቱን፤ ተወት አድርጋዋለች - ከጥቂት ቀናት ወዲህ። የብስጭቷ መንስኤ እርግጥ ነበር።

ከሱ ፈቃድ ውጭ የትም

አትሄድም። ከፍቃዱ ውጭ ብትሆን ደግሞ ያደረገችው ተጋናና በአሥር አጥፍ ተባዝቶ ለባለቤቷ ይቀርባል። ያ ከሆነ ደግሞ የሀልውናዋ መጨረሻ ይሆናል።

ሰው በመጣ ቁጥር ትክ እርግጥ ይመለከታል - በቅናት መንፈስ። ወንድ ከሆነ “ይሄ ውሽማዋ መሆን አለበት” ሴት ከሆነች “ቀጠሮ ልትቆርጥ ይሆናል አመጣጧ” ይላል። ከሄዱ በኋላ አልታዩን በጥያቄ ያፋጥ ጣታል። እየተደበቀም ባልተጠበቀ ሰዓት ወደ ቤት ይመጣል። እናም አንድ ቀን በሩ ተዘግቶ ዘረፋ ሲካሄድ አጋጠመው። ካለፈም በኋላ!

“አትዩ አልታዩ!”

“አቤት!”

“ዛሬ መጥቶ የነበረው ሰውዬ ምንሽ ነው?”

“አጉቴ ነዋ! አላስተዋወቅኳችሁም ለካ!”

“ማን ይባላል? ጋሼ ታዲያስ ያውቁታል?” ውስጡ በንዴት መብገኝ አላስታወቀበትም።

“ከውጭ ሀገር በቅርቡ ነው የመጣው፤ አያውቀውም”

“መነፋፈቃችሁ በጣም ያስታውቃል”

“እናቴን ስለሚመስለኝ አወደዋለሁ”

“እሱም እኩ አንደ እናት ነው አስተቃቀፉ”

“መቼ የት እየሽን.....” በተቀመጠችበት ደረቀች።

“ባንኳኳ ባንኳኳ አልሰማ ስትይኝ ምን ሆኖ ነው ብዬ በቀዳዳ ስመለከት” እንደማፈር አለና “አልጋው ላይ ሳያችሁ....” ለማለት የፈለገውን ተወና “እየገኝሁ” አላት።

ውርደቷን ቅሌቷን አሰበች። ቶሎ ብላ ማፍረሻ መንገድ ፈለገች። እርግጥን መደለል፤ በቀላሉ ደግሞ አይደለም። ስሜቱን አጠናች፤ ፍላጉቱን ተገነዘበች፤ ለሱ ያላትን ስሜትና አመለካከትም ገመገመች። እናም አንድ መላ መጣላት። በአንድ ድንጋይ ሁለት ወፍ መግደል - መመላለስ።

ቢያኩርፋትም ቁጥጥሩን እንዳጠበቀ ነው። ባለበችው ቁጥር ገርም ይላታል።

“እርግጥ”

“አ!”

“ቡና ጠጥቼ ልምጣ ጉረቤት?”

“አባሉን ብቻ ጠጥተሽ ተመለሽ”

“እርግጥ”

“ምንድነው?”

“ጉልት ገበያ ደርሼ ልምጣ?”

“ብቻሽን መሔድ አትችይም”

አብረው ይሁላቸው ወይም ተቀራሽቸው
“ተሰማረዘኝ” አልታዩ በሉ
መጣራቸውን ትቶ ነበር።

“አቤት” እሷም ተላምጃለች
መጠሪያዋን።

“የት ልትሁኔታ ነው?”
“ሽንት ቤት”

ምርጫ አላት። እስረኛ በመሆንዋ
ችግሩ ተባባሰ። የሩቁን ተርባ
የአጠገቧን እንድትበላ የሚያደርገውን
ተሰላላ ገፋበት የሚገመጃትን አል
ታዩን ከአጽ ለመጣል።

አልታዩ ወፍራም ደመ ግብ የደስ
ደስ ያላት ናት። እርግብ ባያት ቁጥር
“ጋሼ ታዲያስ ታደለዋል” ይላል
በልቡ። ስትወጣ ስትገባ ከአጠገቡ
ጉንበስ ቀኖ፣ ፈንደስ ገንደስ ስትል
እይት እብራት ይገኝታል።
ወስጦ ይቃጠላል። በተለይ ጀርባዋን
ለሱ ስጥታ ከፊቱ ጉንበስ ሥትል።
ከመቀመጫዋ ጋር ሲፋ ጠጥ ልቡ
ትዘላለች፤ ትገፋሽ ቁርጥ ቁርጥ
ይልበቃል። አደራውን ይዘነጋል።
ዘለህ ተከመርባት የሚል ስሜት
ይተናገራል። ፍርሐቱ ግን አይሉ
ይስቀረዋል።

እሷም ስሜቱ ስለገባት ሆን ብላ
ግን ሳይቃወምት እንደሚያሻው
ትሆንለታለች። ይቃጠላል፤ ሲቃጠል
ደግሞ ደስ ይላታል።

ደግሞ ይጨዋወታሉ - ስለአለፈ
ታሪካቸው። እሱ ከእንዲት ልጅ ጋር
ያደረገውን፤ እሷም ድሮ ዕቃቃ
ስትጫወት ያደረገችውን ዛሬ ደግሞ
ከጋሽ ታዲያስ ጋር የምታደርገውን
ታወጋዋለች። እሳት ሲለኩስባት
እሷም ታንደበታለች። እያረፋ፣
እየጎመጃ ይስቃሉ። ሁለቱም።

ወደዚህ ጉዳይ ሥራዬ ብላ የገባ
ችው ከተጋለጠችበት አለት ወዲህ
ቢሆንም በጨዋታው ትደሰትበ
ታለች። ከዛሬ ከነገ ይገባቸዋል ይደፍ
ራኛል ብላ ነበር። እሱ ደግሞ
እየጓጓ፤ እየተቃጠለ ዝም። ካልገተ
ተችው እንደማይገተታት እስኪገባት
ድረስ ታዲያ ዛሬ፤

“እርግቤ!” የሚያነብ ለመምለል
የዘጋውን መጽሐፍ እንደ ተከለለ
ለየችው።

“አቤት!” ቀኖ አለ። ቀሚሷን
በማውለቅ ላይ ነበረች። ጡቶችዋ
በቅ አሉ። ደረቷ ተራቆተ።

“ከዛች ከልጅ ጋር እንደተለ
ያያችሁ ቀራችሁ”

“ከየቷ ልጅ?”

“ያች እንኳ.....እንትገህ”

“ሩቅ ናት። ከተለያየን ቆየን።
የቅርብ እያለ የሩቅ መች ይናፍ
ናቀል?”

“ታዲያ የቅርብን መናፈቅ እኩ
ጥፋ ነው። በቀላሉ ይገኛል።

ካልሰነፍክ በስተቀር” ቀሚሷን አው
ልቃ በውስጥ ልብስ በፆ ሆነች።

ለምን ቀሉ አወላልቃ እንደማ
ትተኛ ግራ ገባው። “በእኔ ስሜት
ለመጫወት?” ቀስ እያለች የውስጥ
ልብሷን ማውለቅ ጀመረች። “ከተለያ
ያችሁ ስንት ጊዜ ሆናችሁ?”

“ጡቶችዋ..... ማለቱ ሁለት
ዓመት” ጡቶችዋን ሲያደንቅ
ነበርና።

“ጡቶችዋ ነው ያልከው” አለች
በደንብ እንዲገቡባቸው ማስያዣውን
እየፈታች። ለፈረሰ ከት ብላ ሳቀ
ችበት።

“ሁለት ዓመት አልኩሽ” አለ።
እይታውን ከጡቶችዋ ላይ ሣይ
ነቅል፤ አፋን እንደከፈተ። በውስጥ
ሱረዋ ብቻ ሆነች - አይኖቹ ይበልጥ
ተገለገሉ። መላ እካሷን በሰበብ
እስባቡ እየተሳሳረች አስገብቶችው።

“ምን ታያለህ?” “ጣት እያለች
ጠየቀችው።

“ምንም” አፍሮ ጉንበስ አለ።

“እርግቤ?”

“አቤት!”

“በሩን ቀርቅረሽዋል?” ርቃኑዋን
እንደሆነች ቆመች፤ መልሶ መላልሶ
እንዲመለከታት።

“አ!..... አ..... አልቀረቀርኩትም”
ነሆለለ። በአንድ እጁ ከብርድ ልብሱ
ሥር እንትነጥን እንቅ እርግ ያዘ።

“አረ ቀርቅረው ከፍቱን ልታላ
ድረው ነው እንዴ? እንተ ወንዱ
እያለህ መቸሰ.....” አንጠልጥላ ተወ
ችው።

“ምንን ወንድ ሆነኩት እያየሽ.....
እንቺ እንኳ እንደ ወንድ አላየሽም።
አታፍራኝም”

“እኔስ ወንድ መስለሽኝ ነው
እንጅ.....” ያን እይቶ ያልጠገበውን
አካል ይዛ ከብርድ ልብሱ ስር
ለመጠች፤ ተናደደ።

“ዛሬ ደግሞ በስንት ሰዓት ነው
የምትተኛው?” አለ። የፓርላማው
ሰዓት የሁለት ሰዓቱን ደወል ሲደ
ውል። ለፓርላማው ቅርብ በመሆኑ
ደወሉ ሲደወል ደነገጠ። ወዲያው

ግን ረሳው። “ከዛሬ የተሻለ አጋጣሚ
መጣም አይገኝ በቃ እንደገመጀሁ
እንደነደድኩ ቀረሁ ማለት ነው? ምን
አስፈራኝ? እንዲህ ከመሆን ሌላ ምን
እንድትለኝ አፈልጋለሁ? ከሆነ በኋላ
ለጋሼ ታዲያስ ብትነግርብኝስ? ግን
ምን ብላ? ሊደፍረኝ ነበር ወይስ
ደፈረኝ? ይቅርብኝ። ግን እኮ ጋሽ
ታዲያስንም አትወዳቸው።.....” በሐ
ሳብ ተናጠ።

እሱ እሷን እሷን፤ ጣሪያ
ጣሪያውን ይመለከታሉ። እርግቤ
በራሱ ወኔ አዘነ። ስድስት ሳምንት
ብቻውን በዚህ ቤት ውስጥ አድራ
ዋል። እንደዛሬ የሆነችበት አጋጣሚ
በርካታ ቢሆንም የዛሬው ደግሞ
ለየት ያለ ነው። በየሰከንዱ ጥሪ
“እርግቤ..... እርግቤ!”

“እርግቤ!” አሁንም ተጣራች።

“አቤት!” ዛሬስ አለቀቀችም።
እኔስ ታላቁ ስለሆነች ፈርቼያት ነው
እሷ ማንን ለምን ፈራች?..... ዛሬ
እኔንም እሷንም እንቅልፍ አይወ
ስደን። እሷም እርግቤ እኔም አቤት
ስንል እናድራታለን አለ - በልቡ።

“አትሰማም እንዴ?” ጮክ አለች።

“እ ምን አልሽኝ” እንደመባነን
ብላ።

“ምን ታስባለህ?”

“ምንም?”

“እሱ ጋ እንተ አልጋ ሥር ያለ
ፖፖ አምጣልኝ” የልቡ ምት
ፈጠነ። ልብሱን አወላልቆ በውስጥ
ሱሪ ብቻ ነው። “ብርድ ልብስ
ልገትት ነው ወይስ እንደሷ እርቃ
ኔን ልሆን?” እያለ ሲያገተመትም።

“እንተን እኩ ነው የምናገርህ
እርግቤ!”

“ልብሴን እኮ አውልቄያለሁ”

“ብታወልቅስ?” ትስቃለች፤ ዝም
ብላ።

እርቃኑን እንደሆነ ተነሳ፤ ጀገነ
እንደምንም። “ከሷ የበለጠ አላፍር”
አለ። “ፖፖውን” አልጋዋ ሥር
አሥቀመጠላት። ለረቅ አድርጎ ሲመ
ለከት እስከጡቶችዋ በታች ተራቁ
ታለች። የሌሊት ልብስ እንኳ አለበ
ሰችም። አይነን ከተራቆተው ደረቷ
ላይ አገኘችውና ሳቅ አለች።

“ጉሽ የኔ ታዛዥ” ትከሻውን
መቃ መቃ..... አሸት አሸት አደረገ
ችው። የሱ ፍላጎት፤ ያዝ አድርጋ
እንድትገትተው ነበር። አላደረገ
ችውም። ወደአልጋው ተመለሶ ተጋ
ደመ።

በንዴት ተራሱን ወርውሮ መሬት
ላይ ሲጥለው እየተመለከተችው ትስ
ቃለች። እንደፈራ ገብቶታለች።

“እንደተጫወትኩብኝ ተጫወት
ኩብህ” አለች ለራሷ።

“እርግቤ!”

«እንዴ» አለና ለራሱ ምንድነው እትዩ አልታዩ» ተቆጠጠጠ። «ዛሬ ሊባላልኝ ነው መሰል ደፍራ ልትጠይቁኝ»

«እውነት እድሜህ 12 ብቻ ነው?»

«ያንድስ ከሃያ አምስት አይበልጥም?»

«ከፍ ቢል ይሻልሃል?»

«በትቀንሽ ብትጨምራ ለኔ ምን ይጠቅመኛል? ለጋሽ ታዲያስ ነው እንጂ።»

«እውነቱን እንድንገርህ ከፈለክ እድሜዬ 26 ነው።»

«እኔም አስራ ዘጠኝ አመቱ ነው።»

«ባጣም ትንሽ ናት - ባይልህ ነው እንደ ሚስት ማግባትም ትችል ነበር።»

«እኔም ማሙሽ ሲሉኝ ደስ አይለኝም፤ በተለይ ሴቶች»

ዝም አለ ሁለቱም። በየአል ጋቸው ላይ መገለጥ ብቻ።

«እርግጥ»

«አረ ይች ሴትዮ ለምን ና... አትለኝም ከዚህ ሁሉ» አለና በአይነት ብቻ ተመለከታት። እሷም ተመለከተችው። ሣቅ አለች። ሣቅ አለ።

«ይሄ መስከት ሣይቀረቀር ተረስቶ... አረ እባክህ ና ቀርቅረው አንተ አያለህ ክፉቱን ይደር እንዴ? እንዴ ሌሊት ገብቶ ቢዘርፈን ምን ልትል ነው?»

«ዘረፈሽ ነዋ ሌላ ምን ይባላል» አገተመተመ። ምን እንዳለ አልተሰማትም።

መስከቱን እንዴት እንደሚቀረቅረው ሲያስብ ልቡ «ቺ» ብላ የፈነዳች መሠለው። መስከቱ ያለው ከአልታዩ አልጋ ወዲያ ነው። መስከቱ ጋ ለመድረስ አልጋው ላይ መውጣት ወይም በአልታዩ ላይ መንጠራራት ግድ ነው። ጊዜ አላጠፋም ተነሳ። ልቡ ጀገነ። እግሩ ግን ፈራ።

በራስጌም በግርጌም አይመችም። እንዴት አደርስበታለሁ? «አትዩ አልታዩ»

«አሁንስ አበዛኸው! ሣትሞክር እንዴት አልደርስበትም ትላለህ?» አንጋገሯ የቁጣ ቢሆንም የፊቷ ፈገግታ ብሩህ ነበር።

ወደ መስከቱ ተንጠራራ። በውስጥ ሱሪ ብቻ መሆኑ አሳፈረው።

«አልተመችኝም» - አልደረስኩበትም እኩ አትዩ አልታዩ» ለመጀመሪያ ጊዜ ድምፁ ልዩ ቅላጼ ተላበሰ - ሥሟን ሲጠራ። ደረቱን ከአልታዩ ደረት ላይ አሳረፈና መስቀል ሰሩ።

«አልጋው ላይ ውጣ ካልተመችህ»

ወደ ገጽ 3 ይሄድ

ተአዎራዊ...

ከገጽ 23 የዞሪ

ይዘዋቸው ገቡ። በዚያም ተሳታፊው ተመልክተው ሊወጡ ሲሉ እኔ ያለ ሁበትን ከፍል በማየታቸው ተርበው ማንነቱን ጠየቁኝ! ገልፅኩላቸው። ይህ አጋጣሚ ዳግም የሚገኝ ባለመሆኑ ብስቱን ለመተንፈስ ወስኛለሁ። ይሁንና አብረዋቸው ብዙ ሰዎች ስለነበሩ ችግራን ከመገለጹ በፊት ለብቻቸው ማናገር እንደምፈልግ ነገርኳቸው። እንዳልኩትም ሰዎቹን አስወጥተው ብቻቸውን ቀሩ። ለተልዕኮው እንዴት እንደሄደኩ! በዚያ በእስር ቤት የደረሱበትን ግፍና መከራ! እዚህም ከመጣሁ በኋላ እንደ እስረኛ ከቤተሠቤ ተለይቼ የመኖሪያ ጉዳይ አሜውትኳቸው። ሊቀመንበሩም «ሰት ሄዱ አውቃለሁ!» እዚያም የደረሰሁን ነገር ለምቻለሁ ወደ አገርም እንዲያስመጡህ ሰው መድቤ ነበር። ከዚያ ወዲያ ግን ስላንተ የሠማሁት ነገር የለም» ካሉኝ በኋላ «አሁንም እንኳን ለእግር ምድር አበቃህ እንጂ ላንተ የሚሆነውን ለኔ ተወው» በማለት ታላቅ ተስፋና ማበረታቻ ሠጥተው ተለዩኝ።

በጊዜ ብዛት መሞት ጀምሮ የነበረውን ተስፋዬ በሊቀመንበሩ ግንግር አለምልሜ እንደወትሮዬ መጠባበቁን ቀጠልኩ። ለድጋሚ ጉብኝት በሳምንቱ ሲመጡም ወጥቼ ታየኳቸው። እንዳይም ተነገረኝ። ግና ከቀድሞው የተለየ እንዳችኝ ነገር ሊደረግልኝም ሆነ ላገኝ አልቻልኩም። ቢጨንቀኝ መቼም እንደ ለአቤቱታ ፈጥሮኛልና ሊቀመንበሩ የገቡልኝ ቃል በመጥቀስ በብርድና በቁር ተጠባብቄ ለደህንነቱ ሚኒስትር ሰጠኳቸው። በዚህም ጊዜ «ካንተ ጋር አንድ የምንሰማማኝ ጉዳይ አለ ከዚያ በኋላ ሁሉም ነገር ይሆንላል ብለው ጉዳዩንም እንዲከታተል የመደቡትን ሰው ነገሩኝ። ይህም ሰው እንደ ባለስልጣናች ለተወሰነ ቀን ተስፋ ሲሰጠኝ ከቆየ በኋላ ቀልጦ ቀረ። ዳግም አልተመለስኩም።

አንድ ሰው መንግሥትን ሊያታልል ይችላል። ግና መንግሥት እንዴት አንድ ግለሰብን ያታልላል። ከቶም ይህ ከኔ ጋር የሚሰማማሙበት ጉዳይ ምንድነው? አሁን ድረስ በኔ እምነት የላቸውም ማለት ነው? በዛ ሁሉ ስቃይና እንግልት ያለውጣሁትን ምስጢር አሁን እንዴት ልገልፅ እችላለሁ? የፀዕት በትር ልቤን ዘወትር ይገርፈዋል። ፀዕቱ ተልዕኮውን ለምን ፈፀምኩ ወይም ምስጢሩን ለጀርመን መንግሥት ገልጼለሁ ለምን አጭጠቀምኩም አይደለም። ይህ ሁሉም የምክራብት ታሪክ ነው። ግና መንግሥት የሚገባኝን እርዳታ አላደረገልኝም። እኔ እኮ እንደማንኛውም ጉዳትኛ ታምሜ በእገሬ ሀዚም አልታከምኩም። ውኃ ጠምቶኝ ውኃ አልጠጣሁም። ከዚህም በታጨማሪ ፍንዳታው ካደረሰብኝ ጉዳት በላይ በእስር ቤት ደርሶብኛል እኔ ምስጢሩን ባወጣ አገሬና መንግሥት አይጉዱም ነበር? አሜሪካ የሊቢያን ከተሞች በጀት የደበደበችው ሊቢያ ወደ አሜሪካ ከሩዝ ሚሳኢል ተኩሳ ሳይሆን በመንግሥት የተላከ አንድ ግለሰብ እንግ

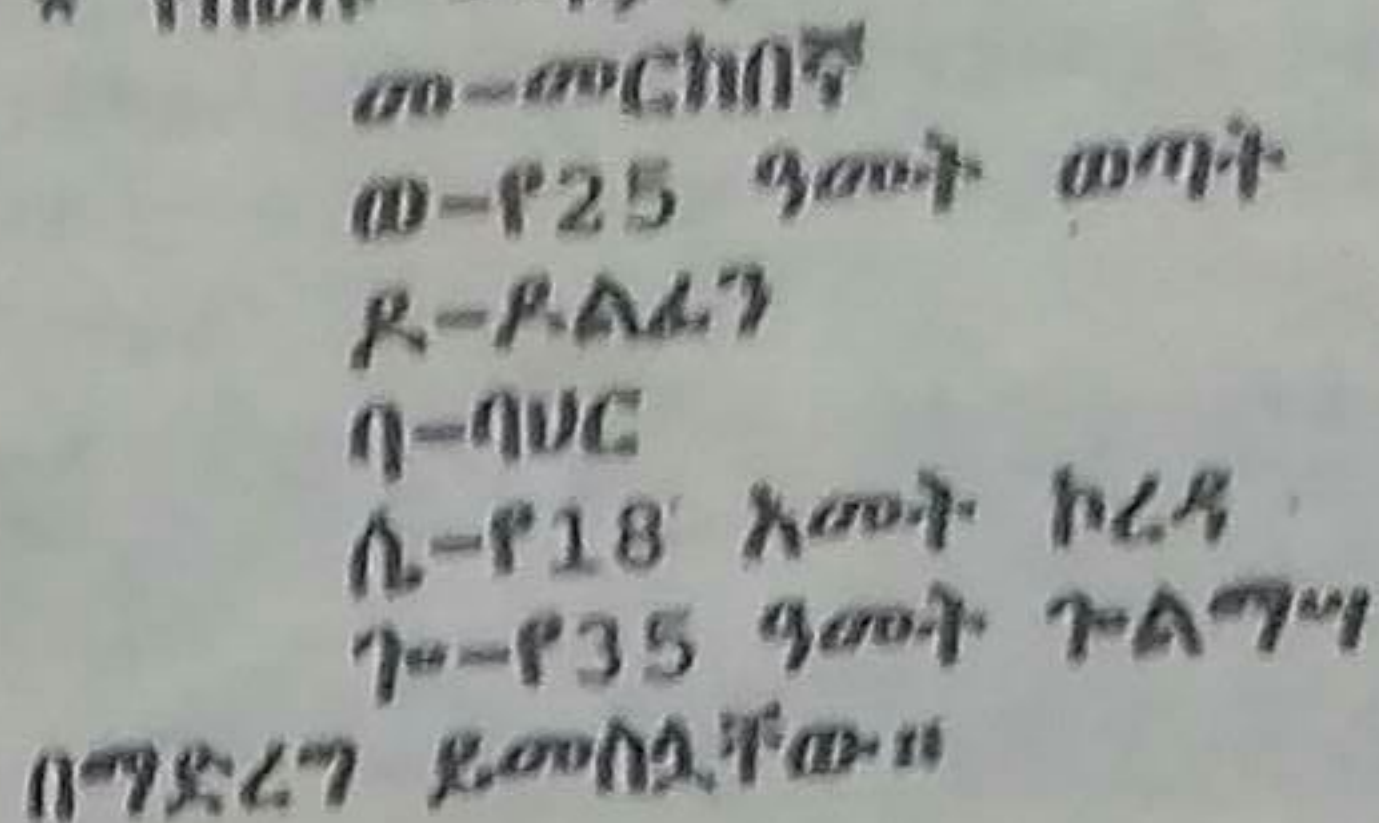
ሊዝ ውስጥ የአሜሪካ ዜጎች ላይ ፈንጂ በመጣሉ ነው። ይህ ሁኔታ ኢትዮጵያ ላይ ላይፈጸም የሚችልበት ምክንያት አለ? ከሌላው የተለየ እንዲደረግልኝ የጠየቅኩት ነገር የለም። ለምን ከቤተሠቤ ጋር እንዳልገናኝ ያደርገኛል?

ምስጢር ለመጠበቅ ነው እንዳይባል እኔ ወደ አገር ቤት በግዞት መመሰሌ በውጭ የዜና አውታሮች በሠፊው ታትቶአል። ሌላው ቀርቶ የአሜሪካ ድምፅ የአማርኛው ክፍል ዘጋቢ የሆኑት እቶ ዓለም መገዝበ በአማርኛ ፕሮግራም አስተላልፈውታል። ታዲያ ዛሬ ለምን ምስጢር ያደርገታል? መቼስ ይሆን ይህ የእስር ቀምበር ከላዩ ወልቆ ነፃነቱን የምቀዳጀው? አላውቀውም።

ታዲያ አንድ ጠዋት የሹራብ ስራዬን የምሠራበት ፈዚዩቲቲ ክፍል ድረስ አንድ የአዲስ ዘመን ጋዜጣ ዘጋቢ መጥቶ ያነጋግረኛል። ምስራቅ ሁሉን ይባላል። በኋላ እንደተረዳሁት በዚያን ወቅት አድማስ ዓምድ ላይ አንድ ቻይናዊ አካለሰንኩል ከነበረው ወጥቶ ነበር። ይህም ጋዜጠኛ ስራዬን ለኢትዮጵያ ህዝብ እንዳስተዋውቅ ደጋግሞ ጠየቀኝ። ጋዜጣ ላይ መውጣቱ ለኔም ሆነ ለጋዜጠኛው ጉዳት የሚያስከትል በመሆኑ በመጀመሪያው ጥያቄ እሺ አላልኩትም። በኋላ ላይ ግን መኖሪያና የመንግሥትን ጉዳይ ለቤተሠቤም ሆነ ለወገኔ የማስታወቅበት ቀዳዳ ይህ ብቻ መሆኑን ስለተገነዘብኩ የመጣው ይምጣ ብዬ ዕድሉን ተጠቀምኩበት። ጋዜጣው ታትሞ ከተሰራጩ በኋላ ማወቅ እንደቻልኩት ጋዜጠኛው ችግር ገጥሞታል። ይሁን እንጂ እኔ ላይ ምንም ነገር አልደረሰም። ይልቁንም ለብዙ ጊዜ ስጠማው የነበረውን የባለቤቱን ድምፅ በስልክ መስማት ቻልኩ። ከመጀመሪያውም አንስቶ የሃዚም ቤቱ ስራተኞች ትብብር አልተለየኝም ነበርና ከነሱ ባገኘሁት ፈቃድ በድብቅ ወጥቼ ሚስቴን ለማግኘት በቃሁ።

ምሽት ላይ ነበር ልጄቼ እንዳያዩኝ አንድ ክፍል ተዘግቶባቸዋል። ድምፃቸው ግን ይሠማኛል። ሚስቴ የተፈጠረባትን በሜት መረዳት ባልቸልም ከፋኛ በህዝን እንደተጉዳች መገመት አልከበደኝም። እኔም ከዚያ በላይ አገዥ ነበር። ከዚህ ጊዜ በኋላ የገዛ ሚስቴንና ልጄቼን አልፎ አልፎ በስርቆት መጉብኘት ጀመርኩ። እንዲያውም አንድ ቀን ተደብቄ ከወጣሁ በኋላ ፒያላ ትሪያና ቡና ቤት ደጅ ወንበር አስወጥቼ በመቀመጥ በግላጭ ታየሁ። ለዚህኛውም ድርጊቱ ቢሆን ያጋጠመኝ ችግር አልነበረም።

በዚህ አይነት ሁኔታ ለ10 ዓመት ከቆየሁ በኋላ ለሀገሪና ለወገኔ ስል በፈፀምኩትና በደረሰብኝ ጉዳት ባልካስም የኔን ክብርና ኩራት ጋርደው ነፃነቱንም በመግፈፍ ለማግኘት እስር የዳረጉኝ ባለስልጣናች በአዲሱ ለውጥ ለእስር ተዳረጉ። በሆስፒታሉ የነበርነው የጦር አባላችኝ ሆስፒታሉን እንድንገባ በመደረጉ የባዕድ አገር እስር ቤት ያልገደለውን ተአምራዊ ፅናቱን በመያዝ በሰኔ ወር 1983 ዓ.ም. ለአዲስ የህይወት ትግልና መከራ ሆስፒታሉን ለቅቄ ወጣሁ።

በፍቅር ቋንቋ ላይሆኑ
 ሆኖ ብትለገለስ ብታለቅስበትም
 "ቃል የእምንት እዳ ነው" ብሉ
 ዝም 'ው' ዘ

'ጉ' ደግሞ ምን አላት
 መሰላችሁ?..... 'ባጣ ቆይሽን
 ፈልጊ!' እመጣጥሽን ስከታተል ነ
 በርዘ እረግመድሽ ያግልላል።
 ስከታተልሽ ነበርኩ። እመጣጥሽ
 አስቀድሞ እኔ ዘንድ ቢሆን ኖሮ
 ፍቅርሽን ግስተናገድ በወደድኩ
 ነበር። ግና መጀመሪያውኑ እኔን

'ሲ' ከሁሉም የሰው ልጆች ግንኙነት የምትፈልገውን ፍቅርና እርዳታ በግጥቷ በጣም ተበላጧች። ተፈጥሮንና ሰውንም ረገመች። እለመናርንም መረጠች።

እንግዲህ አሁን እርሶዎ
ለእያንዳንዳቸው ድርጊት በሕሊናዎ
ካደረጉት የብይን አሰጣጥ መሰናዶ
አኳዩ በ'ወ'፣ 'መ'፣ 'ባ'፣

የፍርድ አሰጣጥ ተገድ
ዚህ እንበል፤ ፍትህ ነውና በፍ
ትሃዊ አመለካከት በቅዳሚያ አጥፊ
ዎቹን ጸላፊ በነርሱ ቦታ ራሳቸውን
ተከተው በማመዛዘን፤ ከሚከተሉት
የፍርድ ሀሣቦች (ከ4ቱ እንዴት
ለአንዱ ጥፋተኛ 'ምሉ' ነው ሌላ
ነው።

እቃቤ ችሎቱ ይመዘገባል።
ምዝገባው በሰንጠረዥ ይሰፍራል።

17. 1994年12月1日

FOURTH QUARTER	T	B	S
1- (MAY)			
2- (JUN)			
3- (JUL)			
4- (AUG)			
5- (SEP)			
6- (OCT)			
7- (NOV)			
8- (DEC)			

-ሠንጠረዥ ፩ በሚቀጥለው ወር
ሶትዎችን ይወጣል።

እንጂ ለሀዝብ ፍርድ እንዲቀርብም ተደረገ። በህዝቡ ፊት ከተናገረው ግግር ባጭሩ እንዲህ ይነበባል፤

ዛሬ የኢጣሊያንን ወታደሮች ገድለሃል ሕዝቡም በእንተ ረብሻ የተነሳ አልቋል። አምድህ በመላ የሮማ ግዛት በነፋስ መበተን አለብህ በሚል ክስ ተከሰሼ በዚህ አደባባይ ቀርቤአለሁ።..... እኔን ለመፋረድ ከሺህ ሕዝብ በላይ እነሆ ተሰብስቦ ይታያል። የፋሽስት ወርበሎች በእገሬ ውስጥ ተሰደው በሚሊዮን በሚቆጠሩ ሕፃናትና ሽማግሌ ጉልማሳና ኮረፃ በጥይት በመርዝ ጢስ፤ በእሳት በገደል ባካፋ በደማ እየተወፈወፈ እየተፈለጡ ያለቁት ሁሉ የሚፋረዱት የት ይሆን? የሚፋረዱት ውስ ማን ይሆን? ግን የነሱ አጥንትና ደም ዋጋ ሲናረው የናንተ ስም እየገማ መሄዱን ዛሬ አይታይችሁም።

ገና ከእነሳሱ "ያለፉት አባቶቻችን አፅም
ይሞግተናል" በማለት ለኢትዮጵያ አንድነትና ነፃ
ነት ሲፋለም በባዕድ አገር የሞተው ጀግና! ከዚህ
ህች ጉስቋላ አገር ያገኘው ጥቅም ምን ይሆን?
እርሱ በሀይወት ቢለየን ታሪኩና መንፈሱ ተለይቶ
ናል ማለት ነውን? ለማንኛውም እኛም የዘርዓይ
ደረስ አፅም እንዳይሞግተን በታሪክ ፊት አስመስ
ጋኝ ታሪክ ለማስመዝገብ እንግር። ጥቅጥቅ ለን
ዴት መግባባት ገን ለውጤት የሚያደርስ መሆኑን አ
ንዘንጋ። ትላንት ዛሬ ባይሆንም! የትላንቱ ታ
ሪክ በዛሬው እንቅስቃሴያችንና ተግባራችን ውስጥ
የራሱ የሆነ አሻራ አለውና።

በች በይበልጥ እየረቀቁ መጥተዋል። በሽታዎች ሆኑ ወይም ሌሎች የሰውን ልጅ በህይወት የሚገጥሙትን ችግሮች ለማስወገድ የሚደረጉት ምርምሮች እመርቁ ውጤቶች እያሳዩ ነው። ማርጫ የሰውን ልጅ በህይወቱ ከሚገጥሙት ችግሮች አንዱ ቢሆንም በጣም የሚያሳስብ አይደለም፤ በሌላው ማርጫ ሊከሰት እንደሕይወት ፍጻሜ ተደርጎ ሳይወሰድ ችግሩን ለሐኪም በማስታወቅ መፍትሄ መፈለጉ ይበልጥ ይበቻል።

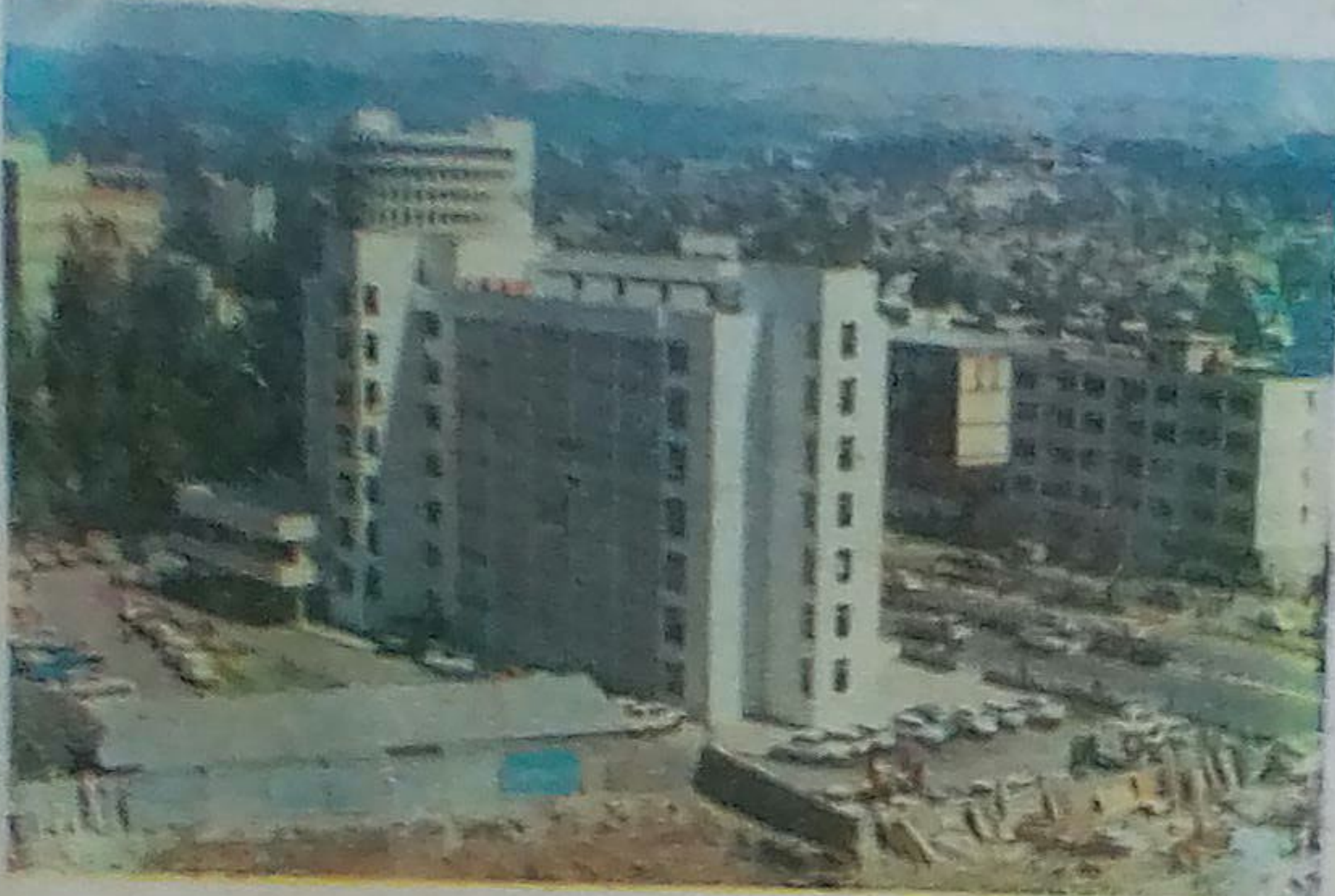
VARNERO CONSTRUCTION

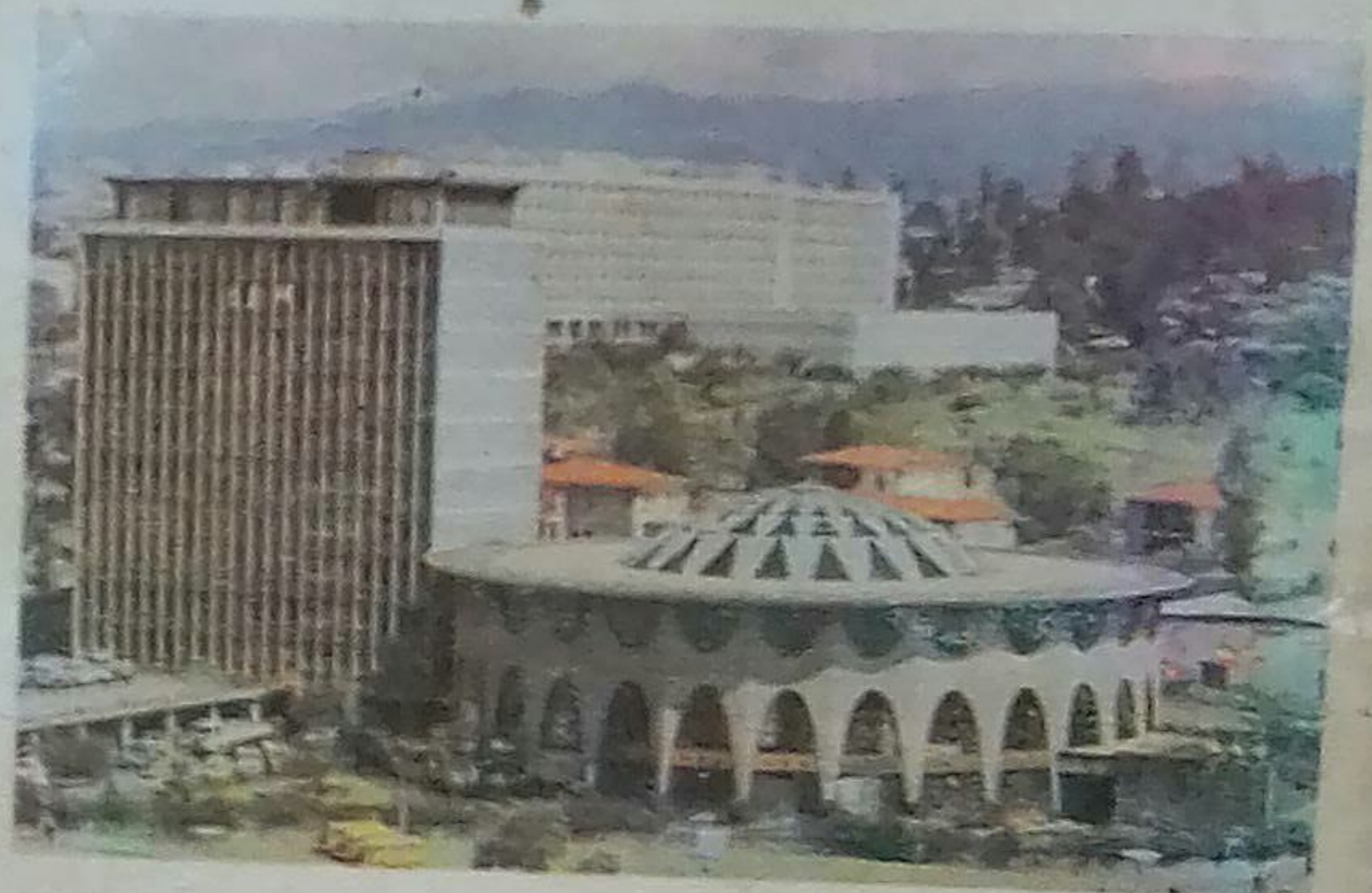
HALL - ADDIS ABEBA

HILTON HOTEL - ADDIS ABEBA

MARITIME TRANSIT SERVICES CORPORATION - ADDIS ABEBA

COMMERCIAL BANK OF ETHIOPIA - ADDIS ABEBA

SAHLE SELASSIE BUILDING - ADDIS ABEBA

ASSAB OIL DEPOTS

AUTOMOTIVE MANUFACTURING CO - ADDIS ABEBA

OUR ADDRESS

Tel. 514511—514318

Fax 511496

Tlx 21193

P. O. Box 3118

ADDIS ABEBA

ETHIOPIA